

I

(Istatymo galią turintys teisės aktai)

REGLAMENTAI

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) 2021/695

2021 m. balandžio 28 d.

kuriuo sukuriama bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“, nustatomos su ja susijusios dalyvavimo ir sklaidos taisyklės ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1290/2013 ir (ES) Nr. 1291/2013

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 173 straipsnio 3 dalį, 182 straipsnio 1 dalį, 183 straipsnį ir 188 straipsnio antrą pastraipą,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę ⁽²⁾,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽³⁾,

kadangi:

- (1) Sąjungos tikslas – stiprinti savo mokslo ir technologijų bazes tvirtinant Europos mokslinių tyrimų erdvę (EMTE), kurioje tyrėjai, mokslinės žinios ir technologijos judėtų laisvai, ir skatinant ją tapti konkurencingesne, be kita ko, jos pramonės sektoriuje, kartu skatinant visą mokslinių tyrimų ir inovacijų (MTI) veiklą, kad būtų įgyvendinti Sąjungos strateginiai prioritetai, kurių galutinis tikslas yra propaguoti taiką, Sąjungos vertybes ir jos tautų gerovę;
- (2) kad siekiant šio bendro tikslo būtų užtikrintas mokslinis, technologinis, ekonominis, aplinkos ir socialinis poveikis ir būtų kuo labiau padidinta Sąjungos investicijų į MTI pridėtinė vertė, Sąjunga turėtų investuoti į MTI įgyvendindama bendrąją mokslinių tyrimų ir inovacijų programą „Europos horizontas“(2021–2027 m.) (toliau – Programa). Programa turėtų būti remiamas aukštos kokybės ir pažangių žinių bei aukštos kokybės technologijų kūrimas, geresnė sklaida ir perdavimas Sąjungoje, pritraukiami talentai visais lygmenimis ir prisidedama prie visapusiško Sąjungos talentų potencialo įtraukimo, lengvinami bendradarbiavimo ryšiai ir didinamas MTI poveikis plėtojant, remiant ir įgyvendinant įvairių krypčių Sąjungos politiką, remiamas ir stiprinamas novatoriškų ir tvarių sprendimų įsisavinimas ir diegimas Sąjungos ekonomikoje, visų pirma mažosiose ir vidutinėse įmonėse (MVĮ) ir visuomenėje, sprendžiami pasauliniai uždaviniai, be kita ko, susiję su klimato kaita ir Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslais (DVT), kuriamos darbo vietos, skatinamas ekonomikos augimas, skatinamas Sąjungos pramonės konkurencingumas ir didinamas Sąjungos patrauklumas MTI srityje. Programa turėtų būti skatinamos visų rūšių inovacijos, įskaitant proveržio inovacijas, taip pat skatinama rinkoje diegti novatoriškus sprendimus ir užtikrinami optimalūs tokių investicijų rezultatai, kad būtų daromas didesnis poveikis sustiprintoje EMTE;

⁽¹⁾ OL C 62, 2019 2 15 p. 33 ir OL C 364, 2020 10 28, p. 124.

⁽²⁾ OL C 461, 2018 12 21 p. 79

⁽³⁾ 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2021 m. kovo 16 d. Tarybos pozicija, priimta per pirmąjį svarstymą (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje). ... m. ... d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

- (3) Programa turėtų būti nustatyta Tarybos reglamente (ES, Euratomas) 2020/2093 ⁽⁴⁾ nustatytos 2021–2027 m. daugiamečių finansinės programos (DFP) laikotarpiui, nedarant poveikio Tarybos reglamente (ES) 2020/2094 ⁽⁵⁾ nustatytiems terminams;
- (4) Programa turėtų būti padedama didinti viešąsias ir privačias investicijas į MTI valstybėse narėse, taip padedant pasiekti bendrą bent 3 % Sąjungos bendrojo vidaus produkto (BVP) investicijų į mokslinius tyrimus ir plėtrą tikslą. Siekiant to tikslo reikėtų užtikrinti, kad valstybės narės ir privatusis sektorius papildytų šią Programą savo sustiprintais investicijų veiksmis, skirtais mokslinių tyrimų, plėtros ir inovacijų sritims;
- (5) siekiant įgyvendinti Programos tikslus ir kartu laikantis pažangumo principo, Programa turėtų būti siekiama stiprinti, be kita ko, bendradarbiavimo ryšius Europoje ir taip padėti mažinti MTI atotrūkį;
- (6) siekiant padėti pasiekti Sąjungos politikos tikslus, pagal šią Programą remiama veikla turėtų, kai aktualu, būti grindžiama inovacijoms palankiu reglamentavimu ir skatinti nustatyti toki reglamentavimą, laikantis inovacijų principo, kad būtų remiamas spartesnis ir intensyvesnis Sąjungos didelio masto žinių turto transformavimas į inovacijas;
- (7) atvirojo mokslo, atvirųjų inovacijų ir atvirumo pasauliui koncepcijomis turėtų būti užtikrintas Sąjungos investicijų į MTI pažangumas ir poveikis, kartu apsaugant Sąjungos interesus;
- (8) atvirasis mokslas, įskaitant atvirąją prieigą prie mokslinių publikacijų ir mokslinių tyrimų duomenų, taip pat optimali žinių sklaida ir naudojimas jomis, gali padėti gerinti mokslo kokybę ir didinti jo poveikį bei naudą. Jie taip pat gali padėti sparčiau tobulinti žinias užtikrinant, kad jos taptų patikimesnės, efektyvesnės, tikslesnės ir geriau suprantamos visuomenei, taip pat padėtų spręsti visuomenės uždavinius. Turėtų būti nustatytos nuostatos, kuriomis būtų užtikrinta, kad naudos gavėjai suteiktų atvirąją prieigą prie recenzuojamų mokslinių publikacijų. Be to, turėtų būti užtikrinta, kad naudos gavėjai suteiktų atvirąją prieigą prie mokslinių tyrimų duomenų, laikantis principo „atvira, kiek įmanoma, ir uždara, kiek būtina“, kartu užtikrinant galimybę taikyti išimtis atsižvelgiant į teisėtus naudos gavėjų interesus. Daugiau dėmesio visų pirma reikėtų skirti atsakingam mokslinių tyrimų duomenų tvarkymui – šis procesas turėtų atitikti surandamumo, prieinamumo, sąveikumo ir pakartotinio naudojimo principus (angl. FAIR principai), visų pirma integruojant duomenų tvarkymo planus. Kai tinkama, naudos gavėjai turėtų naudotis Europos atvirojo mokslo debesijos (EOSC) ir Europos duomenų infrastruktūros teikiamomis galimybėmis ir vadovautis kitais atvirojo mokslo principais ir praktika. Visuose asociacijos ir bendradarbiavimo susitarimuose su trečiosiomis valstybėmis turėtų būti skatinamas abipusis abipusis atvirajame moksle;
- (9) Programos naudos gavėjai, ypač MVĮ, turi būti skatinami pasinaudoti atitinkamomis esamomis Sąjungos priemonėmis, pavyzdžiui, Europos intelektinės nuosavybės teisių pagalbos tarnyba, remiančia MVĮ ir kitus Programos dalyvius siekiant ir apsaugoti, ir ginti jų intelektinės nuosavybės teises;
- (10) Programos koncepcija ir projektas turėtų padėti patenkinti poreikį visoje Sąjungoje sukurti remiamos veiklos kritinę masę, skatinant visų valstybių narių kompetencija pagrįstą dalyvavimą ir vykdant bendradarbiavimą tarptautiniu lygmeniu, vadovaujantis Darnaus vystymosi darbotvarke iki 2030 m. (toliau – Darbotvarkė iki 2030 m.), DVT ir Paryžiaus susitarimu, priimtu pagal Jungtinių Tautų bendrąją klimato kaitos konvenciją (toliau – Paryžiaus susitarimas) ⁽⁶⁾. Programos įgyvendinimas turėtų padėti siekti DVT ir sustiprinti Sąjungos bei jos valstybių narių išipareigojimą nuosekliai ir integruotai įgyvendinti Darbotvarkę iki 2030 m. ir užtikrinti tris jos aspektus – ekonominį, socialinį ir aplinkos;
- (11) pagal Programą remiama veikla turėtų padėti įgyvendinti Sąjungos tikslus, prioritetus ir tarptautinius išipareigojimus;

⁽⁴⁾ 2020 m. gruodžio 17 d. Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2020/2093, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiamečių finansinė programa (OL L 433I, 2020 12 22, p. 11).

⁽⁵⁾ 2020 m. gruodžio 14 d. Tarybos reglamentas (ES) 2020/2094, kuriuo nustatoma Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonė atsigavimui po COVID-19 krizės paremti (OL L 433I, 2020 12 22, p. 23).

⁽⁶⁾ OL L 282, 2016 10 19, p. 4.

- (12) Programa turėtų gauti naudos iš papildomumo su esamomis atitinkamomis Europos MTI veiksmų gairėmis ir strategijomis, taip pat, kai aktualu, bendriems Europos interesams svarbiais projektais, jei Programos strateginiuose planuose yra nustatyti susiję MTI poreikiai;
- (13) Programa turėtų būti užtikrintas viešojo finansavimo skaidrumas ir atskaitomybė MTI projektuose, taip apsaugant viešąjį interesą;
- (14) Programa turėtų būti remiama MTI veikla socialinių ir humanitarinių mokslų (SHM) srityje. Tai apima mokslinių žinių tobulinimą toje srityje ir naudojimąsi SHM srities išvalgomis ir pažanga siekiant padidinti Programos ekonominį ir socialinį poveikį. Veiklos srityje „Pasauliniai uždaviniai ir Europos pramonės konkurencingumas“ SHM aspektai turėtų būti visapusiškai integruoti į visas veiksmų grupes. Be SHM skatinimo projektuose, šių mokslų aspektų integravimas į projektus turėtų būti remiamas, kai tinkama, į ekspertų komitetus ir vertinimo komisijas įtraukiant išorės nepriklausomus SHM sričių ekspertus, taip pat laiku atliekant SHM aspektų stebėseną finansuojamuose mokslinių tyrimų veiksmuose ir teikiant atitinkamas ataskaitas. Visų pirma visoje Programoje turėtų būti stebimas SHM aspektų integravimo mastas;
- (15) atsižvelgiant į visoje Sąjungoje dalyvaujančių MTI bendruomenių pobūdį, vykdomos veiklos rūšis ir tikslus, taip pat į siekiamą daryti poveikį, įgyvendinant Programą turėtų būti išlaikoma pusiausvyra tarp, iš vienos pusės, mokslinių tyrimų ir, iš kitos pusės, inovacijų, taip pat tarp finansavimo, grindžiamo principais „iš apačios į viršų“ (orientuoto į tyrėjus arba novatorius) ir „iš viršaus į apačią“ (nustatomo remiantis strategiškai apibrėžtais prioritetais), pusiausvyra. Atitinkamų Programos dalių, kurių visos padeda siekti visų bendrojo ir konkrečių Programos tikslų, įgyvendinimo metodas turėtų būti pasirenkamas atsižvelgiant į tų veiksmų derinį;
- (16) Programos dalies „Dalyvių skaičiaus didinimas ir EMTE stiprinimas“ komponentui „Dalyvių skaičiaus didinimas ir kompetencijos skleidimas“ skiriamas bendras biudžetas turėtų sudaryti ne mažiau kaip 3,3 % bendro Programos biudžeto ir turėtų būti daugiausia skirtas dalyvių skaičių didinančiose šalyse įsisteigusiems teisės subjektams;
- (17) kompetencijos iniciatyvomis turėtų būti siekiama stiprinti MTI pažangumą reikalavimus atitinkančiose valstybėse, įskaitant, paramą mokymui siekiant tobulinti MTI valdymo įgūdžius, apdovanojimus, inovacijų ekosistemų stiprinimą ir MTI tinklų kūrimą, be kita ko, remiantis Sąjungos finansuojamais mokslinių tyrimų infrastruktūros objektais. Pareiškėjai turėtų aiškiai parodyti, kad projektai yra susiję su nacionalinėmis ir (arba) regioninėmis MTI strategijomis, kad galėtų kreiptis dėl finansavimo pagal Programos dalies „Dalyvių skaičiaus didinimas ir EMTE stiprinimas“ komponentą „Dalyvių skaičiaus didinimas ir kompetencijos skleidimas“;
- (18) siekiant sudaryti galimybę suteikti spartesnę, principu „iš apačios į viršų“ grindžiamą galimybę gauti finansavimą mažiems bendradarbiaujantiems konsorciumams, įgyvendinantiems veiksmus, apimančius veiklą nuo fundamentinių mokslinių tyrimų atlikimo iki taikymo rinkoje, MTI veiksmams turėtų būti galima taikyti skubią procedūrą, kai laikotarpis iki dotacijos suteikimo turėtų neviršyti šešių mėnesių;
- (19) pagal Programą turėtų būti teikiama parama visais MTI etapais, ypač bendradarbiavimu grindžiamiems projektams, ir atitinkamai misijoms ir Europos partnerystėms. Fundamentiniai moksliniai tyrimai yra viena iš svarbiausių vertybių ir svarbi sąlyga siekiant padidinti Sąjungos galimybes pritraukti geriausių mokslininkų, kad ji taptų pasauliniu kompetencijos centru. Programoje reikėtų užtikrinti fundamentinių ir taikomųjų mokslinių tyrimų pusiausvyrą. Tą pusiausvyrą suderinus su inovacijomis, bus remiamas Sąjungos ekonomikos konkurencingumas, augimas ir darbo vietų kūrimas;
- (20) iš faktinių duomenų galima spręsti, kad visapusiškos įvairovės užtikrinimas yra labai svarbus veiksnys siekiant mokslo kompetencijos, nes įvairovė mokslui yra naudinga. Įvairovė ir įtrauktis prisideda prie bendradarbiavimu grindžiamų MTI pažangumo: tarpdalykinis, sektorių bendradarbiavimas ir bendradarbiavimas visoje EMTE padeda užtikrinti geresnius mokslinius tyrimus ir kokybiškesnius projektų pasiūlymus, gali lemti intensyvesnį įsivavinimo visuomenėje mastą ir gali paskatinti inovacijų teikiamą naudą, taip sudarant sąlygas Europai daryti pažangą;
- (21) siekiant kuo labiau padidinti Programos poveikį, išskirtinį dėmesį reikėtų skirti daugiadalykiams, tarpdalykiams ir su kitomis sritimis susijusiems metodams, nes tai yra pagrindiniai didelės mokslinės pažangos elementai;

- (22) pagal veiklos sritį „Pažangus mokslas“ vykdoma mokslinių tyrimų veikla turėtų būti nustatoma atsižvelgiant į mokslo poreikius ir galimybes ir ja turėtų būti skatinama mokslinė kompetencija. Mokslinių tyrimų darbotvarkė turėtų būti nustatoma palaikant glaudžius ryšius su mokslo bendruomene ir joje turėtų būti, be kita ko, akcentuojamas naujų MTI srities talentingų darbuotojų ir pradedančių tyrėjų pritraukimas, kartu stiprinant EMTE, vengiant protų nutekėjimo ir skatinant protų apykaitą;
- (23) pagal Programą Sąjunga ir jos valstybės narės turėtų būti remiamos pritraukiant talentingiausias ir geriausias įgūdžių turinčias darbuotojas, atsižvelgiant į tai, kad egzistuoja itin intensyvi tarptautinė konkurencija;
- (24) siekiant užtikrinti kuo didesnę integravimą visose atitinkamose teminėse srityse, kartu užtikrinant Sąjungai aukštą ir tvarų poveikio lygį naudojamų išteklių atžvilgiu, veiklos sritis „Pasauliniai uždaviniai ir Europos pramonės konkurencingumas“ turėtų būti grindžiama MTI veiksmų grupėmis. Taip būtų skatinamas tarpdalykinis, tarpsektorinis, įvairias politikos sritis aprėpiantis ir tarpvalstybinis bendradarbiavimas siekiant DVT, laikantis Darbotvarkės iki 2030 m. bei Paryžiaus susitarimo principų ir siekiant užtikrinti Sąjungos pramonės konkurencingumą šiame procese. Organizavus didelio užmojo, plataus masto iniciatyvas MTI misijų forma būtų sudaryta galimybė Programa užtikrinti transformatyvų ir sisteminių poveikį visuomenei siekiant DVT, taip pat vykdant tarptautinį bendradarbiavimą ir mokslo diplomatiją. Toje veiklos srityje vykdoma veikla turėtų apimti įvairiausių MTI veiklą, siekiant užtikrinti, kad Sąjunga išliktų pažangiausia strategiškai apibrėžtose prioritetinėse srityse;
- (25) veiksmų grupė „Kultūra, kūrybiškumas ir įtrauki visuomenė“ turėtų būti svariai prisidėta prie mokslinių tyrimų dėl kultūros ir kūrybos sektorių, be kita ko, dėl Sąjungos kultūros paveldo, ir visų pirma sudarytos sąlygos kurti Europos kultūros paveldo bendradarbiaujamąją erdvę;
- (26) visapusiškas ir laiku vykdomas visų rūšių pramonės, nuo pavienių verslininkų ir MVĮ iki stambių įmonių, įtraukimas į Programą labai padėtų įgyvendinti Programos tikslus, ypač kurti Sąjungoje tvarias darbo vietas ir užtikrinti tvarų ekonomikos augimą. Toks pramonės sektoriaus įsitraukimas turėtų reikšti, kad dalyvavimo įgyvendinant remiamus veiksmus lygis bent jau atitiks dalyvavimo įgyvendinant veiksmus pagal bendrąją programą „Horizontas 2020“, sukurtą Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1291/2013 ⁽⁷⁾, lygį;
- (27) Programos veiksmais būtų svariai prisidedama siekiant išnaudoti Sąjungos strateginių sektorių, įskaitant bazines didelio poveikio technologijas, atspindinčias Sąjungos pramonės politikos strategijos tikslus, potencialą;
- (28) daugiašalėmis suinteresuotųjų subjektų, įskaitant pilietinę visuomenę ir pramonės sektorių, konsultacijomis turėtų būti prisidedama prie strateginio planavimo metu nustatytų perspektyvų ir prioritetų. Atsižvelgiant į tai, turėtų būti rengiami periodiniai strateginiai MTI planai, tvirtinami priimant įgyvendinimo aktus, siekiant parengti darbo programų turinį;
- (29) siekiant finansuoti konkretų veiksma, darbo programoje turėtų būti atsižvelgiama į konkrečių ankstesnių projektų rezultatus ir į mokslo, technologijų ir inovacijų padėtį nacionaliniu, Sąjungos ir tarptautiniu lygmenimis ir į atitinkamus politikos, rinkos ir visuomeninius pokyčius;
- (30) svarbu remti Sąjungos pramonę, kad ji inovacijų, skaitmeninimo ir poveikio klimatui neutralumo srityse išliktų arba taptų pasaulio lydere, visų pirma investuojant į bazines didelio poveikio technologijas, kuriomis bus grindžiamas ateities verslas. Programos veiksmais turėtų būti sprendžiamos rinkos nepakankamumo arba nepakankamų investicijų problemos, proporcingai ir skaidriai skatinamos investicijos nedubliuojant ar neišstumiant privačiojo finansavimo, be to, šie veiksmai turėtų suteikti aiškią Europos pridėtinę vertę ir užtikrinti viešųjų investicijų grąžą. Taip bus užtikrinamas Programos veiksmų ir Sąjungos valstybės pagalbos taisyklių suderinamumas siekiant skatinti inovacijas ir išvengti nepagrįstų konkurencijos iškraipymų vidaus rinkoje;

⁽⁷⁾ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1291/2013, kuriuo sukuriamas bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Horizontas 2020“ (2014–2020 m.) ir panaikinamas Sprendimas Nr. 1982/2006/EB (OL L 347, 2013 12 20, p. 104).

- (31) įgyvendinant Programą turėtų būti integruotai remiami MTI, laikantis visų atitinkamų Pasaulio prekybos organizacijos sistemos nuostatų. Mokslinių tyrimų, įskaitant eksperimentinę plėtrą, sąvoka turėtų būti naudojama remiantis Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) parengtu Fraskacio vadovu, o inovacijų sąvoka – EBPO ir Eurostato parengtu Oslo vadovu, kuriame vadovaujama plačiu požiūriu, aprėpiančiu socialines inovacijas ir dizainą. Kaip ir programoje „Horizontas 2020“, klasifikuojant technologinius mokslinius tyrimus, produktų kūrimą ir parodomąją veiklą ir kvietimuose teikti pasiūlymus nustatant tinkamų veiksmų rūšis, ir toliau turėtų būti atsižvelgiama į EBPO pateiktas technologinės parengties lygio (TPL) apibrėžtis. Dotacijos neturėtų būti skiriamos veiksams, kai veikla viršija aštuntą technologinės parengties lygį. Konkretaus kvietimo teikti pasiūlymus pagal veiklos sritį „Pasauliniai uždaviniai ir Europos pramonės konkurencingumas“ atžvilgiu darbo programoje turėtų būti galima numatyti galimybę skirti dotacijas didelio masto produktų patvirtinimui ir rinkos kartotei;
- (32) prie kosmoso srities tikslų Programa turėtų būti prisidedama tokiu išlaidų lygiu, kuris bent jau proporcingai atitiktų programos „Horizontas 2020“ išlaidas;
- (33) 2018 m. sausio 11 d. Komisijos komunikate „Programos „Horizontas 2020“ laikotarpio vidurio vertinimas. Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų poveikio didinimas“, 2017 m. birželio 13 d. Europos Parlamento rezoliucijoje dėl programos „Horizontas 2020“ įgyvendinimo vertinimo atsižvelgiant į jos tarpinį įvertinimą ir pasiūlymą dėl Devintosios bendrosios programos (*) ir 2017 m. gruodžio 1 d. Tarybos išvadose „Nuo programos „Horizontas 2020“ tarpinio vertinimo link devintosios bendrosios programos“ pateikiama su šia Programa, įskaitant dalyvavimo ir sklaidos taisykles, susijusių rekomendacijų. Tose rekomendacijose remiamasis patirtimi, įgyta įgyvendinant programą „Horizontas 2020“, ir Sąjungos institucijų ir suinteresuotųjų subjektų pateikta informacija. Tos rekomendacijos, be kita ko, yra šios: pasiūlyti priemonių, kuriomis būtų skatinama protų apykaita ir sudaromos palankesnės sąlygos užtikrinti MTI tinklų atvirumą investuoti su didesniu užmoju, kad būtų sukurta kritinė masė ir kuo labiau padidintas poveikis; remti proveržio inovacijas; teikti pirmenybę Sąjungos investicijoms į MTI didelės pridėtinės vertės srityse, visų pirma orientuojantis į misijas, visapusiškai laiku įtraukiant gerai informuotus piliečius ir rengiant plataus masto informavimo kampanijas; racionalizuoti Sąjungos finansavimo tvarką siekiant visapusiškai panaudoti MTI potencialą, įskaitant mokslinių tyrimų infrastruktūras visoje Sąjungoje, kaip antai supaprastinant įvairias Europos partnerystės iniciatyvas ir bendro finansavimo schemas; plėtoti didesnę ir konkrečią įvairių Sąjungos finansavimo priemonių sinergiją, visų pirma pašalinant papildomumo neužtikrinančią intervencijos logiką ir sumažinant įvairaus finansavimo ir kitų taisyklių sudėtingumą, taip pat siekiant padėti sutelkti Sąjungoje neišnaudojamą MTI potencialą; stiprinti tarptautinį bendradarbiavimą ir didinti atvirumą dalyviams iš trečiųjų valstybių; ir tęsti paprastinimą remiantis programos „Horizontas 2020“ įgyvendinimo patirtimi;
- (34) atsižvelgiant į tai, kad ypatingas dėmesys turi būti skiriamas įvairių sričių Sąjungos politikos koordinavimui ir papildomumui, Programa turėtų būti siekiama užtikrinti sinergiją su kitomis Sąjungos programomis: nuo projektų rengimo ir strateginio planavimo iki projektų atrankos, valdymo, komunikacijos, rezultatų sklaidos ir naudojimosi jais, taip pat stebėsenos, audito ir valdymo. Kalbant apie MTI veiklos finansavimą, sinergija turėtų būti tokia, kad būtų galima kuo labiau suderinti taisykles, įskaitant išlaidų tinkamumo finansuoti taisykles. Siekiant išvengti Sąjungos finansavimo kartojimosi bei dubliavimosi, didinti jo svertą poveikį ir mažinti administracinę našta pareiškėjams ir naudos gavėjams, turėtų būti galima sinergiją skatinti pirmiausia alternatyviuoju, mišriuoju bei kaupiamuoju finansavimu ir išteklių perkėlimu;
- (35) vadovaujantis Reglamentu (ES) 2020/2094 ir neviršijant jame skirtų išteklių, ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės pagal Programą turėtų būti įgyvendinamos siekiant reaguoti į precedento neturinčias COVID-19 krizės pasekmes. Tokie papildomi išteklių turėtų būti naudojami taip, kad būtų užtikrintas Reglamente (ES) 2020/2094 numatytų terminų laikymasis. Tokie papildomi išteklių turėtų būti skiriami tik MTI skirtiems veiksams, kuriais reaguojama į COVID-19 krizės padarinius, visų pirma į jos ekonomines, socialines ir visuomenines pasekmes;
- (36) siekiant, kad Sąjungos finansavimas darytų kuo didesnę poveikį ir kuo veiksmingiau padėtų siekti Sąjungos politikos tikslų ir vykdyti jos išpareigojimus, Sąjunga turėtų galėti sudaryti Europos partnerystes su privačiojo ir (arba) viešojo sektoriaus partneriais. Tokie partneriai, be kita ko, yra pramonės subjektai, MVĮ, universitetai, mokslinių tyrimų organizacijos, MTI srities suinteresuotieji subjektai, įstaigos, kurioms vietos, regiono, nacionaliniu arba tarptautiniu lygmeniu pavesta teikti viešąsias paslaugas, arba pilietinės visuomenės organizacijos, įskaitant fondus ir nevyriausybinės organizacijas (NVO), kurie remia ir (arba) vykdo MTI veiklą, su sąlyga, kad norimą poveikį galima pasiekti veiksmingiau palaikant partnerystės ryšius nei imantis veiksmų vien tik Sąjungos lygmeniu;

(*) OL C 331, 2018 9 18, p. 30.

- (37) priklausomai nuo valstybės narės sprendimo, turėtų būti įmanoma tuos įnašus pagal programas, bendrai finansuojamas Europos regioninės plėtros fondo (ERPF), „Europos socialinio fondo +“ (ESF+), Europos jūrų reikalų, žuvininkystės ir žemės ūkio fondo (EJRŽŽŪF) ir Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, laikyti dalyvaujančios valstybės narės įnašu Europos partnerystėms pagal Programą. Tačiau ta galimybė neturėtų daryti poveikio būtinybei laikytis visų tiems įnašams taikytinų nuostatų, kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente, kuriuo nustatomos bendros Europos regioninės plėtros fondo, „Europos socialinio fondo +“, Sanglaudos fondo ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo nuostatos ir šių fondų bei Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo, Vidaus saugumo fondo ir Sienuų valdymo ir vizų finansinės paramos priemonės taisyklės (toliau – Bendrųjų nuostatų reglamentas 2021–2027 metams) ir konkretiems fondams skirtuose reglamentuose;
- (38) Programa turėtų būti stiprinamas Europos partnerystės subjektų ir privačiojo ir (arba) viešojo sektoriaus partnerių bendradarbiavimas tarptautiniu lygmeniu, be kita ko, šiuo tikslu sujungiant MTI programas ir tarpvalstybines investicijas į MTI ir taip asmenims bei įmonėms užtikrinant abipusę naudą, kartu garantuojant, kad Sąjunga galėtų ginti savo interesus strateginėse srityse;
- (39) ateities ir besiformuojančių technologijų (ABT) pavyzdinės iniciatyvos pasirodė esanti veiksminga ir efektyvi priemonė, nes bendromis ir suderintomis Sąjungos ir jos valstybių narių pastangomis visuomenei buvo suteikta nauda. Veikla, vykdoma pagal ABT pavyzdines iniciatyvas, susijusias su grafenu, žmogaus smegenų projektu ir kvantinėmis technologijomis, ir remiama pagal programą „Horizontas 2020“, bus toliau remiama pagal Programą skelbiant kvietimus teikti pasiūlymus, numatytus darbo programoje. Pagal programos „Horizontas 2020“ ABT pavyzdinių iniciatyvų dalį remiami parengiamieji veiksmai bus naudingi pagal Programą vykdomame strateginiame planavime ir suteikti informacijos dirbant misijų, bendro finansavimo ir (arba) bendro programavimo Europos partnerystės ir įprastinių kvietimų teikti pasiūlymus srityse;
- (40) Jungtinis tyrimų centras (JRC) ir toliau turėtų viso politikos ciklo metu teikti nepriklausomus vartotojų interesus atitinkančius mokslinius duomenis ir techninę paramą Sąjungos politikai. Tiesioginiai JRC veiksmai turėtų būti įgyvendinami lanksčiai, efektyviai ir skaidriai, atsižvelgiant į Sąjungos politikos poreikius ir atitinkamus JRC naudotojų poreikius ir užtikrinant Sąjungos finansinių interesų apsaugą. JRC ir toliau turėtų kurti papildomus išteklius;
- (41) veiklos srityje „Novatoriška Europa“ turėtų būti nustatyta integruotos paramos verslininkų poreikiams ir verslumui teikimo priemonių, kuriomis būtų siekiama įgyvendinti ir sparčiau diegti proveržio inovacijas sparčiam rinkos augimui užtikrinti, taip pat skatinti Sąjungos strateginį savarankiškumą, kartu išlaikant ekonomikos atvirumą. Turėtų būti užtikrintas vieno langelio principas siekiant pritraukti ir remti visų rūšių novatorius ir novatoriškas įmones, pavyzdžiui, MVĮ, įskaitant startuolius, o išimtiniais atvejais ir mažas vidutinės kapitalizacijos įmones, turinčias potencialą laipsniškai plėsti veiklą Sąjungos bei tarptautiniu lygmenimis. Šioje veiklos srityje turėtų būti greitai, lanksčiomis sąlygomis siūloma dotacijų ir bendrai finansuojamų investicijų, be kita ko, kartu su privačiais investuotojais. Tų tikslų turėtų būti siekiama įsteigiant Europos inovacijų tarybą (toliau – EIC). Šioje veiklos srityje taip pat turėtų būti remiamas Europos inovacijos ir technologijos institutas (toliau – EIT) ir apskritai Europos inovacijų ekosistemos, visų pirma palaikant Europos partnerystes su nacionaliniais ir regioniniais inovacijas remiančiais subjektais;
- (42) pagal šį reglamentą, ypač kalbant apie EIC vykdomą veiklą, startuolis turėtų būti suprantamas kaip MVĮ pradiniam gyvavimo ciklo etape, įskaitant tas, kurios sukurtos kaip universitetų mokslinių tyrimų atžalinės įmonės, kurios tikslas – novatoriški sprendimai bei atitinkamo masto verslo modelis ir kuri yra savarankiška, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijos 2003/361/EB^(*) priedo 3 straipsnyje; vidutinės kapitalizacijos įmonė turėtų būti suprantama kaip įmonė, kuri nėra MVĮ ir kurios darbuotojų skaičius, apskaičiuotas pagal tos rekomendacijos priedo I antraštinės dalies 3–6 straipsnius, yra 250–3 000; o maža vidutinės kapitalizacijos įmonė turėtų būti suprantama kaip vidutinės kapitalizacijos įmonė, kurios darbuotojų skaičius neviršija 499;

(*) 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacija 2003/361/EB dėl labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžčių (OL L 124, 2003 5 20, p. 36).

- (43) Programos politikos tikslų taip pat turi būti siekiama pasitelkiant programos „InvestEU“ finansines priemones ir biudžeto garantijas, taip skatinant abiejų programų sinergiją;
- (44) EIC kartu su kitomis Programos dalimis turėtų skatinti visų formų inovacijas, pradedant palaipsniū ir baigiant proveržio bei perversminėmis inovacijomis, ypač orientuojantis į rinkas kuriančias inovacijas. EIC, pasitelkdama savo programas „Pathfinder“ ir „Accelerator“, turėtų siekti nustatyti, kurti ir diegti visų rūšių didelės rizikos inovacijas, įskaitant palaipsnias inovacijas, daugiausia dėmesio skirdama proveržio, perversminėms ir giliųjų technologijų inovacijoms, kurios turi potencialą tapti rinkas kuriančiomis inovacijomis. Teikdama nuoseklią ir racionalizuotą paramą, EIC turėtų panaikinti dabartinę viešosios paramos proveržio inovacijoms ir privačiųjų investicijų į jas trūkumą. Dėl savo priemonių pobūdžio EIC turi turėti specialias teišines ir valdymo funkcijas, kad būtų atsižvelgta į jos tikslus, visų pirma į su diegimu rinkoje susijusį veiksmą;
- (45) programa „Accelerator“ siekiama įveikti vadinamąjį mirties slėnį, t. y. atotrūkį tarp mokslinių tyrimų, pasirengimo masinei prekybai ir bendrovių veiklos plėtimo. Pagal programą „Accelerator“ bus teikiama parama didelį potencialą turinčioms operacijoms, keliančioms tokią technologinę, mokslinę, finansinę, valdymo arba rinkos riziką, dėl kurios jos kol kas nelaikomos bankams patraukliomis operacijomis ir dėl to negali pritraukti didelių investicijų iš rinkos, taip papildant programą „InvestEU“;
- (46) užtikrinant glaudžią sinergiją su programa „InvestEU“, pagal programą „Accelerator“, pasitelkus mišrų finansavimą ir finansinės paramos nuosavam kapitalui formas, turėtų būti finansuojamos MVĮ, įskaitant startuolius, vykdomi projektai, o išimtiniais atvejais ir projektai, vykdomi mažų vidutinės kapitalizacijos įmonių, kurios dar negali gauti pajamų arba dar nėra pelningos, arba dar negali pritraukti pakankamai investicijų savo projektų verslo planams visiškai įgyvendinti. Tokie reikalavimus atitinkantys subjektai būtų laikomi nepatraukliais bankams, nors dalį jų investicijų poreikių galėjo arba galėtų patenkinti vienas ar keli investuotojai, pavyzdžiui, privatus arba valstybinis bankas, privati turto valdymo įmonė, rizikos kapitalo fondas arba neformalus investuotojas. Tokiu būdu pagal programą „Accelerator“ siekiama įveikti rinkos nepakankamumą ir finansuoti perspektyvius, bet dar bankams nepatrauklius subjektus, dalyvaujančius rinką kuriančių proveržio inovacijų projektuose. Kai tie projektai taps bankams patrauklūs, jie galėtų būti finansuojami pagal programą „InvestEU“;
- (47) pagrindinis programos „Accelerator“ biudžeto panaudojimo būdas 48 straipsnio tikslu turėtų būti mišrus finansavimas, o tik dotacijomis teikiama jos parama MVĮ, įskaitant startuolius, turėtų atitikti „Horizontas 2020“ paramą, teikiamą iš MVĮ priemonės biudžeto;
- (48) EIT, pirmiausia pasitelkdamas savo žinių ir inovacijų bendrijas (toliau – ŽIB) ir plėsdamas regioninę inovacijų sistemą, turėtų siekti stiprinti inovacijų ekosistemas, padedančias spręsti pasaulinius uždavinius. Tai turėtų būti pasiekta skatinant integruoti inovacijų, mokslinių tyrimų, aukštojo mokslo ir verslumo sričių veiklą. Pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą dėl Europos inovacijų ir technologijos instituto (toliau – EIT reglamentas) ir jo strateginę inovacijų darbotvarkę, kaip nurodyta Europos Parlamento ir Tarybos sprendime dėl Europos inovacijų ir technologijos instituto (EIT) 2021–2027 m. strateginės inovacijų darbotvarkės, EIT, vykdydamas savo veiklą, turėtų skatinti inovacijas ir turėtų iš esmės padidinti savo paramą aukštojo mokslo integravimui į inovacijų ekosistemą, visų pirma skatindamas ugdyti verslumą, palaikydamas tvirtus pramonės sektoriaus ir akademinės bendruomenės nespacializuoto bendradarbiavimo ryšius, taip pat nustatydamas perspektyvius įgūdžius, kurių turėtų turėti būsimi novatoriai pasauliniams uždaviniams spręsti, įskaitant pažangius skaitmeninius ir su inovacijomis susijusius įgūdžius. EIC lėšų gavėjai turėtų galėti naudotis EIT teikiamomis paramos programomis, o EIT ŽIB steigiami startuoliai turėtų turėti galimybę paprasčiau, taigi, greičiau pasinaudoti EIC veiksmiais. EIT daugiausia dėmesio skiria inovacijų ekosistemoms, todėl būtų natūralu jį priskirti veiklos sričiai „Novatoriška Europa“, tačiau jis taip pat atitinkamai turėtų remti ir kitas veiklos sritis. Reikėtų vengti bereikalingo ŽIB ir kitų tos pačios srities priemonių, visų pirma kitų Europos partnerysčių, dubliavimo;
- (49) turėtų būti užtikrintos ir apsaugotos vienodos sąlygos konkrečioje rinkoje konkuruojančioms bendrovėms, nes tai yra pagrindinis reikalavimas, kad klestėtų visų rūšių inovacijos, įskaitant proveržio, perversmines ir palaipsnias inovacijas, taip sudarant sąlygas visų pirma dideliame skaičiuje mažųjų ir vidutinių novatorių didinti savo MTI pajėgumą, pasinaudoti savo investicijų teikiama nauda bei užimti atitinkamą rinkos dalį;

- (50) Programa turėtų būti skatinamas ir integruojamas bendradarbiavimas su trečiosiomis valstybėmis ir tarptautinėmis organizacijomis bei iniciatyvomis, remiantis Sąjungos interesais, abipuse nauda, tarptautiniais išpareigojimais, mokslo diplomatija ir, kiek įmanoma, abipusiškumo principu. Tarptautiniu bendradarbiavimu turėtų būti siekiama stiprinti Sąjungos kompetenciją MTI srityje, patrauklumą, pajėgumą išlaikyti talentingiausias darbuotojus, ekonominių ir pramoninių konkurencingumą, spręsti pasaulinius uždavinius, įskaitant DVT, laikantis Darbotvarkės iki 2030 m. ir Paryžiaus susitarimo principų, ir remti Sąjungos išorės politiką. Turėtų būti laikomasi bendro atvirumo principo tarptautinių partnerių dalyvavimo ir tikslinių tarptautinio bendradarbiavimo veiksnių atžvilgiu, be kita ko, užtikrinant atitinkamą mažas ir vidutines pajamas gaunančiose šalyse įsisteigusių subjektų tinkamumą finansuoti. Sąjunga turėtų siekti sudaryti tarptautinius bendradarbiavimo susitarimus su trečiosiomis valstybėmis MTI srityje. Kartu turėtų būti skatinamas trečiųjų valstybių prisijungimas visų pirma prie bendradarbiavimo grindžiamų Programos dalių, laikantis asociacijos susitarimų ir daugiausia dėmesio skiriant tam, kad Sąjunga gautų pridėtinės vertės. Skirdama asocijuotųjų šalių finansinius įnašus į Programą, Komisija turėtų atsižvelgti į tų trečiųjų valstybių teisės subjektų dalyvavimo skirtingose Programos dalyse lygį;
- (51) siekiant stiprinti mokslo ir visuomenės tarpusavio ryšius ir kuo labiau padidinti jų sąveikos teikiamą naudą, įgyvendinant Programą reikėtų įtraukti visus visuomenės subjektus, kaip antai piliečius ir pilietinės visuomenės organizacijas, į patikimų mokslinių tyrimų ir inovacijų darbotvarkių, turinio bendro rengimo ir kūrimo procesą, naudojant ir procesus, kuriais būtų atsižvelgiama į piliečius ir pilietinei visuomenei rūpimus klausimus, jų poreikius ir lūkesčius, šiuo tikslu populiarinant mokslinį švietimą ir sudarant palankesnes sąlygas piliečiams ir pilietinės visuomenės organizacijoms dalyvauti Programos veikloje. Tai turėtų būti daroma įgyvendinant visą Programą ir vykdant specialią veiklą pagal jos dalį „Dalyvių skaičiaus didinimas ir EMTE stiprinimas“. Siekiant užsitikrinti ir išlaikyti visuomenės paramą Programai, įtraukiant piliečius ir pilietinę visuomenę į MTI veiklą kartu turėtų būti vykdoma visuomenės informavimo veikla. Programa taip pat turėtų būti siekiama šalinti kliūtis ir didinti mokslo, technologijų, kultūros ir meno sričių sinergiją, kad būtų galima kurti kokybiškesnes tvarias inovacijas. Reikėtų vykdyti priemones, kurių imtasi siekiant padidinti piliečių ir pilietinės visuomenės dalyvavimą remiamuose projektuose, stebėseną;
- (52) kai tikslinga, Programoje turėtų būti atsižvelgiama į konkrečius atokiausių regionų, nustatytų Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 349 straipsnyje, ypatumus vadovaujantis 2017 m. spalio 24 d. Komisijos komunikatu „Sustiprinta ir atnaujinta strateginė partnerystė su ES atokiausiais regionais“, kurį Taryba palankiai įvertino;
- (53) laikantis Europos Sąjungos sutarties (toliau – ES sutartis) 2 ir 3 straipsnių ir SESV 8 ir 157 straipsnių, pagal Programą vykdoma veikla turėtų būti siekiama panaikinti lyčių nelygybę, gerinti profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą ir skatinti moterų bei vyrų lygybę MTI srityje. Lyčių aspektas turėtų būti integruojamas į MTI turinį ir į jį turėtų būti atsižvelgiama visais mokslinių tyrimų ciklo etapais. Be to, pagal Programą vykdoma veikla turėtų būti siekiama panaikinti su amžiumi, negalia, rase ir etnine kilmė, religija arba tikėjimu ir seksualine orientacija susijusią nelygybę ir skatinti lygybę bei įvairovę visais MTI atžvilgiais;
- (54) atsižvelgiant į gynybos pramonės sektoriaus ypatumus, išsamios nuostatos dėl gynybos srities mokslinių tyrimų projektams skiriamo Sąjungos finansavimo turėtų būti nustatytos Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2021/697 ⁽¹⁰⁾ (toliau – Europos gynybos fondas), nes jame apibrėžiamos dalyvavimo atliekant gynybos srities mokslinius tyrimus taisyklės. Vykdydant veiklą, patenkančią į Europos gynybos fondo taikymo sritį, dėmesys turėtų būti sutelkiamas tik į gynybos srities mokslinius tyrimus ir plėtrą, o vykdydant veiklą pagal specialiąją programą, nustatytą Tarybos sprendimu (ES) 2021/764 ⁽¹¹⁾ (toliau – specialioji programa) ir EIT vykdydant veiklą dėmesys turėtų būti sutelkiamas tik į pritaikymą civiliniams tikslams. Turėtų būti vengiama bereikalingo veiklos dubliavimosi;

⁽¹⁰⁾ 2021 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/697, kuriuo įsteigiamas Europos gynybos fondas ir panaikinamas Reglamentas (ES) 2018/1092 (žr. šio Oficialiojo leidinio p. 149).

⁽¹¹⁾ 2021 m. gegužės 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2021/764 dėl specialiosios programos, kuria įgyvendinama bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“ ir panaikinamas Sprendimas 2013/743/ES (OL L167, 2021 5 12, p. 1).

- (55) šiame reglamente nustatomas finansinis paketas visam Programos laikotarpiui, kuris turi būti svarbiausia orientacinė suma metinės biudžeto sudarymo procedūros metu, kaip tai suprantama 2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo, taip pat dėl naujų nuosavų išteklių, įskaitant veiksmų gaires dėl naujų nuosavų išteklių nustatymo ⁽¹²⁾ 18 punkte. Tą finansinį paketą sudaro 580 000 000 EUR suma einamosiomis kainomis, skirta specialiajai programai, nustatytai Sprendimu (ES) 2021/764, ir EIT, vadovaujantis 2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos bendra deklaracija dėl specialiųjų programų stiprinimo ir pagrindinių aktų pritaikymo ⁽¹³⁾;
- (56) šiai programai taikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046 ⁽¹⁴⁾ (toliau – Finansinis reglamentas). Finansiniame reglamente nustatytos Sąjungos biudžeto vykdymo taisyklės, įskaitant taisykles, susijusias su dotacijomis, apdovanojimais, viešaisiais pirkimais, netiesioginiu valdymu, finansinėmis priemonėmis, biudžeto garantijomis, finansine parama ir apmokėjimu išorės ekspertams.
- (57) pagal Finansinio reglamento 193 straipsnio 2 dalį dotacija gali būti skirta jau pradėtam įgyvendinti veiksmui, jeigu pareiškėjas gali įrodyti, kad veiksmą buvo būtina pradėti įgyvendinti prieš pasirašant susitarimą dėl dotacijos. Tačiau išlaidos, patirtos prieš pateikiant dotacijos paraišką, nėra tinkamos finansuoti, išskyrus tinkamai pagrįstus išimtinis atvejus. Siekiant išvengti bet kokio Sąjungos paramos sutrikdymo, kuris galėtų pakenkti Sąjungos interesams, finansavimo sprendime turėtų būti įmanoma – ribotą laikotarpį 2021–2027 m. DFP vykdymo pradžioje ir tik tinkamai pagrįstais atvejais – numatyti, kad veikla ir išlaidos būtų tinkamos finansuoti nuo 2021 finansinių metų pradžios, net jei veikla buvo vykdoma ir išlaidos patirtos prieš pateikiant dotacijos paraišką;
- (58) įgyvendinant visą Programą turėtų būti nuolat siekiama administracinio supaprastinimo, visų pirma mažinti administracinę naštą naudos gavėjams. Komisija turėtų dar labiau supaprastinti savo priemones ir gaires taip, kad dėl jų naudos gavėjams tektų kuo mažesnė našta. Visų pirma Komisija turėtų apsvarstyti galimybę parengti sutrumpintą gairių redakciją;
- (59) norint baigti kurti bendrąją skaitmeninę rinką ir pasinaudoti didėjančiomis galimybėmis, kurias teikia skaitmeninių ir fizinių technologijų susiliejimas, reikia padidinti investicijas. Programa turėtų būti prisidėta prie tų pastangų, nes ja gerokai padidinamos pagrindinių skaitmeninių MTI veiklos išlaidos, palyginti su programa „Horizontas 2020“ ⁽¹⁵⁾. Tai turėtų užtikrinti, kad Europa ir toliau liktų skaitmeninės srities pasaulinių MTI lydere;
- (60) kvantiniams moksliniams tyrimams pagal II veiklos srities veiksmų grupę „Skaitmeninė ekonomika, pramonė ir kosmosas“ turėtų būti teikiama pirmenybė, atsižvelgiant į jų esminį vaidmenį vykdant skaitmeninę pertvarką, būtent – plečiant Europos lyderystę mokslo srityje ir kompetenciją kvantinių technologijų srityje, sudarant sąlygas pasiekti numatomą biudžetą, nustatytą 2018 m.;

⁽¹²⁾ OL L 433 I, 2020 12 22, p. 28.

⁽¹³⁾ OL C 444 I, 2020 12 22, p. 1.

⁽¹⁴⁾ 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1).

⁽¹⁵⁾ 2018 m. vasario 14 d. Komisijos komunikate „Europos Sąjungai, veiksmingai siekiančiai savo prioritetų po 2020 m., skirta nauja, moderni daugiametė finansinė programa“ nustatyta, kad pagrindinei skaitmeninei veiklai pagal bendrąją mokslinių tyrimų ir inovacijų programą „Horizontas 2020“ išleista 13 mlrd. EUR.

- (61) pagal Finansinį reglamentą, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 ⁽¹⁶⁾, Tarybos reglamentus (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 ⁽¹⁷⁾, (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 ⁽¹⁸⁾ ir (ES) 2017/1939 ⁽¹⁹⁾ Sąjungos finansiniai interesai turi būti apsaugoti proporcingomis priemonėmis, įskaitant priemones, susijusias su pažeidimų, įskaitant sukčiavimą, prevencija, nustatymu, ištaisymu ir tyrimu, prarastų, neteisingai išmokėtų ar neteisingai panaudotų lėšų susigrąžinimu ir, kai tinkama, administracinių nuobaudų skyrimu.

Visų pirma, vadovaujantis reglamentais (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 ir (ES, Euratomas) Nr. 883/2013, Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) turi įgaliojimus atlikti administracinius tyrimus, įskaitant patikrinimus ir inspektavimus vietoje, siekdama nustatyti, ar nebūta Sąjungos finansiniams interesams kenkiančių sukčiavimo, korupcijos ar kitos neteisėtos veiklos atvejų. Pagal Reglamentą (ES) 2017/1939 Europos prokuratūra turi įgaliojimus tirti Sąjungos finansiniams interesams kenkiančias nusikalstamas veikas, kaip numatyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2017/1371 ⁽²⁰⁾, ir vykdyti baudžiamąjį persekiojimą už jas. Pagal Finansinį reglamentą bet kuris asmuo arba subjektas, gaunantis Sąjungos lėšas, turi visapusiškai bendradarbiauti Sąjungos finansinių interesų apsaugos klausimu, suteikti būtinas teises ir prieigą Komisijai, OLAF, Audito Rūmams ir, kiek tai susiję su tvirtesniame bendradarbiavime pagal Reglamentą (ES) 2017/1939 dalyvaujančiomis valstybėmis narėmis, Europos prokuratūrai, ir užtikrinti, kad visos trečiosios šalys, dalyvaujančios naudojant Sąjungos lėšas, suteiktų lygiavertes teises;

- (62) trečiosios valstybės, kurios yra Europos ekonominės erdvės (EEE) narės, gali dalyvauti Sąjungos programose bendradarbiaudamos pagal Europos ekonominės erdvės susitarimą ⁽²¹⁾, kuriame numatyta, kad programos įgyvendinamos pagal tą susitarimą priimtu sprendimu. Trečiosios valstybės taip pat gali dalyvauti remiantis kitomis teisinėmis priemonėmis. Šiame reglamente turėtų būti numatyta konkreti nuostata, pagal kurią reikalaujama, kad trečiosios valstybės suteiktų būtinas teises ir prieigą, reikalingas atsakingam leidimus suteikiančiam pareigūnui, OLAF ir Audito Rūmams, kad jie galėtų visapusiškai veikti pagal savo atitinkamą kompetenciją;
- (63) pagal Tarybos sprendimo 2013/755/ES ⁽²²⁾ 94 straipsnį užjūrio šalyse ar teritorijose įsisteigę asmenys ir subjektai atitinka reikalavimus gauti finansavimą laikantis Programos taisyklių ir tikslų bei galimų priemonių, taikytinų valstybei narei, su kuria atitinkama užjūrio šalis ar teritorija yra susijusi;
- (64) remiantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros ⁽²³⁾ 22 ir 23 punktais, ši Programa turėtų būti vertinama remiantis informacija, surinkta taikant konkrečius ataskaitų teikimo ir stebėsenos reikalavimus, kartu vengiant pernelyg didelio reguliavimo ir administracinės naštos, tenkančios visų pirma valstybėms narėms ir Programos naudos gavėjams. Tie reikalavimai, kai tinkama, turėtų apimti išmatuojamus rodiklius, kuriais remiantis būtų vertinamas programos poveikis vietoje;

⁽¹⁶⁾ 2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 ir Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1074/1999 (OL L 248, 2013 9 18, p. 1).

⁽¹⁷⁾ 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos (OL L 312, 1995 12 23, p. 1).

⁽¹⁸⁾ 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentas (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų (OL L 292, 1996 11 15, p. 2).

⁽¹⁹⁾ 2017 m. spalio 12 d. Tarybos reglamentas (ES) 2017/1939, kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas Europos prokuratūros įsteigimo srityje (OL L 283, 2017 10 31, p. 1).

⁽²⁰⁾ 2017 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/1371 dėl kovos su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu baudžiamosios teisės priemonėmis (OL L 198, 2017 7 28, p. 29).

⁽²¹⁾ OL L 1, 1994 1 3, p. 3.

⁽²²⁾ 2013 m. lapkričio 25 d. Tarybos sprendimas 2013/755/ES dėl užjūrio šalių bei teritorijų ir Europos Sąjungos asociacijos (Užjūrio asociacijos sprendimas) (OL L 344, 2013 12 19, p. 1).

⁽²³⁾ OL L 123, 2016 5 12, p. 1.

- (65) siekiant užtikrinti veiksmingą Programos įgyvendinimo pažangos siekiant jos tikslų vertinimą, pagal SESV 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus, kuriais iš dalies keičiamas V priedas, kiek tai susiję su poveikio trajektorijų rodikliais, jei tai laikoma reikalinga, ir nustatomos pradinės ir siektinos reikšmės, taip pat kuriais šis reglamentas papildomas nuostatomis dėl stebėsenos ir vertinimo sistemos sukūrimo. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;
- (66) užtikrinus Programos ir Sąjungos kosmoso programos suderinamumą ir sinergiją bus skatinamas pasaulio mastu konkurencingas ir novatoriškas Europos kosmoso sektorius, stiprinama Europos autonomija užsitikrinti prieigą prie kosmoso ir naudotis juo saugioje bei patikimoje aplinkoje ir stiprinamas Europos kaip pasaulinio masto veikėjos vaidmuo. Įgyvendinant Sąjungos kosmoso programą suteikti duomenys ir paslaugos padės remti Programos pažangius mokslinius tyrimus, proveržio sprendimus ir tolesnius naudotojus;
- (67) užtikrinus Programos ir programos „Erasmus+“ suderinamumą ir sinergiją bus skatinamas mokslinių tyrimų rezultatų įsisavinimas vykdant mokymo veiklą, skleidžiama inovacijų dvasia švietimo sistemoje ir užtikrinta, kad švietimo bei mokymo veikla būtų grindžiama naujausia MTI veikla. Šiuo atžvilgiu, atlikus su Europos universitetais susijusius bandomuosius veiksmus, pradėtus pagal 2014–2020 m. programą „Erasmus+“, įgyvendinant Programą bus, kai tinkama, papildoma Europos universitetams pagal programą „Erasmus+“ teikiama parama užtikrinant sinergiją;
- (68) siekiant padidinti Programos poveikį įgyvendinant Sąjungos prioritetus, turėtų būti skatinama šios Programos ir programų bei priemonių, kurių tikslas – reaguoti į naujus Sąjungos poreikius, be kita ko, Teisingos pertvarkos mechanizmo, Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės ir programos „ES – sveikatos labui“, sinergija ir jos siekiama;
- (69) dalyvavimo ir sklaidos taisyklės turėtų tinkamai atspindėti Programos poreikius, atsižvelgiant į įvairių suinteresuotųjų subjektų iškeltus susirūpinimą keliančius klausimus ir pateiktas rekomendacijas, be kita ko, iškeltus ar pateiktas atliekant programos „Horizontas 2020“ tarpinį vertinimą padedant nepriklausomiems išorės ekspertams;
- (70) bendromis visos Programos taisyklėmis turėtų būti užtikrinama nuosekli sistema, kuria sudaromos palankesnės sąlygos dalyvauti Programos biudžeto lėšomis finansuojamose programose, įskaitant dalyvavimą tokių finansavimo įstaigų kaip EIT, bendrosios įmonės ar kitų pagal SESV 187 straipsnį veikiančių struktūrų valdomose programose ir valstybių narių pagal SESV 185 straipsnį vykdomose programose. Turėtų būti įmanoma patvirtinti konkrečias taisykles, bet tokios išimtyms turėtų būti taikomos tik būtinai reikalingais ir tinkamai pagrįstais atvejais;
- (71) imantis Programos taikymo sričiai priskiriamų veiksmų turėtų būti gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi principų, pripažįstamų visų pirma Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje (toliau – Chartija). Tokie veiksmai turėtų atitikti visus teisinius išpareigojimus, įskaitant išpareigojimus pagal tarptautinę teisę, ir atitinkamus Komisijos sprendimus, kaip antai 2013 m. birželio 28 d. Komisijos pranešimą⁽²⁴⁾, taip pat etikos principus, įskaitant bet kokio mokslinių tyrimų etikos pažeidimo vengimą. Kai tinkama, turėtų būti atsižvelgiama į Europos mokslo ir naujų technologijų etikos grupės, Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūros ir ES duomenų apsaugos priežiūros pareigūno nuomones. Vykdamas mokslinių tyrimų veiklą taip pat turėtų būti atsižvelgiama į SESV 13 straipsnį, o moksliniams tyrimams ir bandymams turėtų būti rečiau naudojami gyvūnai, siekiant galiausiai visai atsisakyti juos naudoti;
- (72) siekiant užtikrinti mokslinę kompetenciją ir vadovaujantis Chartijos 13 straipsniu, Programa turėtų būti skatinama gerbti akademinę laisvę visose naudose iš jos lėšų gaunančiose šalyse;

(24) OL C 205, 2013 7 19, p. 9.

- (73) laikantis tarptautinio bendradarbiavimo tikslų, kaip išdėstyta SESV 180 ir 186 straipsniuose, turėtų būti skatinamas teisės subjektų, įsisteigusių trečiojoje valstybėje, ir tarptautinių organizacijų dalyvavimas, remiantis abipuse nauda ir Sąjungos interesais. Įgyvendinant Programą turėtų būti laikomasi pagal SESV 75 ir 215 straipsnius patvirtintų priemonių ir tarptautinės teisės. Jei veiksmas susijęs su Sąjungos strateginiu turtu, interesais, autonomija ar saugumu, dalyvauti įgyvendinant konkrečius Programos veiksmus turėtų būti galima leisti tik valstybėje narėse įsisteigusiems subjektams arba nurodytose asocijuotosiose šalyse ar kitose trečiojoje valstybėje, ne tik valstybėje narėse įsisteigusiems teisės subjektams. Visais atvejais, kai draudžiama dalyvauti Sąjungoje arba asocijuotosiose šalyse įsisteigusiems teisės subjektams, kuriuos tiesiogiai arba netiesiogiai kontroliuoja neasocijuotosios trečiojo valstybės arba neasocijuotųjų trečiųjų valstybių teisės subjektai, turėtų būti atsižvelgiama, viena vertus, į riziką, kurią keltų leidimas tokiems subjektams dalyvauti, ir, kita vertus, į naudą, kurią suteiktų jų dalyvavimas;
- (74) Programa pripažįstama, kad klimato kaita yra vienas iš didžiausių pasaulinių ir visuomenės uždavinių, taip pat atsižvelgiant į kovos su klimato kaita svarbą laikantis Sąjungos įsipareigojimų įgyvendinti Paryžiaus susitarimą ir DVT. Atitinkamai Programa turėtų padėti integruoti klimato politikos veiksmus ir pasiekti bendrą tikslą – 30 % Sąjungos biudžeto išlaidų skirti klimato srities tikslams įgyvendinti. Klimato aspektas turėtų būti tinkamai integruojamas į MTI turinį ir taikomas visais mokslinių tyrimų ciklo etapais;
- (75) su klimato kaita susijusio poveikio trajektorijos kontekste Komisija turėtų pateikti ataskaitą apie klimatui svarbių projektų rezultatus, inovacijas ir bendrą numatomą poveikį, taip pat pagal Programos dalis ir įgyvendinimo būdą. Atlikdama analizę Komisija turėtų atsižvelgti į ilgalaikes ekonomines, socialines ir su aplinka susijusias pagal Programą vykdomos veikos sąnaudas ir naudą Sąjungos piliečiams, įskaitant novatoriškų klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos sprendimų įsisavinimą, numatomą poveikį darbo vietų ir įmonių kūrimui, ekonomikos augimui ir konkurencingumui, švariai energijai, sveikatai ir gerovei (įskaitant oro, dirvožemio ir vandens kokybę). Šios poveikio analizės rezultatai turėtų būti skelbiami viešai, vertinami atsižvelgiant į Sąjungos klimato ir energetikos tikslus ir jais turėtų būti prisidedama prie vėlesnio strateginio planavimo ir būsimų darbo programų;
- (76) atsižvelgiant į tai, kaip svarbu kovoti su dramatišku biologinės įvairovės nykimu, pagal Programą vykdoma MTI veikla turėtų padėti išsaugoti ir atkurti biologinę įvairovę ir pasiekti bendrą plataus užmojo tikslą: 2024 m. – 7,5 % metinių išlaidų pagal DFP, o 2026 m. ir 2027 m. – 10 % metinių išlaidų pagal DFP skirti biologinės įvairovės tikslams, kartu atsižvelgiant į esamas klimato ir biologinės įvairovės tikslų sutaptis, vadovaujantis 2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstituciniu susitarimu dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo, taip pat dėl naujų nuosavų išteklių, įskaitant veiksmų gaires dėl naujų nuosavų išteklių nustatymo;
- (77) šiam reglamentui taikomos Europos Parlamento ir Tarybos pagal SESV 322 straipsnį priimtos horizontaliosios finansinės taisyklės. Tos taisyklės nustatytos Finansiniame reglamente ir jomis visų pirma nustatoma biudžeto sudarymo ir vykdymo pasitelkiant dotacijas, viešuosius pirkimus, apdovanojimus ir netiesioginį vykdymą tvarka ir numatoma finansų pareigūnų atsakomybės kontrolė. Pagal SESV 322 straipsnį priimtos taisyklės taip pat apima bendrą Sąjungos biudžeto apsaugos sąlygų režimą;
- (78) gali būti, kad neskelbtinos pirminės informacijos naudojimas arba leidimo neturinčių asmenų prieiga prie neskelbtinų rezultatų neigiamai paveiks Sąjungos arba vienos ar daugiau valstybių narių interesus. Todėl konfidencialių duomenų ir išlaptintos informacijos tvarkymas turėtų būti reglamentuojamas visa atitinkama Sąjungos teise, įskaitant institucijų vidaus taisykles, tokias, kaip Komisijos sprendimas (ES, Euratomas) 2015/444 ⁽²⁵⁾;

⁽²⁵⁾ 2015 m. kovo 13 d. Komisijos sprendimas (ES, Euratomas) 2015/444 dėl ES išlaptintos informacijos apsaugai užtikrinti skirtų saugumo taisyklių (OL L 72, 2015 3 17, p. 53).

- (79) būtina nustatyti būtiniausias dalyvavimo reikalavimus, kurie būtų taikomi tiek kaip bendra taisyklė, kai į konsorciumo sudėtį turėtų įeiti bent vienas valstybės narės teisės subjektas, tiek atsižvelgiant į tam tikrų rūšių veiksmų, vykdomų pagal Programą, ypatumus;
- (80) būtina nustatyti sąlygas, kuriomis Sąjungos finansavimas būtų skiriamas pagal Programą vykdomų veiksmų dalyviams. Dotacijos turėtų būti pagrindinė paramos forma Programoje. Siekiant didesnio supaprastinimo jos turėtų būti skiriamos atsižvelgiant į Finansiniame reglamente nustatytus visų rūšių įnašus, įskaitant vienkartinės išmokas, fiksuotąsias normas arba vieneto įkainius. Susitarime dėl dotacijos turėtų būti nustatytos naudos gavėjų teisės ir pareigos, įskaitant, kai taikytina, koordinatoriaus vaidmenį ir užduotis. Rengiant tipinius susitarimus dėl dotacijos ir darant bet kokius jų esminius pakeitimus turėtų būti užtikrintas glaudus bendradarbiavimas su valstybių narių ekspertais, be kita ko, siekiant tolesnio supaprastinimo naudos gavėjams;
- (81) kad būtų laikomasi bendro finansavimo principo, šiame reglamente nurodomos maksimalios finansavimo normos;
- (82) pagal Finansinį reglamentą Programoje turėtų būti nustatytas pagrindas personalo išlaidoms ir prekių bei paslaugų, už kurias išrašomos vidaus sąskaitos faktūros, vieneto įkainiams platesniu mastu taikyti įprastą naudos gavėjų išlaidų apskaitos praktiką, be kita ko, didelių mokslinių tyrimų infrastruktūros objektų, kaip numatyta programoje „Horizontas 2020“, atveju. Visiems naudos gavėjams turėtų būti suteikiama galimybė pasirinkti prekėms ir paslaugoms, už kurias išrašomos vidaus sąskaitos faktūros, taikyti vieneto įkainius, apskaičiuotus pagal įprastą naudos gavėjų apskaitos praktiką, apimančią faktines tiesiogines ir netiesiogines išlaidas. Atsižvelgiant į tai, naudos gavėjai turėtų galėti į tokius prekėms ir paslaugoms, už kurias išrašomos vidaus sąskaitos faktūros, taikomus vieneto įkainius įtraukti faktines netiesiogines išlaidas, apskaičiuotas remiantis paskirstymo kodais;
- (83) dabartinė faktinių personalo išlaidų kompensavimo sistema turėtų būti labiau supaprastinta remiantis su projektais susieto atlyginimo metodu, sukurtu įgyvendinant programą „Horizontas 2020“, ir turėtų būti geriau suderinta su Finansiniu reglamentu, siekiant sumažinti Sąjungos tyrėjų, dirbančių įgyvendinant Programą, atlyginimo skirtumus;
- (84) pagal programą „Horizontas 2020“ sukurtas ir Komisijos valdomas Dalyvių garantijų fondas, kaip paaikškėjo, yra svarbi apsaugos priemonė, padedanti mažinti su išipareigojimų nevykdančių dalyvių mokėtinomis, bet nekompensuotomis sumomis susijusią riziką. Todėl reikėtų toliau naudotis Dalyvių garantijų fondu, kurio pavadinimas pakeistas į Savidraudos mechanizmą (toliau – mechanizmas), ir išplėsti jo taikymo sritį, įtraukiant kitas finansavimo įstaigas, visų pirma pagal SESV 185 straipsnį įgyvendinamas iniciatyvas. Galimybę naudotis mechanizmu turėtų būti galima suteikti ir bet kurioje kitoje tiesiogiai valdomoje Sąjungos programoje dalyvaujantiems naudos gavėjams. Remdamasi atidžia galimos neigiamos pagal mechanizmą atliktų investicijų grąžos stebėseną, Komisija turėtų imtis tinkamų rizikos mažinimo priemonių, kad pagal mechanizmą būtų galima toliau vykdyti intervencines priemones siekiant apsaugoti Sąjungos finansinius interesus ir grąžinti įnašus naudos gavėjams, kai išmokamas likutis;
- (85) turėtų būti nustatytos naudojimąsi rezultatais ir jų sklaidą reglamentuojančios taisyklės siekiant užtikrinti, kad naudos gavėjai atitinkamai apsaugotų šiuos rezultatus, juos išnaudotų, juos skleistų ir užtikrintų galimybes su jais susipažinti. Daugiau dėmesio turėtų būti skiriama tų rezultatų išnaudojimui, o Komisija turėtų nustatyti ir padėti kuo labiau išplėsti galimybes naudos gavėjams pasinaudoti rezultatais, ypač Sąjungoje. Naudojimąsi rezultatais turėtų būti vykdomas laikantis šios Programos principų, įskaitant inovacijų skatinimą Sąjungoje ir EMTE stiprinimą;
- (86) turėtų būti išlaikyti pagrindiniai programos „Horizontas2020“ pasiūlymų vertinimo ir atrankos sistemos principai ir jos nuostata daugiausia dėmesio skirti pažangumui ir, kai taikytina, poveikiui ir įgyvendinimo kokybei bei efektyvumui. Pasiūlymai ir toliau turėtų būti atrenkami remiantis išorės nepriklausomų ekspertų atliekamu vertinimu. Vertinimo procesas turėtų būti parengiamas taip, kad būtų išvengta interesų konflikto ir šališkumo. Reikėtų atsižvelgti į galimybę taikyti dviejų etapų paraiškų teikimo procedūrą, ir, kai tikslinga, anoniminiai pasiūlymai gali būti įvertinti per pirmąjį vertinimo etapą. Komisija į vertinimo procesą, kai taikytina, turėtų ir toliau įtraukti nepriklausomus stebėtojus. Pagal programą „Pathfinder“ vykdančią veiklą, misijas ir kitais tinkamai pagrįstais atvejais, kaip nustatyta darbo programoje, galėtų būti atsižvelgta į būtinybę užtikrinti bendrą projektų rinkinio darnumą, jei pasiūlymai atitinka taikytinas ribas. Turėtų būti iš anksto paskelbiami tokio proceso tikslai ir tvarka. Pagal Finansinio reglamento 200 straipsnio 7 dalį pareiškėjai turėtų gauti grįžtamąją informaciją visų pirma apie jų pasiūlymų įvertinimą, įskaitant, kai taikytina, apie paraiškų atmetimo priežastis;

- (87) siekiant mažinti Sąjungos lėšų gavėjams tenkančią administracinę naštą, kai įmanoma, turėtų būti užtikrintas sistemingas tarpusavio pasiklovimas visų Programos dalių ir kitų Sąjungos programų vertinimais ir auditais pagal Finansinio reglamento 126 ir 127 straipsnius. Tarpusavio pasiklovimas turėtų būti aiškiai numatytas, be kita ko, atsižvelgiant į kitus užtikrinimo aspektus, pavyzdžiui, sistemų ir procesų auditą;
- (88) į konkrečius uždavinius MTI srityse turėtų būti reaguojama skiriant apdovanojimus, įskaitant, kai tinkama, bendrus arba jungtinius apdovanojimus, kuriuos turėtų skirti Komisija arba atitinkama finansavimo įstaiga kartu su kitomis Sąjungos įstaigomis, asocijuotosiomis šalimis, kitomis trečiosiomis valstybėmis, tarptautinėmis organizacijomis arba ne pelno teisės subjektais. Apdovanojimai turėtų padėti siekti Programos tikslų;
- (89) finansavimo būdai ir įgyvendinimo metodai pagal šį reglamentą turėtų būti pasirenkami atsižvelgiant į tai, ar jais galima pasiekti konkrečius veiksmų tikslus ir užtikrinti rezultatus, atsižvelgiant, visų pirma, į kontrolės sąnaudas, administracinę naštą ir tikėtiną reikalavimų nesilaikymo riziką. Tam turėtų būti numatoma galimybė naudotis vienkartinėmis išmokomis, fiksuotosiomis normomis ir fiksuotaisiais vieneto įkainiais;
- (90) siekiant užtikrinti paramos teikimo atitinkamoje politikos srityje tęstinumą ir sudaryti sąlygas pradėti įgyvendinimą nuo 2021–2027 m. DFP pradžios, šis reglamentas turėtų įsigalioti skubos tvarka ir būti taikomas atgaline data nuo 2021 m. sausio 1 d.,
- (91) kadangi šio reglamento tikslų, t. y. pasiekti Sąjungos investicijų į MTI mokslinį, technologinį, ekonominį, aplinkosaugos ir visuomeninį poveikį, įvykdyti Sąjungos strateginius prioritetus ir prisidėti prie Sąjungos tikslų ir politikos įgyvendinimo, kovoti su pasauliniais iššūkiais, taip pat stiprinti EMTE, valstybės narės negali deramai pasiekti, o siekiant išvengti dubliavimo, pasiekti kritinę masę svarbiausiose srityse ir padidinti Sąjungos pridėtinę vertę tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi ES Sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;
- (92) todėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1290/2013 ⁽²⁶⁾ ir Reglamentas (ES) Nr. 1291/2013 turėtų būti panaikinti,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I ANTRAŠTINĖ DALIS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Dalykas

1. Šiuo reglamentu sukuriama bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“ (toliau – Programa) 2021–2027 m. DFP laikotarpiui, ir nustatomos dalyvavimo pagal ją vykdomuose netiesioginiuose veiksmuose ir jų rezultatų sklaidos taisyklės bei sistema, reglamentuojanti Sąjungos paramą MTI veiklai tuo pačiu laikotarpiu.

Šiame reglamente nustatomi Programos tikslai, biudžetas 2021–2027 m. laikotarpiui, Sąjungos finansavimo formos ir tokio finansavimo teikimo taisyklės.

2. Programa įgyvendinama:

- a) Sprendimu (ES) 2021/764 nustatyta specialiaja programa;
- b) skiriant finansinį įnašą Europos inovacijos ir technologijos institutui (EIT), įsteigtam EIT reglamentu;

⁽²⁶⁾ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1290/2013, kuriuo nustatomos bendrosios mokslinių tyrimų ir inovacijų programos „Horizontas 2020“ (2014–2020 m.) dalyvavimo ir sklaidos taisyklės ir panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1906/2006 (OL L 347, 2013 12 20, p. 81).

c) Reglamentu (ES) 2021/697 sukurta specialiajia gynybos srities mokslinių tyrimų programa.

3. Šis reglamentas, išskyrus 1 ir 5 straipsnius, 7 straipsnio 1 dalį ir 12 straipsnio 1 dalį, netaikomas šio straipsnio 2 dalies c punkte nurodytai specialiajai gynybos srities mokslinių tyrimų programai.

4. Šiame reglamente vartojami terminai „Europos horizontas“, „Programa“ ir „specialioji programa“ nurodo klausimus, aktualius tik 2 dalies a punkte nurodytai specialiajai programai, nebent būtų aiškiai nurodyta kitaip.

5. EIT įgyvendina Programą laikydamasis savo 2021–2027 m. laikotarpio strateginių tikslų, kaip nustatyta jo strateginėje inovacijų darbotvarkėje, atsižvelgdamas į strateginio planavimo rezultatus, kaip nurodyta 6 straipsnyje ir šio straipsnio 2 dalies a punkte nurodytoje specialiojoje programoje.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) mokslinių tyrimų infrastruktūra – objektai, kurie mokslinių tyrimų bendruomenės aprūpina ištekliais ir paslaugomis, kad jos galėtų vykdyti mokslinius tyrimus ir skatinti inovacijas savo srityse; ji apima susijusius žmogiškuosius išteklius ir pagrindinę įrangą ar prietaisų rinkinius; su žiniomis susijusius objektus, pavyzdžiui, kolekcijas, archyvus ar mokslinių duomenų infrastruktūros objektus; skaičiavimo sistemas, ryšių tinklus ir visą kitą unikalios pobūdžio infrastruktūrą, kuria gali naudotis išorės naudotojai ir kuri yra būtina MTI srities pažangumui užtikrinti; kai aktualu, ji gali būti naudojama ne tik mokslinių tyrimų tikslams, pavyzdžiui, švietimo ar viešųjų paslaugų teikimo tikslais, ir gali būti sutelkta vienoje vietoje, virtuali arba paskirstyta;
- 2) pažangiosios specializacijos strategija – nacionalinės ar regioninės inovacijų strategijos, kuriose nustatyti prioritetai siekiant įgyti konkurencinio pranašumo didinant MTI privalumus ir derinant juos su verslo poreikiais, kad būtų nuosekliai sprendžiamas galimybių sudarymo ir rinkos pokyčių klausimas ir kartu vengiama pastangų kartojimosi ir susiskaidymo, įskaitant tas strategijas, kurios yra nacionalinės ar regioninės MTI strateginės politikos programos forma arba yra į ją įtraukta, ir atitinka Bendrųjų nuostatų reglamento 2021–2027 metams atitinkamose nuostatose nustatytas reikiamas sąlygas;
- 3) Europos partnerystė – iniciatyva, parengta anksti pradėjus dalyvauti valstybėms narėms arba asocijuotosioms šalims, kurioje Sąjunga kartu su privačiojo ir (arba) viešojo sektoriaus partneriais (pavyzdžiui, pramonės subjektais, universitetais, mokslinių tyrimų organizacijomis, įstaigomis, kurioms vietos, regiono, nacionaliniu ar tarptautiniu lygmeniu pavesta teikti viešąsias paslaugas, arba pilietinės visuomenės organizacijomis, įskaitant fondus ir NVO) įsipareigoja bendrai remti MTI veiklos, be kita ko, susijusios su rezultatų įsisavinimu rinkoje, reglamentavimo sistemoje ar politikoje, programos rengimą ir įgyvendinimą;
- 4) atviroji prieiga – nemokamas internetinės prieigos prie mokslinių tyrimų veiklos produktų, gautų vykdančių pagal Programą vykdomus veiksmus, suteikimas galutiniam naudotojui laikantis 14 straipsnio ir 39 straipsnio 3 dalies;
- 5) atvirasis mokslas – požiūris į mokslo procesą, grindžiamas atviru bendradarbiavimu darbo, priemonių ir žinių sklaidos srityse; jis apima 14 straipsnyje išvardytus elementus;
- 6) misija – kompetencija grindžiamų ir poveikio siekiančių įvairių MTI srities dalykų ir sektorių veiklos rinkinys; misijos paskirtis: i) per nustatytą laiką pasiekti išmatuojamą tikslą, kurio nebūtų įmanoma pasiekti vykdančių atskirus veiksmus, ii) mokslu bei technologijomis padaryti poveikį visuomenei bei politikos formavimui ir iii) būti svarbia didėlei daliai Europos gyventojų ir plačiam Europos piliečių ratui;
- 7) ikiprekybiniai viešieji pirkimai – viešieji pirkimai, kurių objektas yra mokslinių tyrimų ir plėtros paslaugos, teikiamos rinkos sąlygomis dalijantis rizika bei nauda ir etapais vykdančių konkurencingą plėtrą, ir kuriuose perkamos mokslinių tyrimų ir plėtros paslaugos yra aiškiai atskirtos nuo galutinių produktų platinimo komerciniu mastu;
- 8) novatoriškų sprendimų viešieji pirkimai – viešieji pirkimai, kuriuose perkančiosios organizacijos veikia kaip pirmieji dideliu komerciniu mastu dar netiekiamų novatoriškų prekių ar netiekiamų novatoriškų paslaugų klientai ir kurie gali apimti atitikties bandymus;

- 9) priegios teisės – teisės naudotis rezultatais ar pirmine informacija pagal šį reglamentą nustatytais sąlygomis;
- 10) pirminė informacija – bet kokio pavidalo ar pobūdžio materialūs ar nematerialūs duomenys, praktinės žinios arba informacija, įskaitant teises, kaip antai intelektinės nuosavybės teises, kurių: i) naudos gavėjai turi prieš prisijungdami prie konkretaus veiksmo, ir ii) naudos gavėjai raštišku susitarimu yra nurodę, kad ji yra būtina norint įgyvendinti veiksmą arba naudotis jo rezultatais;
- 11) sklaida – viešas rezultatų atskleidimas tinkamomis priemonėmis, išskyrus su rezultatų apsauga ar naudojimu susijusias priemones, įskaitant mokslines publikacijas bet kokiais kanalais;
- 12) naudojimasis – rezultatų naudojimas tolesnėje MTI veikloje, išskyrus veiklą, kurią apima atitinkamas veiksmas, įskaitant, be kita ko, naudojimą komerciniais tikslais, pvz., produkto ar proceso projektavimo, kūrimo, gamybos ir pateikimo rinkai, paslaugos kūrimo ir teikimo arba standartizavimo veikloje;
- 13) sąžiningos ir pagrįstos sąlygos – tinkamos sąlygos, įskaitant galimas finansines sąlygas arba nemokamo naudojimosi sąlygas, kurias nustatant atsižvelgiama į konkrečias prašymo suteikti priegią aplinkybes, pavyzdžiui, rezultatų arba pirminės informacijos, prie kurių prašoma priegios, realią ar potencialią vertę ir (arba) numatomo naudojimosi mastą, trukmę ar kitas savybes;
- 14) finansavimo įstaiga – Finansinio reglamento 62 straipsnio 1 dalies c punkte nurodyta įstaiga ar organizacija, kuriai Komisija yra pavedusi Programos biudžeto vykdymo užduotis;
- 15) tarptautinė Europos mokslinių tyrimų organizacija – tarptautinė organizacija, kurios daugumą narių sudaro valstybės narės ar asocijuotosios šalys ir kurios pagrindinis tikslas – skatinti bendradarbiavimą Europoje mokslo ir technologijų srityje;
- 16) teisės subjektas – fizinis ar juridinis asmuo, įsteigtas ir tokiu pripažįstamas pagal Sąjungos, nacionalinę arba tarptautinę teisę, turintis juridinio asmens statusą ir galintis veikti savo vardu, naudotis teisėmis ir turėti pareigų, arba subjektas, neturintis juridinio asmens statuso, kaip nurodyta Finansinio reglamento 197 straipsnio 2 dalies c punkte;
- 17) dalyvių skaičių didinančios šalys arba mažai rezultatų MTI srityje pasiekiančios šalys – šalys, kuriose įsteigti teisės subjektai laikomi atitinkančiais koordinatoriams keliamus reikalavimus pagal Programos dalies „Dalyvių skaičiaus didinimas ir EMTE stiprinimas“ komponentą „Dalyvių skaičiaus didinimas ir kompetencijos skleidimas“; iš valstybių narių visos Programos trukmės laikotarpiu šios šalys yra Bulgarija, Čekija, Estija, Graikija, Kipras, Kroatija, Latvija, Lenkija, Lietuva, Malta, Portugalija, Rumunija, Slovakija, Slovėnija ir Vengrija; asocijuotųjų šalių atveju, tai reikalavimus atitinkančių šalių sąrašas, nustatytas remiantis tam tikru rodikliu ir paskelbtas darbo programoje. Atokiausių regionų, kaip apibrėžta SESV 349 straipsnyje, teisės subjektai taip pat visiškai atitinka pagal šį komponentą koordinatoriams keliamus reikalavimus;
- 18) ne pelno teisės subjektas – teisės subjektas, kuris pagal savo teisinę formą yra pelno nesiekiantis subjektas arba kuriam taikoma teisinė ar teisės aktais nustatyta prievolė neskirstyti pelno savo akcininkams ar atskiriems nariams;
- 19) mažoji ar vidutinė įmonė arba MVĮ – labai maža, mažoji ar vidutinė įmonė, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijos 2003/361/EB ⁽²⁷⁾ priedo 2 straipsnyje;
- 20) maža vidutinės kapitalizacijos įmonė – subjektas, kuris nėra MVĮ, ir kurio darbuotojų skaičius, apskaičiuotas pagal Rekomendacijos 2003/361/EB priedo I antraštinės dalies 3–6 straipsnius, neviršija 499;
- 21) rezultatai – bet kokio pavidalo ar pobūdžio materialūs ar nematerialūs konkretaus veiksmo rezultatas, pavyzdžiui, duomenys, praktinės žinios ar informacija, nesvarbu, ar juos galima apsaugoti, ar ne, taip pat visos su jais susijusios teisės, įskaitant intelektinės nuosavybės teises;

⁽²⁷⁾ 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacija 2003/361/EB dėl labai mažų, mažų ir vidutinių įmonių apibrėžimo (OL L 124, 2003 5 20, p. 36).

- 22) mokslinių tyrimų produktas – konkretaus veiksmo rezultatai, prie kurių gali būti suteikta prieiga mokslinių publikacijų, duomenų ar kitų sukurtų rezultatų ir procesų, pavyzdžiui, programinės įrangos, algoritmų, protokolų ir elektroninių „užrašų knygučių“, pavidalu;
- 23) pažangumo ženklas – kokybės žymuo, rodantis, kad paskelbus kvietimą teikti pasiūlymus pateiktas pasiūlymas pranoko visas darbo programoje nustatytas ribines vertinimo vertes, tačiau negalėjo būti finansuojamas dėl nepakankamo tam kvietimui teikti pasiūlymus darbo programoje numatyto biudžeto, ir kad toks pasiūlymas galėtų gauti paramą iš kitų Sąjungos ar nacionalinių finansavimo šaltinių;
- 24) strateginis MTI planas – įgyvendinimo aktas, kuriuo nustatoma maksimalaus ketverių metų laikotarpio darbo programos turinio įgyvendinimo strategija atlikus plataus masto privalomų daugiašalių konsultacijų su suinteresuotaisiais subjektais procesą, ir kuriame nustatomi taikytini prioritetai, tinkamos veiksmų rūšys ir įgyvendinimo būdai;
- 25) darbo programa – pagal Sprendimo (ES) 2021/764 14 straipsnį Komisijos priimtas specialiosios programos įgyvendinimo dokumentas arba finansavimo įstaigos priimtas analogiško turinio ir struktūros dokumentas;
- 26) sutartis – Komisijos arba atitinkamos finansavimo įstaigos sudarytas susitarimas su teisės subjektu, kuris įgyvendina inovacijų ir diegimo rinkoje veiksmus ir kuriam skiriama parama iš programos „Europos horizontas“ mišraus finansavimo arba EIC mišraus finansavimo lėšų;
- 27) grąžintinas avansas – programos „Europos horizontas“ mišraus finansavimo arba EIC mišraus finansavimo dalis, kuri atitinka Finansinio reglamento X antraštinėje dalyje nurodytą paskolą, tačiau kuri yra ne pelno pagrindais tiesiogiai skiriama Sąjungos siekiant padengti veiklos, susijusios su inovacijų veiksmu, išlaidas ir kurią naudos gavėjas turi grąžinti Sąjungai sutartyje numatytais sąlygomis;
- 28) įslaptinta informacija – Europos Sąjungos įslaptinta informacija, kaip apibrėžta Sprendimo (ES, Euratomas) 2015/444 3 straipsnyje, taip pat valstybių narių įslaptinta informacija, trečiųjų valstybių, su kuriomis Sąjunga yra sudariusi saugumo susitarimą, įslaptinta informacija ir tarptautinių organizacijų, su kuriomis Sąjunga yra sudariusi saugumo susitarimą, įslaptinta informacija;
- 29) derinimo operacija – Sąjungos biudžeto lėšomis remiamas veiksmas, įskaitant atliekamą naudojantis derinimo priemone arba platforma, kaip apibrėžta Finansinio reglamento 2 straipsnio 6 punkte, kuriuo negrąžintinos paramos formos ir (arba) Sąjungos biudžeto finansines priemones derinamos su plėtos ar kitų viešųjų finansų įstaigų, taip pat komercinių finansų įstaigų ir investuotojų teikiamos grąžintinos paramos formomis;
- 30) mišrus finansavimas programos „Europos horizontas“ lėšomis – programai, kuria įgyvendinamas inovacijų ir diegimo rinkoje veiksmas, skirta finansinė parama, kurią sudaro konkretus dotacijos ar grąžintino avanso ir investicijų į nuosavą kapitalą derinys arba bet kokios kitos formos grąžintina parama;
- 31) mišrus finansavimas iš EIC lėšų – pagal EIC programą inovacijų ir naudojimo rinkoje veiklai teikiama tiesioginė finansinė parama, kurią sudaro konkretus dotacijos ar grąžintino avanso ir investicijų į nuosavą kapitalą derinys arba bet kokios kitos grąžintinos paramos formos;
- 32) mokslinių tyrimų ir inovacijų veiksmas – veiksmas, kurį daugiausia sudaro veikla, kuria siekiama sukurti naujų žinių arba išnagrinėti galimybes sukurti naują ar patobulinti esamą technologiją, produktą, procesą, paslaugą ar sprendimą. Tai gali apimti fundamentinius ir taikomuosius mokslinius tyrimus, technologinę plėtrą ir integravimą, bandymus, parodomąją veiklą ir patvirtinimą naudojant nedidelio masto prototipus laboratorijose ar imitacinėje aplinkoje;
- 33) inovacijų veiksmas – veiksmas, kurį daugiausia sudaro veikla, kuria tiesiogiai siekiama parengti naujų, pakeistų ar patobulintų produktų, procesų ar paslaugų planus, modelius ar projektus ir kuri gali apimti prototipų kūrimą, bandymus, parodomąją veiklą, bandomąjį naudojimą, didelio masto produktų patvirtinimą ir rinkos kartotę;
- 34) EMTT mažai tirtų sričių mokslinių tyrimų veiksmas – pagrindinio tyrėjo vadovaujamas mokslinių tyrimų veiksmas, įskaitant EMTT patvirtinimo koncepciją, kuri vykdo tik vienas ar daugiau naudos gavėjų, gaunančių Europos mokslinių tyrimų tarybos (EMTT) finansavimą;
- 35) mokymo ir judumo veiksmas – veiksmas, kuriuo siekiama gerinti tyrėjų igūdžius, žinias ir karjeros perspektyvas remiantis tarpvalstybiniais ir, jei aktualu, tarpsektoriniais ar tarpdalykiniais judumais;

- 36) programos bendro finansavimo veiksmas – veiksmas, kuriuo siekiama teikti daugiamečių bendrą finansavimą veiklos programai, kurią sudarė arba įgyvendina MTI programas valdantys arba finansuojantys teisės subjektai, išskyrus Sąjungos finansavimo įstaigas; pagal tokią veiklos programą gali būti remiami tinklaveikos ir koordinavimo, mokslinių tyrimų, inovacijų ir bandomieji veiksmai, inovacijų ir diegimo rinkoje veiksmai, mokymo ir judumo veiksmai, informuotumo didinimo ir komunikacijos, rezultatų sklaidos ir naudojimosi jais veiksmai, ir teikiama atitinkama finansinė parama, tokia kaip dotacijos, apdovanojimai bei viešieji pirkimai ir mišrus finansavimas programos „Europos horizontas“ lėšomis arba jų derinys. Tie teisės subjektai programos bendro finansavimo veiksmą gali įgyvendinti tiesiogiai, arba jų vardu jį gali įgyvendinti trečiosios šalys;
- 37) ikiprekybinių viešųjų pirkimų veiksmas – veiksmas, kurio pagrindinis tikslas – paskelbti ikiprekybinius viešuosius pirkimus, vykdomus naudos gavėjų, kurie yra perkančiosios organizacijos arba perkantieji subjektai;
- 38) novatoriškų sprendimų viešųjų pirkimų veiksmas – veiksmas, kurio pagrindinis tikslas – paskelbti bendrus arba koordinuojamus novatoriškų sprendimų viešuosius pirkimus, vykdomus naudos gavėjų, kurie yra perkančiosios organizacijos arba perkantieji subjektai;
- 39) koordinavimo ir paramos veiksmas – veiksmas, padedantis siekti Programos tikslų, išskyrus MTI veiklą, išskyrus atvejus, kai veikla vykdoma pagal dalies „Dalyvių skaičiaus didinimas ir EMTE stiprinimas“ komponentą „Dalyvių skaičiaus didinimas ir kompetencijos skleidimas“; ir principu „iš apačios į viršų“ grindžiamas koordinavimas, vykdomas Sąjungai neteikiant bendro mokslinių tyrimų veiklos finansavimo, kuris sudaro sąlygas valstybių narių ir asocijuotųjų šalių teisės subjektų bendradarbiavimui siekiant stiprinti EMTE;
- 40) skatinamasis apdovanojimas – apdovanojimas, kuriuo siekiama paskatinti investicijas į tam tikrą sritį, prieš darbo pradžią nurodant siektiną reikšmę;
- 41) pripažinimo apdovanojimas – apdovanojimas, kurio tikslas – apdovanoti už ankstesnius laimėjimus ir atliktą puikų darbą;
- 42) inovacijų ir diegimo rinkoje veiksmas – veiksmas, kuris apima inovacijų veiksmą ir kitą veiklą, būtina inovacijai rinkoje įdiegti, įskaitant bendrovių veiklos plėtimą, ir kuriam teikiamas mišrus finansavimas iš programos „Europos horizontas“ ar EIC lėšų;
- 43) netiesioginiai veiksmai – dalyvių vykdoma MTI veikla, kuriai Sąjunga skiria finansinę paramą;
- 44) tiesioginiai veiksmai – MTI veikla, kurią Komisija vykdo per savo JTC;
- 45) viešieji pirkimai – viešieji pirkimai, kaip apibrėžta Finansinio reglamento 2 straipsnio 49 punkte;
- 46) susijęs subjektas – teisės subjektas, kaip apibrėžta Finansinio reglamento 187 straipsnio 1 dalyje;
- 47) inovacijų ekosistema – ekosistema, kuri Sąjungos lygmeniu sutelkia veikėjus ar subjektus, kurių funkcinis tikslas – įgalinti technologinę plėtrą ir inovacijas; ji apima materialinių išteklių (pvz., fondų, įrangos ir objektų), institucinių subjektų (pvz., aukštojo mokslo institucijų ir paramos paslaugų teikėjų, mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros organizacijų, bendrovių, rizikos kapitalo subjektų ir finansų tarpininkų), nacionalinių, regioninių ir vietos politikos formavimo ir finansavimo subjektų santykius;
- 48) su projektais susietas atlyginimas – su asmens dalyvavimu projektuose susijęs atlyginimas, nuolat mokamas pagal įprastą naudos gavėjo darbo užmokesčio mokėjimo praktiką.

3 straipsnis

Programos tikslai

1. Bendrasis Programos tikslas – Sąjungos investicijomis į MTI užtikrinti poveikį mokslui, technologijoms, ekonomikai ir visuomenei, kad būtų stiprinamos Sąjungos mokslinės bei technologinės bazės ir skatinamas Sąjungos konkurencingumas visose valstybėse narėse, be kita ko, jos pramonės sektoriuje, įgyvendinami strateginiai Sąjungos prioritetai, prisidedama įgyvendinant Sąjungos tikslus ir politiką ir padedama spręsti pasaulinius uždavinius, be kita ko, susijusius su DVT laikantis Darbotvarkės iki 2030 m. ir Paryžiaus susitarimo principų, ir stiprinama EMTE. Todėl Programa daugiausia dėmesio skiriant tiems tikslams ir veiklai, kurių valstybės narės negali deramai pasiekti veikdamos pavieniui, o tik bendradarbiaudamos, bus kuo labiau padidinta Sąjungos pridėtinė vertė.

2. Konkretūs Programos tikslai:

- a) plėtoti, skatinti ir didinti mokslinę kompetenciją, padėti kurti ir skleisti kokybiškas naujas fundamentines ir taikomąsias žinias, išradimus, technologijas ir sprendimus, remti tyrėjų mokymą bei judumą, pritraukti talentingų darbuotojų visais lygmenimis ir prisidėti prie visapusiško Sąjungos talentingų specialistų rezervo dalyvavimo pagal Programą remiamuose veiksmuose;
- b) kurti žinias, didinti MTI poveikį Sąjungos politikos formavimui, rėmimui ir įgyvendinimui ir, siekiant spręsti pasaulinius uždavinius, be kita ko, susijusius su klimato kaita ir DVT, remti priegą prie novatoriškų sprendimų ir jų įsisavinimą Europos pramonės sektoriuje, visų pirma MVĮ, ir visuomenėje;
- c) skatinti visų rūšių inovacijas, sudaryti palankesnes sąlygas technologinei plėtrai, parodomajai veiklai ir žinių bei technologijų perdavimui, stiprinti novatoriškų sprendimų diegimą ir naudojimą;
- d) optimizuoti Programos rezultatus siekiant stiprinti EMTE poveikį ir didinti jos patrauklumą, puoselėti kompetencija pagrįstą subjektų iš visų valstybių narių, įskaitant mažai rezultatų mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje pasiekiančias šalis, dalyvavimą Programoje ir sudaryti palankesnes sąlygas užmegzti bendradarbiavimo ryšius Europos MTI srityje.

4 straipsnis

Programos struktūra

1. 1 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytos specialiosios programos ir EIT atžvilgiu Programos struktūrą sudaro šios dalys, kuriomis prisidedama prie 3 straipsnyje nustatytų bendrojo ir specialiųjų tikslų siekimo:

- a) I veiklos sritis „Pažangus mokslas“, kurią sudaro šie elementai:
    - i) EMTT;
    - ii) programa „Marie Skłodowskos-Curie veiksmi“;
    - iii) mokslinių tyrimų infrastruktūra;
  - b) II veiklos sritis „Pasauliniai uždaviniai ir Europos pramonės konkurencingumas“, kurią sudaro šie elementai, atsižvelgiant į tai, kad SHM užima svarbią vietą visose veiksmų grupėse:
    - i) veiksmų grupė „Sveikata“;
    - ii) veiksmų grupė „Kultūra, kūrybiškumas ir įtraukti visuomenė“;
    - iii) veiksmų grupė „Civilinė visuomenės sauga“;
    - iv) veiksmų grupė „Skaitmeninė ekonomika, pramonė ir kosmosas“;
    - v) veiksmų grupė „Klimatas, energetika ir judumas“;
    - vi) veiksmų grupė „Maistas, bioekonomika, gamtos išteklių, žemės ūkis ir aplinka“;
    - vii) nebranduoliniai tiesioginiai JRC veiksmi;
  - c) III veiklos sritis „Novatoriška Europa“, kurią sudaro:
    - i) EIC;
    - ii) Europos inovacijų ekosistemos;
    - iii) EIT;
  - d) dalis „Dalyvių skaičiaus didinimas ir EMTE stiprinimas“, kurią sudaro šie elementai:
    - i) dalyvių skaičiaus didinimas ir kompetencijos skleidimas;
    - ii) Europos MTI sistemos reformavimas ir gerinimas.
2. Šio reglamento I priede nustatytos bendros Programos veiklos kryptys.

*5 straipsnis***Gynybos srities moksliniai tyrimai ir plėtra**

Pagal 1 straipsnio 2 dalies c punkte nurodytą specialiąją programą vykdant veiklą, nustatytą Reglamente (ES) 2021/697, dėmesys sutelkiamas vien į gynybos srities mokslinius tyrimus ir plėtrą, nustatant tikslus ir bendrąsias veiklos kryptis, kuriomis siekiama skatinti Europos gynybos technologinės ir pramoninės bazės konkurencingumą, veiksmingumą ir inovacinius pajėgumus.

*6 straipsnis***Strateginis planavimas ir įgyvendinimas bei Sąjungos finansavimo formos**

1. Programa įgyvendinama taikant tiesioginį valdymą arba taikant netiesioginį valdymą, kuri vykdo finansavimo įstaigos.
2. Finansavimas pagal Programą gali būti teikiamas netiesioginiais veiksmais bet kokia Finansiniame reglamente nustatyta forma, tačiau, pagrindinė pagal Programą teikiamos paramos forma yra dotacijos. Finansavimas pagal Programą taip pat gali būti teikiamas pasitelkiant apdovanojimus, viešuosius pirkimus ir finansines priemones, naudojant derinimo operacijas ir paramą nuosavam kapitalui pagal programą „Accelerator“.
3. Šiame reglamente nustatytos dalyvavimo ir sklaidos taisyklės taikomos netiesioginiams veiksmais.
4. Pagrindinės veiksmų rūšys, naudotinos pagal Programą, yra apibrėžtos 2 straipsnyje. Visiems Programos tikslams lanksčiai naudojamos šio straipsnio 2 dalyje nurodytos finansavimo formos, o dėl jų naudojimo nusprendžiama atsižvelgiant į konkrečių tikslų poreikius ir ypatybes.
5. Pagal Programą remiami tiesioginiai veiksmai. Kai tais tiesioginiais veiksmais prisidedama prie iniciatyvų, parengtų pagal SESV 185 arba 187 straipsnį, tas įnašas neturi būti laikomas toms iniciatyvoms skirtu finansinio įnašo dalimi.
6. 1 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytos specialiosios programos ir EIT ŽIB įgyvendinimas remiamas skaidriu ir strateginiu MTI veiklos planavimu, kaip nustatyta 1 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytoje specialioje programoje, visų pirma veiklos srityje „Pasauliniai uždaviniai ir Europos pramonės konkurencingumas“, taip pat apima atitinkamą kitų veiklos sričių veiklą ir dalyvių skaičiaus didinimo ir EMTE stiprinimo dalį.

Komisija užtikrina, kad nuo pat pradžių dalyvautų valstybės narės ir vyktų išsamūs mainai su Europos Parlamentu, kuriuos papildytų konsultacijos su suinteresuotaisiais subjektais ir plačiąja visuomene.

Strateginiu planavimu užtikrinamas derėjimas su kitomis atitinkamomis Sąjungos programomis ir suderinamumas su Sąjungos prioritetais bei išipareigojimais, didinamas papildomumas bei sinergija su nacionalinėmis ir regioninėmis finansavimo programomis ir prioritetais, taip stiprinant EMTE. Sritys, kuriose būtų galima kurti misijas ir institucionali-
zuotąsias Europos partnerystes, nustatomos VI priede.

7. Kai tikslinga, siekiant mažiems bendradarbiaujantiems konsorciams suteikti galimybę sparčiau gauti finansavimą, pagal kai kuriuos kvietimus teikti pasiūlymus, skirtus atrinkti mokslinių tyrimų ir inovacijų veiksmus arba inovacijų veiksmus pagal veiklos sritį „Pasauliniai uždaviniai ir Europos pramonės konkurencingumas“ ir Europos inovacijų tarybos programa „Pathfinder“, gali būti pasiūlyta taikyti skubią procedūrą (FTRI procedūrą).

Kvietimas teikti pasiūlymus pagal FTRI procedūrą turi pasižymėti visomis šiomis ypatybėmis:

- a) kvietimai teikti pasiūlymus grindžiami principu „iš apačios į viršų“;
- b) trumpesnis laikas iki dotacijos suteikimo, neviršijantis šešių mėnesių;
- c) parama teikiama tik mažiems bendradarbiaujantiems konsorciams, sudarytiems iš ne daugiau kaip šešių skirtingų ir nepriklausomų reikalavimus atitinkančių teisės subjektų;

d) didžiausia finansinė parama vienam konsorciui neviršija 2,5 mln. EUR.

Darbo programoje nurodomi kvietimai teikti pasiūlymus, kuriems naudojama FTRI procedūra.

8. Veikla pagal Programą vykdoma visų pirma pagal atvirus ir konkurencingus kvietimus teikti pasiūlymus, be kita ko, įgyvendinant misijas ir Europos partnerystes.

7 straipsnis

Programos principai

1. Vykdamas 1 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytai specialiajai programai ir EIT priskiriamą mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklą, dėmesys sutelkiamas tik į pritaikymą civiliniams tikslams. Biudžeto perskirstymai tarp sumos, skirtos 1 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytai specialiajai programai bei EIT, ir sumos, skirtos 1 straipsnio 2 dalies c punkte nurodytai specialiajai programai, neleidžiami ir turi būti vengiama nereikalingo dubliavimosi tarp šių dviejų programų.

2. Programa užtikrinamas daugiadalykiškumo metodas ir, kai tikslinga, numatomas socialinių ir humanitarinių mokslų integravimas į visas pagal Programą parengtas veiklos sritis ir veiksmų grupes, įskaitant konkrečius kvietimus teikti pasiūlymus dėl su socialiniais ir humanitariniais mokslais susijusių temų.

3. Bendradarbiavimu grindžiamomis Programos dalimis užtikrinama žemesnio technologinės parengties lygio ir aukštesnio technologinės parengties lygio pusiausvyra, apimant visą vertės grandinę.

4. Programa užtikrinamas veiksmingas bendradarbiavimo su trečiosiomis valstybėmis ir tarptautinėmis organizacijomis bei iniciatyvomis skatinimas ir integravimas, remiantis abipuse nauda, Sąjungos interesais, tarptautiniais įsipareigojimais ir, kai tinkama, abipusiškumo principu.

5. Programa padedama dalyvių skaičių didinančioms šalims užtikrinti, kad joje dalyvautų daugiau jų dalyvių, ir skatinti plačią geografinę aprėptį bendradarbiavimu grindžiamuose projektuose, be kita ko, skleidžiant mokslinę kompetenciją, skatinant naujus bendradarbiavimo ryšius, didinant protų apykaitą ir įgyvendinant 24 straipsnio 2 dalį bei 50 straipsnio 5 dalį. Šias pastangas atspindi proporcingos valstybių narių priemonės, be kita ko, skirtos patraukliams tyrėjų atlyginimams nustatyti, remiant Sąjungos, nacionaliniams ir regioniniams fondams. Nepažeidžiant pažangumo kriterijų, ypač daug dėmesio skiriama geografinėi pusiausvyrai, atsižvelgiant į padėtį atitinkamų MTI srityje, vertinimo komisijose ir tokiuose organuose, kaip valdybos ir ekspertų grupės.

6. Programa užtikrinama, kad būtų veiksmingai skatinama laikytis lygių galimybių visiems principo ir, įgyvendinamas lyčių aspekto integravimas, įskaitant lyčių aspekto įtraukimą į MTI turinį, ir ja siekiama šalinti lyčių pusiausvyros nesilaikymo priežastis. Ypač daug dėmesio skiriama tam, kad, kiek įmanoma, būtų užtikrinta lyčių pusiausvyra vertinimo komisijose ir kituose tokiuose atitinkamuose patariamuosiuose organuose, kaip antai valdybos ir ekspertų grupės.

7. Programa įgyvendinama užtikrinant jos sinergiją su kitomis Sąjungos programomis, kartu siekiant užtikrinti kuo didesnę administracinį supaprastinimą. IV priede pateikiamas nebaigtinis sinergijos su kitomis Sąjungos programomis pavyzdžių sąrašas.

8. Programa bus padedama didinti viešąsias ir privačiąsias investicijas į MTI valstybėse narėse, taip padedant pasiekti bendrą bent 3 % Sąjungos BVP investicijų į mokslinius tyrimus ir plėtrą lygį.

9. Komisija, įgyvendindama Programą, nuolat siekia administracinio supaprastinimo ir naštos pareiškėjams ir naudos gavėjams sumažinimo.

10. Atsižvelgiant į bendrąją Sąjungos tikslą – integruoti klimato srities veiksmus į Sąjungos sektorių politiką ir Sąjungos fondus, kai tikslinga, ne mažiau kaip 35 % išlaidų, skirtų pagal šią Programą vykdomiems veiksams, skiriami su klimato kaita susijusiems tikslams. Klimato aspektas turi būti tinkamai integruotas į MTI turinį.

11. Programa skatinamas bendras kūrimas ir bendras projektavimas įtraukiant piliečius ir pilietinę visuomenę.

12. Programa užtikrinamas viešojo finansavimo skaidrumas ir atskaitomybė MTI projektuose, taip apsaugant viešąjį interesą.

13. Komisija ar atitinkama finansavimo įstaiga užtikrina, kad visiems potencialiems dalyviams kvietimo teikti pasiūlymus paskelbimo metu būtų pateikta pakankamai gairių ir informacijos, visų pirma apie taikomą tipinį susitarimą dėl dotacijos.

8 straipsnis

Misijos

1. Misijos programuojamos veiklos srityje „Pasauliniai uždaviniai ir Europos pramonės konkurencingumas“, tačiau joms gali būti naudingi ir pagal kitas Programos dalis vykdomi veiksmai, taip pat papildomi veiksmai, vykdomi pagal kitas Sąjungos programas. Misijos turi numatyti galimybę priimti konkuruojančius sprendimus, kurie sukuria visos Europos pridėtinę vertę ir užtikrina poveikį.

2. Misijos apibrėžiamos ir įgyvendinamos pagal šį reglamentą ir 1 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytą specialiąją programą, užtikrinant aktyvų ir ankstyvą valstybių narių dalyvavimą ir išsamų keitimąsi nuomonėmis su Europos Parlamentu. Misijos, jų tikslai, biudžetas, uždaviniai, taikymo sritis, rodikliai ir tarpinės reikšmės nustatomi atitinkamai strateginiuose MTI planuose arba darbo programose. Pagal misijas teikiami pasiūlymai vertinami laikantis 29 straipsnio.

3. Per pirmus trejus Programos įgyvendinimo metus ne daugiau kaip 10 % metinio II veiklos srities biudžeto yra programuojama rengiant konkrečius kvietimus teikti pasiūlymus dėl misijų įgyvendinimo. Per likusius Programos įgyvendinimo metus, jei misijos atrankos ir valdymo procesas įvertinamas teigiamai, ši procentinė dalis gali būti padidinta. Komisija praneša apie kiekvienos darbo programos bendrą misijoms skirtą biudžeto dalį.

4. Misijos:

- a) kurios remiasi DVT kaip jų rengimo ir įgyvendinimo šaltiniais, turi aiškų MTI turinį, kuria Sąjungos pridėtinę vertę ir padeda įgyvendinti Sąjungos prioritetus, išpareigojimus ir Programos tikslus, nurodytus 3 straipsnyje;
- b) apima bendras europinės svarbos sritis, yra įtraukios, skatina platų ir aktyvų įvairių viešojo ir privačiojo sektorių suinteresuotųjų subjektų, įskaitant piliečius ir galutinius naudotojus, dalyvavimą, taip pat užtikrina MTI rezultatus, kurie galėtų būti naudingi visoms valstybėms narėms;
- c) yra drąsios ir įkvepiančios, todėl yra labai svarbios mokslui, technologijoms, visuomenei, ekonomikai, aplinkai arba politikai ir visoms šioms sritims daro poveikį;
- d) rodo aiškią kryptį bei aiškius tikslus, yra tikslinės, išmatuojamos ir įgyvendintinos per nustatytą laiką ir turi aiškų biudžeto paketą;
- e) yra atrenkamos skaidriai ir orientuotos į plataus užmojo, pažangumu grindžiamus ir poveikį darančius, bet realistiškus tikslus ir mokslinių tyrimų, plėtros ir inovacijų veiklą;
- f) turi būtinius sutelktus išteklius, būtiną jų apimtį bei mastą ir pritraukia papildomų viešųjų ir privačiųjų lėšų, reikalingų savo rezultatams pasiekti;
- g) skatina tarpdalykinę (įskaitant socialinius ir humanitarinius mokslus) veiklą ir apima įvairių technologinės parengties lygių, įskaitant žemesnius technologinės parengties lygius, veiklą;
- h) gali būti įgyvendinamos taikant daugialypius principu „iš apačios į viršų“ pagrįstus požiūrius ir sprendimus, kuriais atsižvelgiama į žmogaus bei visuomenės poreikius ir jiems teikiamą naudą ir pripažįstama įvairių indėlių svarba jų įgyvendinimui;
- i) skaidriai naudojami sinergija su kitomis Sąjungos programomis, taip pat su nacionalinėmis ir, kai aktualu, regioninėmis inovacijų ekosistemomis.

5. Komisija stebi ir vertina kiekvieną misiją pagal 50 bei 52 straipsnius ir V priedą, įskaitant pažangą įgyvendinant trumpalaikes, vidutinės trukmės ir ilgalaikes užduotis; tai apima misijų įgyvendinimą, stebėseną ir laipsnišką veiklos nutraukimą. Pirmų pagal Programą nustatytų misijų vertinimas atliekamas ne vėliau kaip 2023 m. ir prieš priimant bet koki sprendimą dėl naujų misijų sukūrimo arba vykdomų misijų tęsimo, užbaigimo arba jų krypties pakeitimo. To vertinimo rezultatai skelbiami viešai ir apima jų atrankos proceso ir jų valdymo, biudžeto, tikslingumo ir iki tol pasiektos pažangos analizę, bet vien tuo neapsiriboja.

9 straipsnis

Europos inovacijų taryba

1. Komisija įsteigia EIC kaip centralizuotai valdomą vieno langelio principu veikiančią įstaigą, kurios tikslas įgyvendinti su EIC susijusius veiksmus pagal III veiklos sritį „Novatoriška Europa“. EIC daugiausia dėmesio skiria proveržio ir perversminėms inovacijoms, ypač susikoncentruodama į rinkas kuriančias inovacijas, ir kartu remia visų rūšių inovacijas, įskaitant palaipsnes inovacijas.

EIC veikia vadovaudamasi šiais principais:

- a) aiškios Sąjungos pridėtinės vertės;
- b) autonomijos;
- c) gebėjimo prisiimti riziką;
- d) veiksmingumo,
- e) efektyvumo;
- f) skaidrumo;
- g) atskaitomybės.

2. EIC atvira visų rūšių novatoriams, įskaitant atskirus asmenis, universitetus, mokslinių tyrimų organizacijas ir bendroves (MVĮ, įskaitant startuolius, o išskirtiniais atvejais ir mažas vidutinės kapitalizacijos įmones), taip pat atskirus naudos gavėjus ir daugiadalykius konsorciumus. Bent 70 % EIC biudžeto skiriama MVĮ, įskaitant startuolius.

3. EIC valdybos ir EIC valdymo funkcijos aprašytos Sprendime (ES) 2021/764.

10 straipsnis

Europos partnerystės

1. Programos dalys gali būti įgyvendinamos kuriant Europos partnerystes. Sąjunga dalyvauja Europos partnerystėse bet kuria iš šių formų:

- a) dalyvavimas Europos partnerystėse, sukurtose Komisijos ir 2 straipsnio 3 punkte nurodytų partnerių sudarytų susitarimo memorandumų arba sutartimis įformintų susitarimų, kuriuose nurodomi Europos partnerystės tikslai, susiję Sąjungos ir kitų partnerių išipareigojimai dėl jų finansinių ir (arba) nepiniginių įnašų, pagrindiniai veiklos rezultatų bei poveikio rodikliai, gautini rezultatai ir ataskaitų teikimo tvarka, pagrindu; tokiose partnerystėse taip pat nurodoma papildoma MTI veikla, kurią vykdo partneriai arba kuri vykdoma pagal Programą (bendrai programuojamos Europos partnerystės);
- b) dalyvavimas MTI veiklos programoje, kurioje nurodomi tikslai, pagrindiniai veiklos rezultatų bei poveikio rodikliai ir gautini rezultatai, ir kuri grindžiama partnerių išipareigojimu dėl jų finansinių ir (arba) nepiniginių įnašų ir jų vykdomos atitinkamos veiklos integravimu pagal Programos bendro finansavimo veiksmą, ir teikti tai programai finansinį įnašą (bendrai finansuojamos Europos partnerystės);
- c) dalyvavimas MTI veiklos programose, kurias pagal SESV 185 straipsnį vykdo kelios valstybės narės arba pagal SESV 187 straipsnį įsteigtos įstaigos, kaip antai bendrosios įmonės, arba EIT ŽIB laikantis EIT reglamento, ir teikti toms programoms finansinius įnašus (institucionalizuotosios Europos partnerystės).

Institucionalizuotosios Europos partnerystės įgyvendinamos tik jei įgyvendinant kitas Programos dalis, įskaitant kitų formų Europos partnerystes, nebūtų pasiekti tikslai arba nebūtų padarytas reikalingas numatomas poveikis ir jei tai pateisinama atsižvelgiant į ilgalaikę perspektyvą ir didelį integravimo laipsnį. Europos partnerystės, įsteigtos pagal SESV 185 straipsnį arba 187 straipsnį, vykdo centralizuotą visų finansinių įnašų valdymą, išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus. Centrinio visų finansinių įnašų valdymo atveju vienos dalyvaujančios valstybės projekto lygmens įnašai daromi remiantis finansavimu, kurio prašoma pagal toje dalyvaujančioje valstybėje įsisteigusių teisės subjektų pasiūlymus, nebent visos dalyvaujančios valstybės susitartų kitaip.

Institucionalizuotųjų Europos partnerystės taisyklėse, be kita ko, nustatomi tikslai, pagrindiniai veiklos rezultatų bei poveikio rodikliai ir gautini rezultatai, taip pat susiję partnerių įsipareigojimai dėl finansinių ir (arba) nepiniginių įnašų.

2. Europos partnerystės:

- a) kuriamos Europos arba pasauliniams uždaviniams spręsti tik tais atvejais, kai jos Programos tikslus įgyvendintų veiksmingiau, nei tai padarytų viena Sąjunga, ir palyginus su kitomis pagal Programą teikiamos paramos formomis; Europos partnerystėmis įgyvendinamiems veiksams pagal Programą skiriama atitinkama Programos biudžeto dalis; II veiklos srityje didžioji biudžeto dalis skiriama veiksams, vykdomiems ne pagal Europos partnerystes;
- b) atitinka Sąjungos pridėtinės vertės, skaidrumo ir atvirumo, poveikio darymo Europoje ir Europai, pakankamai stipraus masto sverto poveikio, ilgalaikių visų dalyvaujančių šalių įsipareigojimų, įgyvendinimo lankstumo, suderinamumo su Sąjungos, vietos, regioninėmis, nacionalinėmis ir, kai aktualu, tarptautinėmis iniciatyvomis ar kitomis Europos partnerystėmis ir misijomis ir jų tarpusavio veiksmų koordinavimo bei papildomumo principus;
- c) grindžiamos aiškiu gyvavimo ciklo principu, yra ribotos trukmės ir apima sąlygas dėl finansavimo pagal Programą laipsniško nutraukimo.

3. Europos partnerystės pagal šio straipsnio 1 dalies a ir b punktus nurodomos strateginiuose MTI planuose prieš jas įgyvendinant darbo programose.

4. III priede pateikiamos Europos partnerystės atrankos, įgyvendinimo, stebėsenos, vertinimo ir laipsniško veiklos nutraukimo nuostatos ir kriterijai.

11 straipsnis

Misijų ir partnerystės sričių peržiūra

Ne vėliau kaip 2023 m. gruodžio 31 d. Komisija atlieka šio reglamento VI priedo peržiūrą kaip Programos bendros stebėsenos dalį, įskaitant misijas ir institucionalizuotąsias Europos partnerystes, įsteigtas pagal SESV 185 arba 187 straipsnį, ir pateikia Europos Parlamentui bei Tarybai pagrindinių išvadų ataskaitą.

12 straipsnis

Biudžetas

1. Laikotarpiu nuo 2021 m. sausio 1 d. iki 2027 m. gruodžio 31 d. Programos veiklos įgyvendinimo finansinis paketas yra 86 123 000 000 EUR suma einamosiomis kainomis, skirtas 1 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytai specialiajai programai ir EIT, ir 7 953 000 000 EUR suma einamosiomis kainomis, skirtas ir 1 straipsnio 2 dalies c punkte nurodytai specialiajai programai skirta.

2. 1 dalyje nurodyta suma, skirta 1 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytai specialiajai programai ir EIT, preliminariai paskirstoma taip:

- a) I veiklos sričiai „Pažangus mokslas“ 2021–2027 m. laikotarpiu skiriama 23 546 000 000 EUR, iš kurių:
  - i) 15 027 000 000 EUR – EMTT;
  - ii) 6 333 000 000 EUR – programai „Marie Skłodowskos-Curie veiksmai“;
  - iii) 2 186 000 000 EUR – mokslinių tyrimų infrastruktūrai;
- b) II veiklos sričiai „Pasauliniai uždaviniai ir Europos pramonės konkurencingumas“ 2021–2027 m. laikotarpiu skiriama 47 428 000 000 EUR, iš kurių:
  - i) 6 893 000 000 EUR – veiksmų grupei „Sveikata“;
  - ii) 1 386 000 000 EUR – veiksmų grupei „Kultūra, kūrybiškumas ir įtrauki visuomenė“;
  - iii) 1 303 000 000 EUR – veiksmų grupei „Civilinė visuomenės sauga“;

- iv) 13 462 000 000 EUR – veiksmų grupei „Skaitmeninė ekonomika, pramonė ir kosmosas“;
  - v) 13 462 000 000 EUR – veiksmų grupei „Klimatas, energetika ir judumas“;
  - vi) 8 952 000 000 EUR – veiksmų grupei „Maistas, bioekonomika, gamtos išteklių, žemės ūkis ir aplinka“;
  - vii) 1 970 000 000 EUR – nebranduoliniams tiesioginiams JRC veiksams;
- c) III veiklos sričiai „Novatoriška Europa“ 2021–2027 m. laikotarpiu skiriama 11 937 000 000 EUR, iš kurių:
- i) 8 752 000 000 EUR – EIC;
  - ii) 459 000 000 EUR – Europos inovacijų ekosistemoms;
  - iii) 2 726 000 000 EUR – EIT;
- d) Programos daliai „Dalyvių skaičiaus didinimas ir EMTE stiprinimas“ 2021–2027 m. laikotarpiu skiriama 3 212 000 000 EUR, iš kurių:
- i) 2 842 000 000 EUR – dalyvių skaičiaus didinimui ir kompetencijos sklaidai;
  - ii) 370 000 000 EUR – Europos MTI sistemos reformavimui ir gerinimui.

3. Atsižvelgiant į Reglamento (ES, Euratomas) 2020/2093 5 straipsnyje numatytą su konkrečia programa susijusį koregavimą, 1 dalyje nurodyta suma, skirta šio reglamento 1 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytai specialiajai programai ir EIT, padidinama papildomai skiriant 3 000 000 000 EUR sumą palyginamosiomis 2018 m. kainomis, kaip nurodyta Reglamento (ES, Euratomas) 2020/2093 II priede.

4. 3 dalyje nurodyta suma preliminariai paskirstoma taip:

- a) 1 286 000 000 EUR palyginamosiomis 2018 m. kainomis I veiklos sričiai „Pažangus mokslas“, iš kurių:
- i) 857 000 000 EUR palyginamosiomis 2018 m. kainomis – EMTT;
  - ii) 236 000 000 EUR palyginamosiomis 2018 m. kainomis – programai „Marie Skłodowskos-Curie veiksmai“;
  - iii) 193 000 000 EUR palyginamosiomis 2018 m. kainomis – mokslinių tyrimų infrastruktūrai;
- b) 1 286 000 000 EUR palyginamosiomis 2018 m. kainomis – II veiklos sričiai „Pasauliniai uždaviniai ir Europos pramonės konkurencingumas“, iš kurių:
- i) 686 000 000 EUR palyginamosiomis 2018 m. kainomis – veiksmų grupei „Kultūra, kūrybiškumas ir įtrauki visuomenė“;
  - ii) 257 000 000 EUR palyginamosiomis 2018 m. kainomis – veiksmų grupei „Civilinė visuomenės sauga“;
  - iii) 171 000 000 EUR palyginamosiomis 2018 m. kainomis – veiksmų grupei „Skaitmeninė ekonomika, pramonė ir kosmosas“;
  - iv) 171 000 000 EUR palyginamosiomis 2018 m. kainomis – veiksmų grupei „Klimatas, energetika ir judumas“;
- c) III veiklos sričiai „Novatoriška Europa“ 2021–2027 m. laikotarpiu skiriama 270 000 000 EUR palyginamosiomis 2018 m. kainomis, iš kurių:
- i) 60 000 000 EUR palyginamosiomis 2018 m. kainomis – Europos inovacijų ekosistemoms;
  - ii) 210 000 000 EUR palyginamosiomis 2018 m. kainomis – EIT;
- d) Programos daliai „Dalyvių skaičiaus didinimas ir EMTE stiprinimas“ 2021–2027 m. laikotarpiu skiriama 159 000 000 EUR palyginamosiomis 2018 m. kainomis, iš kurių:
- i) 99 000 000 EUR palyginamosiomis 2018 m. kainomis – dalyvių skaičiaus didinimui ir kompetencijos sklaidai;
  - ii) 60 000 000 EUR palyginamosiomis 2018 m. kainomis – Europos MTI sistemos reformavimui ir gerinimui.

5. Siekdama reaguoti į nenumatytas situacijas ar naujus pokyčius ir poreikius, Komisija gali, laikydamasi metinės biudžeto sudarymo procedūros, nukrypti nuo 2 dalyje nurodytų sumų ne daugiau kaip 10 %. Taip nukrypti neleidžiama nuo 2 dalies b punkto vii papunktyje nurodytos sumos ir 2 dalyje Programos daliai „Dalyvių skaičiaus didinimas ir EMTE stiprinimas“ nustatytos bendros sumos.

6. Iš šio straipsnio 1 ir 3 dalyje nurodytos sumos, skirtos 1 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytai specialiajai programai ir EIT, taip pat gali būti dengiamos pasirengimo, stebėsenos, kontrolės, audito, vertinimo ir kitos veiklos išlaidos bei išlaidos, būtinos Programai valdyti ir įgyvendinti, įskaitant visas administracines išlaidas, taip pat Programos tikslų įgyvendinimui vertinti. Administracinės išlaidos, susijusios su netiesioginiais veiksmais, neturi viršyti 5 % visos netiesioginių veiksmų sumos, skirtos 1 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytai specialiajai programai ir EIT. Be to, iš straipsnio 1 ir 3 dalyje nurodytos sumos, skirtos 1 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytai specialiajai programai ir EIT, taip pat gali būti dengiamos:

- a) tiek, kiek jos susijusios su Programos tikslais: išlaidos, susijusios su tyrimais, ekspertų posėdžiais, informavimo ir komunikacijos veiksmais;
- b) išlaidos, susijusios su informacinių technologijų tinklais, kuriuose daugiausia dėmesio skiriama informacijos tvarkymui ir mainams, įskaitant institucines informacinių technologijų priemones ir kitą techninę bei administracinę paramą, kurios reikia Programai valdyti.

7. Prireikus, kad būtų galima valdyti iki 2027 m. gruodžio 31 d. nebaigtus vykdyti veiksmus, asignavimai gali būti įtraukti į Sąjungos biudžetą po 2027 m. siekiant padengti 6 dalyje nurodytas išlaidas.

8. Biudžetiniai išpareigojimai dėl veiksmų, trunkančių daugiau kaip vienus finansinius metus, gali būti suskaidyti į kelerius metus mokamas metines dalis.

9. Vadovaujantis Finansinio reglamento 193 straipsnio 2 dalies antros pastraipos a punktu, finansavimo sprendime nurodytais tinkamai pagrįstais atvejais ir ribotą laikotarpį, pagal šį reglamentą remiama veikla ir pagrindinės išlaidos gali būti laikomos tinkamomis finansuoti nuo 2021 m. sausio 1 d., net jei veikla buvo vykdoma ir išlaidos patirtos prieš pateikiant dotacijos paraišką.

13 straipsnis

Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonės išteklių

1. Laikantis Reglamento (ES) 2020/2094 3 straipsnio 3, 4, 7 ir 9 dalių, to reglamento 1 straipsnio 2 dalyje nurodytos priemonės pagal Programą įgyvendinamos panaudojant to reglamento 2 straipsnio 2 dalies a punkto iv papunktyje nurodytas sumas.

2. Reglamento (ES) 2020/2094 2 straipsnio 2 dalies a punkto iv papunktyje nurodytos sumos sudaro išorės asignuotąsias pajamas, kaip nustatyta to reglamento 3 straipsnio 1 dalyje. Tos papildomos sumos skiriamos tik MTI skirtiems veiksams, kuriais reaguojama į COVID-19 krizės padarinius, visų pirma į jos ekonomines, socialines ir visuomenines pasekmes. Pirmenybė teikiama novatoriškoms MVI, ir ypatingas dėmesys turi būti skiriamas jų integravimui į bendradarbiavimu grindžiamus projektus pagal II veiklos sritį.

3. Reglamento (ES) 2020/2094 2 straipsnio 2 dalies a punkto iv papunktyje nurodytos sumos preliminariai paskirstomos taip:

- a) 25 % – veiksmų grupei „Sveikata“;
- b) 25 % – veiksmų grupei „Skaitmeninė ekonomika, pramonė ir kosmosas“;
- c) 25 % – veiksmų grupei „Klimatas, energetika ir judumas“;
- d) 25 % – EIC.

14 straipsnis

Atvirasis mokslas

1. Programa skatinamas atvirasis mokslas kaip mokslinio proceso, grindžiamo bendradarbiavimu ir žinių sklaida, koncepcija, visų pirma atsižvelgiant į šiuos elementus, kurie užtikrinami pagal šio reglamento 39 straipsnio 3 dalį:

- a) atvirąją prieigą prie mokslinių publikacijų, parengtų vykdančią pagal Programą finansuojamus mokslinius tyrimus;

b) atvirąją prieigą prie mokslinių tyrimų duomenų, įskaitant tuos duomenis, kurie sudaro tų mokslinių publikacijų pagrindą, laikantis principo „atvira, kiek įmanoma, ir uždara, kiek būtina“.

2. Abipusiškumo atvirajame moksle principas propaguojamas ir skatinamas visuose asociacijos ir bendradarbiavimo susitarimuose su trečiosiomis valstybėmis, įskaitant susitarimus, pasirašytus finansavimo įstaigų, kurioms patikėtas netiesioginis Programos valdymas.

3. Užtikrinamas atsakingas mokslinių tyrimų duomenų tvarkymas laikantis surandamumo, prieinamumo, sąveikumo ir galimybės naudoti pakartotinai principų (angl. FAIR principų). Dėmesys taip pat skiriamas ilgalaikiam duomenų saugojimui.

4. Propaguojami ir skatinami kiti atvirojo mokslo metodai, be kita ko, MVĮ labai.

15 straipsnis

Alternatyvusis, mišrusis bei kaupiamasis finansavimas ir išteklių perkėlimas

1. Programa įgyvendinama užtikrinant sinergiją su kitomis Sąjungos programomis, laikantis 7 straipsnio 7 dalyje nustatyto principo.

2. Pažangumo ženklas suteikiamas už darbo programoje nurodytus kvietimus teikti pasiūlymus. Vadovaujantis atitinkama Bendrųjų nuostatų reglamento 2021–2027 metams nuostata ir atitinkama Reglamento dėl BŽŪP strateginių planų nuostata, ERPF, ESF+ arba EŽŪFKP gali būti remiami:

- a) pagal Programą atrinkti bendrai finansuojami veiksmai, ir
- b) veiksmai, kuriems pagal Programą suteiktas pažangumo ženklas, jeigu jie atitinka visas šias sąlygas:
  - i) jie buvo įvertinti paskelbus kvietimą teikti pasiūlymus pagal Programą;
  - ii) jie atitinka minimaliuosius to kvietimo teikti pasiūlymus kokybės reikalavimus; ir
  - iii) jie nebuvo finansuoti pagal tą kvietimą teikti pasiūlymus tik dėl biudžeto apribojimų.

3. Finansiniai įnašai pagal programas, bendrai finansuojamas ERPF, ESF+, EJRŽŽŪF ir EŽŪFKP lėšomis, gali būti laikomi dalyvaujančios valstybės narės įnašu į Europos partnerystes pagal šio reglamento 10 straipsnio 1 dalies b ir c punktus su sąlyga, kad laikomasi atitinkamų Bendrųjų nuostatų reglamento 2021–2027 metams ir konkrečioms fondams skirtų reglamentų nuostatų.

4. Veiksmui, kuriam skirtas įnašas iš kitos Sąjungos programos lėšų, taip pat gali būti skirtas įnašas iš Programos lėšų, jei tais įnašais dengiamos ne tos pačios išlaidos. Veiksmui skirtam atitinkamam įnašui taikomos atitinkamos Sąjungos programos taisyklės. Kaupiamasis finansavimas negali viršyti visų tinkamų finansuoti veiksmo išlaidų. Pagal skirtingas Sąjungos programas skiriama parama gali būti apskaičiuojama proporcingai pagal dokumentus, kuriais nustatomos paramos sąlygos.

5. Taikant pasidalijamojo valdymo principą valstybėms narėms skirti išteklių atitinkamos valstybės narės prašymu gali būti perkelti Programai, laikantis atitinkamų Bendrųjų nuostatų reglamento 2021–2027 metams nuostatų. Komisija tvarko tuos išteklius tiesiogiai pagal Finansinio reglamento 62 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punktą arba netiesiogiai pagal tos pastraipos c punktą. Tie išteklių panaudojami atitinkamos valstybės narės naudai.

6. Jeigu Komisija nėra pagal tiesioginį ar netiesioginį valdymą prisiėmusi teisinio įsipareigojimo dėl išteklių, perkeltų pagal 5 dalį, atitinkami nepaskirti išteklių gali būti perkelti atgal į vieną ar daugiau atitinkamų pradinių programų valstybės narės prašymu, laikantis atitinkamų Bendrųjų nuostatų reglamento 2021–2027 metams nuostatų.

16 straipsnis

Programos asocijuotosios trečiosios valstybės

1. Programoje gali dalyvauti šios trečiosios valstybės (asocijuotosios šalys):
  - a) Europos laisvosios prekybos asociacijos narės, kurios yra EEE narės, Europos ekonominės erdvės susitarime nustatytomis sąlygomis;
  - b) stojančiosios šalys, šalys kandidatės ir potencialios kandidatės pagal tų šalių dalyvavimo Sąjungos programose bendruosius principus ir bendrąsias sąlygas, nustatytus atitinkamuose bendruosiuose susitarimuose ir Asociacijos tarybos sprendimuose ar panašiuose susitarimuose, ir pagal Sąjungos bei tų šalių susitarimuose nustatytas konkrečias sąlygas;
  - c) Europos kaimynystės politikos šalys pagal tų šalių dalyvavimo Sąjungos programose bendruosius principus ir bendrąsias sąlygas, nustatytus atitinkamuose bendruosiuose susitarimuose ir Asociacijos tarybos sprendimuose ar panašiuose susitarimuose, ir Sąjungos bei tų šalių susitarimuose nustatytas konkrečias sąlygas;
  - d) trečiosios valstybės ir teritorijos, kurios atitinka visus šiuos kriterijus:
    - i) turi gerų mokslo, technologijų ir inovacijų srities pajėgumą;
    - ii) yra įsipareigojusios kurti taisyklėmis grindžiamą atviros rinkos ekonomiką, kurioje, be kita ko, sąžiningai ir teisingai taikomos intelektualinės nuosavybės teisės, gerbiamos žmogaus teisės, ir kurią remia demokratinės institucijos;
    - iii) aktyviai propaguoja politiką, kuria siekiama didinti piliečių ekonominę ir socialinę gerovę.
2. Kiekvienos iš 1 dalies d punkte nurodytų trečiųjų valstybių prisijungimui prie Programos taikomos susitarime dėl trečiosios valstybės dalyvavimo Sąjungos programoje nustatytos sąlygos, jeigu susitarimu:
  - a) užtikrinama teisinga Sąjungos programose dalyvaujančios trečiosios valstybės įnašų ir naudos pusiausvyra;
  - b) nustatytos dalyvavimo Sąjungos programose sąlygos, įskaitant atskiroms programoms skirtų finansinių įnašų apskaičiavimą, ir tų programų administracinės išlaidos;
  - c) trečiajai valstybei nesuteikiami sprendimų priėmimo įgaliojimai Sąjungos programos atžvilgiu;
  - d) garantuojamos Sąjungos teisės užtikrinti patikimą finansų valdymą ir apsaugoti savo finansinius interesus.

Šios dalies pirmos pastraipos b punkte nurodyti įnašai pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio 5 dalį sudaro asignuotąsias pajamas.

3. Nustatant kiekvienos trečiosios valstybės prisijungimo prie Programos mastą, atsižvelgiama į naudos Sąjungai analizę ir tikslą skatinti Sąjungos ekonomikos augimą diegiant inovacijas. Todėl dėl tam tikrų Programos dalių asociacijos susitarimas su konkrečia valstybe, išskyrus EEE nares, stojančiąsias šalis, šalis kandidatės ir potencialias kandidatės, gali būti nesudaromas.

4. Kiek įmanoma, asociacijos susitarime numatomas atsakomasis Sąjungoje įsisteigusiu teisės subjektų dalyvavimas lygiavertėse asocijuotųjų šalių programose laikantis tose programose nustatytų sąlygų.

5. Finansinio įnašo dydžio nustatymo sąlygomis užtikrinama galimybė reguliariai automatiškai ištaisyti reikšmingą disbalansą, palyginti su suma, kurią dalyvaudami Programoje gauna asocijuotojoje šalyje įsisteigę subjektai, atsižvelgiant į Programos valdymo, vykdymo ir veikimo išlaidas. Skiriant finansinius įnašus atsižvelgiama į asocijuotųjų šalių teisės subjektų dalyvavimo kiekvienoje Programos dalyje lygį.

II ANTRAŠTINĖ DALIS

DALYVAVIMO IR SKLAIDOS TAISYKLĖS

I SKYRIUS

Bendrosios nuostatos

17 straipsnis

Finansavimo įstaigos ir tiesioginiai JRC veiksmai

1. Šioje antraštinėje dalyje nustatytos taisyklės netaikomos JRC vykdomiems tiesioginiams veiksams.
2. Tinkamai pagrįstais atvejais finansavimo įstaigos gali nukrypti nuo šioje antraštinėje dalyje nustatytų taisyklių, išskyrus 18, 19 ir 20 straipsnius, tik jei:
  - a) toks nukrypimas numatytas pagrindiniame akte, kuriuo įsteigiama finansavimo įstaiga arba kuriuo jai pavedamos biudžeto vykdymo užduotys, arba
  - b) jos yra Finansinio reglamento 62 straipsnio 1 dalies c punkto ii, iii arba v papunktyje nurodytos finansavimo įstaigos – jei tai numatyta susitarime dėl įnašo ir yra būtina dėl konkrečių jų veiklos poreikių arba veiksmo pobūdžio.

18 straipsnis

Finansavimo reikalavimus atitinkantys veiksmai ir etikos principai

1. Nedarant poveikio šio straipsnio 2 daliai, finansavimo reikalavimus atitinka tik tie veiksmai, kuriais siekiama 3 straipsnyje nurodytų tikslų.

Nefinansuojamos šios mokslinių tyrimų sritys:

- a) veikla, skirta žmonių klonavimui reprodukcijos tikslais;
- b) veikla, kuria siekiama keisti žmogaus genetinį paveldą, kai tokie pakeitimai galėtų tapti paveldimi ⁽²⁸⁾;
- c) veikla, kuria siekiama kurti žmogaus embrionus tik mokslinių tyrimų arba kamieninių ląstelių gavimo tikslais, be kita ko, perkeliant somatinių ląstelių branduolius.

2. Žmogaus kamieninių ląstelių – tiek suaugusių žmonių, tiek embrionų – moksliniai tyrimai gali būti finansuojami atsižvelgiant į mokslinio pasiūlymo turinį ir į susijusių valstybių narių teisinę sistemą. Mokslinių tyrimų veikla, kuri draudžiama visose valstybėse narėse, nefinansuojama nei Sąjungoje, nei už jos ribų. Mokslinių tyrimų veikla nefinansuojama valstybėje narėje, kurioje tokia veikla yra uždrausta.

19 straipsnis

Etika

1. Visi pagal Programą vykdomi veiksmai turi atitikti etikos principus ir atitinkamą Sąjungos, nacionalinę ir tarptautinę teisę, įskaitant Chartiją ir Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją bei jos papildomus protokolus.

Ypač daug dėmesio turi būti skiriama proporcingumo principui, teisei į privatų gyvenimą, teisei į asmens duomenų apsaugą, teisei į asmens fizinę ir psichinę neliečiamybę, teisei į nediskriminavimą ir būtinybei užtikrinti aplinkos apsaugą bei aukštą žmonių sveikatos apsaugos lygį.

⁽²⁸⁾ Moksliniai tyrimai, susiję su lytinių liaukų vėžio gydymu, gali būti finansuojami.

2. Veiksme dalyvaujantys teisės subjektai pateikia:

- a) etikos aspektų įšivertinimą, kuriame nurodomi ir išsamiai aprašomi visi numatomi etikos klausimai, susiję su finansuotinos veiklos tikslu, įgyvendinimu ir tikėtinu poveikiu, įskaitant patvirtinimą, kad laikomasi 1 dalies, ir aprašą, kaip tai bus užtikrinama;
- b) patvirtinimą, kad veikla atitiks Visos Europos mokslo akademijų federacijos paskelbtą Europos elgesio kodeksą mokslinių tyrimų etikos klausimais ir kad nebus vykdoma jokia nefinansuotina veikla;
- c) jei veikla vykdoma už Sąjungos teritorijos ribų – patvirtinimą, kad tą pačią veiklą būtų buvę leidžiama vykdyti valstybėje narėje, ir
- d) jei veikloje naudojamos žmogaus embriono kamieninės ląstelės, atitinkamai – išsami informacija apie licencijų suteikimo ir kontrolės priemones, kurias taiko atitinkamų valstybių narių kompetentingos institucijos, taip pat išsami informacija apie etiškumo patvirtinimus, kurie turi būti gauti prieš pradėdant vykdyti atitinkamą veiklą.

3. Pasiūlymai turi būti sistemingai tikrinami siekiant nustatyti veiksmus, dėl kurių kyla sudėtingų ar rimtų etikos klausimų, ir juos pateikti etikos aspektų vertinimui. Etikos aspektus vertina Komisija, išskyrus atvejus, kai ši užduotis pavedama finansavimo įstaigai. Visiems veiksams, susijusiems su žmogaus embriono kamieninių ląstelių arba žmogaus embrionų naudojimu, atliekamas etikos aspektų vertinimas. Etikos aspektų tikrinimai ir vertinimai atliekami padedant etikos ekspertams. Komisija ir finansavimo įstaigos užtikrina etikos procedūrų skaidrumą, nedarydamos poveikio tų procedūrų turinio konfidencialumui.

4. Veiksme dalyvaujantys teisės subjektai, prieš pradėdami vykdyti atitinkamą veiklą, turi gauti visus atitinkamų nacionalinių ir vietos etikos komitetų ar kitų įstaigų, pavyzdžiui, duomenų apsaugos institucijų, patvirtinimus ar kitus privalomus dokumentus. Tie dokumentai saugomi byloje ir paprašius pateikiami Komisijai ar atitinkamai finansavimo įstaigai.

5. Jei tikslinga, Komisija ar atitinkama finansavimo įstaiga atlieka su etika susijusias patikras. Jei etikos klausimai rimti ar sudėtingi, su etika susijusias patikras atlieka Komisija, išskyrus atvejus, kai Komisija šią užduotį deleguoja finansavimo įstaigai.

Su etika susijusios patikros atliekamos padedant etikos ekspertams.

6. 1–4 dalyse nurodytų etikos reikalavimų neatitinkantys ir todėl etikos požiūriu nepriimtini veiksmai atmetami arba nutraukiami, kai tik nustatomas etinis nepriimtumas.

20 straipsnis

Saugumas

1. Pagal Programą vykdomi veiksmai turi atitikti taikytinas saugumo taisykles, visų pirma įslaptintos informacijos apsaugos nuo neteisėto atskleidimo taisykles, taip pat atitinkamą Sąjungos ir nacionalinę teisę. Jei moksliniai tyrimai, kuriems naudojama arba kuriuos atliekant sukuriama įslaptinta informacija, vykdomi už Sąjungos teritorijos ribų, taip pat būtina, kad ne tik būtų laikomasi tų reikalavimų, bet ir kad Sąjunga būtų sudariusi saugumo susitarimą su trečiąja valstybe, kurioje turi būti atliekami tie moksliniai tyrimai.

2. Kai tikslinga, pasiūlymuose pateikiamas saugumo įšivertinimas, kuriame nurodomi visi saugumo klausimai ir išsamiai aprašoma, kaip tie klausimai bus sprendžiami, kad būtų laikomasi atitinkamos Sąjungos ir nacionalinės teisės.

3. Kai tikslinga, Komisija arba atitinkama finansavimo įstaiga atlieka pasiūlymų, kurie kelia saugumo klausimų, saugumo patikros procedūrą.

4. Kai tikslinga, pagal Programą vykdomi veiksmai turi atitikti Sprendimą (ES, Euratomas) 2015/444 ir jo įgyvendinimo taisykles.

5. Veiksme dalyvaujantys teisės subjektai užtikrina veiksmui naudojamos arba jį vykdant sukuriamos įslaptintos informacijos apsaugą nuo neteisėto atskleidimo. Prieš pradėdami vykdyti atitinkamą veiklą, jie pateikia atitinkamų nacionalinių saugumo institucijų atlikto asmens patikimumo patikrinimo arba objekto patikimumo patikrinimo įrodymus.
6. Jei su įslaptinta informacija turi dirbti nepriklausomi išorės ekspertai, prieš juos skiriant reikalaujama atlikti atitinkamą jų patikimumo patikrinimą.
7. Kai tikslinga, Komisija arba atitinkama finansavimo įstaiga gali atlikti saugumo patikras.
8. Saugumo taisyklių pagal šį straipsnį neatitinkantys veiksmai gali būti bet kuriuo metu atšaukti arba nutraukti.

II SKYRIUS

Dotacijos

21 straipsnis

Dotacijos

Dotacijos pagal Programą skiriamos ir valdomos pagal Finansinio reglamento VIII antraštinę dalį, nebent šiame skyriuje būtų nurodyta kitaip.

22 straipsnis

Dalyvavimo reikalavimus atitinkantys teisės subjektai

1. Pagal Programą vykdomuose veiksmuose gali dalyvauti visi teisės subjektai, nepriklausomai nuo jų įsisteigimo vietos, įskaitant teisės subjektus iš neasocijuotųjų trečiųjų valstybių arba tarptautinių organizacijų su sąlyga, kad tenkinamos šiame reglamente ir darbo programoje arba kvietime teikti pasiūlymus nustatytos sąlygos.
2. Jei darbo programoje tinkamai pagrįstais atvejais nenumatyta kitaip, konsorciumą sudarantys teisės subjektai turi būti tinkami dalyvauti veiksmuose pagal Programą, jei konsorciуме dalyvauja:
  - a) bent vienas nepriklausomas teisės subjektas, įsisteigęs valstybėje narėje, ir
  - b) bent du kiti nepriklausomi teisės subjektai, įsisteigę skirtingose valstybėse narėse arba asocijuotosiose šalyse;
3. EMTT mažai tirtų sričių mokslinių tyrimų veiksmus, EIC veiksmus, mokymo ir judumo veiksmus arba programos bendro finansavimo veiksmus gali įgyvendinti vienas ar daugiau teisės subjektų, jei vienas iš tų teisės subjektų yra įsisteigęs valstybėje narėje arba asocijuotojoje šalyje remiantis pagal 16 straipsnį sudarytu susitarimu.
4. Koordinavimo ir paramos veiksmus gali įgyvendinti vienas ar daugiau teisės subjektų, kurie gali būti įsisteigę valstybėje narėje, asocijuotojoje šalyje arba išskirtiniais atvejais – kitoje trečiojoje valstybėje.
5. Jei veiksmas susijęs su Sąjungos strateginiu turtu, interesais, autonomija ar saugumu, darbo programoje gali būti numatyta, kad jame gali dalyvauti tik valstybėse narėse įsisteigę teisės subjektai arba nurodytose asocijuotosiose šalyse ar kitose trečiosiose valstybėse, ne tik valstybėse narėse, įsisteigę teisės subjektai. Visi asocijuotosiose šalyse, kurios yra EEE narės, įsisteigusių teisės subjektų dalyvavimo apribojimai turi atitikti Europos ekonominės erdvės susitarime nustatytas sąlygas. Dėl tinkamai pagrįstų ir išskirtinių priežasčių, siekiant užtikrinti Sąjungos ir jos valstybių narių strateginių interesų apsaugą, pagal darbo programą atskiruose kvietimuose teikti pasiūlymus taip pat gali būti draudžiama dalyvauti Sąjungoje arba asocijuotosiose šalyse įsisteigusiems teisės subjektams, kuriuos tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuoja neasocijuotosios trečiosios valstybės arba neasocijuotųjų trečiųjų valstybių teisės subjektai, arba jų dalyvavimui gali būti taikomos darbo programoje nustatytos sąlygos.

6. Kai tikslinga ir tinkamai pagrįstais atvejais, siekiant atsižvelgti į konkrečius politikos reikalavimus ar veiksmo pobūdį ir tikslus, darbo programoje, be 2–5 dalyse nustatytų reikalavimų, gali būti nustatyti papildomi tinkamumo kriterijai, įskaitant teisės subjektų skaičių, teisės subjektų rūšį ir įsisteigimo vietą.
7. Jei veiksmui naudojamos sumos pagal 15 straipsnio 5 dalį, jame gali dalyvauti tik vienas teisės subjektas, įsisteigęs įgaliojimus perduodančios valdymo institucijos jurisdikcijos teritorijoje, išskyrus atvejus, kai su ta valdymo institucija būtų susitarta kitaip.
8. Jei tai nurodyta darbo programoje, veiksmuose gali dalyvauti JRC.
9. JRC, tarptautinės Europos mokslinių tyrimų organizacijos ir pagal Sąjungos teisę sukurti teisės subjektai laikomi įsisteigusiais kitoje valstybėje narėje nei tos, kuriose įsisteigę kiti veiksmė dalyvaujantys teisės subjektai.
10. EMTT mažai tirtų sričių mokslinių tyrimų veiksmų, mokymo bei judumo veiksmų atveju ir kai tai numatyta darbo programoje, tarptautinės organizacijos, kurių būstinės yra valstybėje narėje arba asocijuotojoje šalyje, laikomos įsisteigusiomis toje valstybėje narėje ar asocijuotojoje šalyje. Kitų Programos dalių atveju tarptautinės organizacijos, išskyrus tarptautines Europos mokslinių tyrimų organizacijas, laikomos įsisteigusiomis neasocijuotojoje trečiojoje valstybėje.

23 straipsnis

Finansavimo reikalavimus atitinkantys teisės subjektai

1. Teisės subjektai atitinka finansavimo reikalavimus, jei jie yra įsisteigę valstybėje narėje arba asocijuotojoje šalyje. Finansavimą veiksmams iš sumų pagal 15 straipsnio 5 dalį gali gauti tik įgaliojimus perduodančios valdymo institucijos jurisdikcijos teritorijoje įsisteigę subjektai, išskyrus atvejus, kai su ta valdymo institucija būtų susitarta kitaip.
2. Neasocijuotoje trečiojoje valstybėje įsisteigę teisės subjektai padengia savo dalyvavimo išlaidas. Tačiau mažas ir vidutines pajamas gaunančiose neasocijuotosiose trečiosiose valstybėse ir išimties tvarka kitose neasocijuotosiose trečiosiose valstybėse įsisteigęs teisės subjektas atitinka reikalavimus finansuoti veiksmą, jei:
  - a) ta trečioji valstybė yra nurodyta Komisijos priimtoje darbo programoje arba
  - b) Komisija arba atitinkama finansavimo įstaiga mano, kad atitinkamo teisės subjekto dalyvavimas yra labai svarbus įgyvendinant veiksmą.
3. Veiksme dalyvaujantys susiję subjektai atitinka veiksmo finansavimo reikalavimus, jei jie yra įsisteigę valstybėje narėje, asocijuotojoje šalyje arba Komisijos priimtoje darbo programoje nurodytoje trečiojoje valstybėje.
4. Komisija reguliariai teikia Europos Parlamentui ir Tarybai informaciją apie asocijuotosiose ir neasocijuotose trečiosiose valstybėse įsisteigusiems teisės subjektams suteiktą Sąjungos finansinių įnašų sumą. Asocijuotųjų šalių atveju ta informacija taip pat apima informaciją apie jų finansinį balansą.

24 straipsnis

Kvietimai teikti pasiūlymus

1. Kvietimų teikti pasiūlymus dėl visų veiksmų turinys pateikiamas darbo programoje.
2. Jei to reikia kvietimų teikti pasiūlymus tikslams pasiekti, išimtiniais atvejais gali būti skelbiami riboti kvietimai teikti pasiūlymus tik dėl papildomos veiklos plėtojimo arba dėl papildomų partnerių įtraukimo į vykdomus veiksmus. Be to, darbo programoje gali būti numatyta galimybė mažai rezultatų MTI srityje pasiekiančių šalių teisės subjektams prisijungti prie jau atrinktų bendradarbiavimu grindžiamų MTI veiksmų su sąlyga, kad tam pritaris atitinkamas konsorciumas ir kad tokių šalių teisės subjektai jame dar nedalyvauja.

3. Kvietimo teikti pasiūlymus skelbti nereikia koordinavimo ir paramos veiksams ar programos bendro finansavimo veiksams:

- a) kuriuos turi vykdyti JRC arba darbo programoje nurodyti teisės subjektai ir
- b) kurie nepatenka į kvietimų teikti pasiūlymus taikymo sritį pagal Finansinio reglamento 195 straipsnio e punktą.

4. Darbo programoje nurodomi kvietimai teikti pasiūlymus, pagal kuriuos pateiktiems pasiūlymams gali būti suteikti pažangumo ženklai. Pareiškėjui iš anksto leidus, su paraiška ir jos vertinimu susijusia informacija gali būti dalijamasi su suinteresuotomis finansavimo įstaigomis su sąlyga, kad sudaromi konfidencialumo susitarimai.

25 straipsnis

Bendri kvietimai teikti pasiūlymus

Komisija ar atitinkama finansavimo įstaiga gali paskelbti bendrą kvietimą teikti pasiūlymus su:

- a) trečiosiomis valstybėmis, be kita ko, jų mokslo ir technologijų organizacijomis ar agentūromis;
- b) tarptautinėmis organizacijomis;
- c) ne pelno teisės subjektais.

Skelbiant bendrą kvietimą teikti pasiūlymus, pareiškėjai turi atitikti reikalavimus pagal 22 straipsnį ir nustatomos bendros pasiūlymų atrankos ir vertinimo procedūros. Tokiose procedūrose dalyvauja proporcingai sudaryta kiekvienos šalies paskirtų ekspertų grupė.

26 straipsnis

Ikiprekybiniai viešieji pirkimai ir novatoriškų sprendimų viešieji pirkimai

1. Veiksmuose gali būti numatyti arba jų pirminis tikslas gali būti ikiprekybiniai viešieji pirkimai arba novatoriškų sprendimų viešieji pirkimai, vykdomi naudos gavėjų, kurie yra Europos Parlamento ir Tarybos direktyvose 2014/24/ES ⁽²⁹⁾ ir 2014/25/ES ⁽³⁰⁾ apibrėžtos perkančiosios organizacijos arba perkantieji subjektai.

2. Viešųjų pirkimų procedūromis:

- a) laikomasi konkurencijos taisyklių ir skaidrumo, nediskriminavimo, vienodo požiūrio, patikimo finansų valdymo ir proporcingumo principų;
- b) gali būti leidžiama pagal tą pačią procedūrą skirti kelias sutartis (pasirinkti kelis tiekėjus);
- c) numatoma, kad sutartys bus skiriamos ekonomiškai naudingiausiems pasiūlymams, kartu užtikrinant, kad nebūtų interesų konfliktų.

Ikiprekybinių viešųjų pirkimų atveju, kai tikslinga ir nedarant poveikio a punkte išvardytiems principams, pirkimo procedūra gali būti supaprastinta arba pagreitinta ir gali būti numatomos konkrečios sąlygos, pavyzdžiui, nustatoma, kad perkama veikla gali būti vykdoma tik valstybių narių ir asocijuotųjų šalių teritorijoje.

3. Rangovui, kuris ikiprekybiniuose viešuosiuose pirkimuose sukuria rezultatų, priklauso bent jau su tais rezultatais susijusios intelektualinės nuosavybės teisės. Perkančiosios organizacijos naudojami bent jau nemokamos prieigos prie rezultatų savo reikmėms teisėmis ir teise suteikti arba reikalauti, kad dalyvaujantys rangovai trečiosioms šalims suteiktų neišimtinės licencijas naudotis rezultatais perkančiosios organizacijos reikmėms sąžiningomis ir pagrįstomis sąlygomis be teisės teikti sublicencijas. Jei rangovas per sutartyje nustatytą laikotarpį po ikiprekybinių viešųjų pirkimų nepanaudoja rezultatų komerciniais tikslais, perkančiosios organizacijos, pasikonsultavusios su rangovu dėl nepanaudojimo priežasčių, gali reikalauti, kad jis perduotų joms visas rezultatų nuosavybės teises.

⁽²⁹⁾ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/18/EB (OL L 94, 2014 3 28, p. 65).

⁽³⁰⁾ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/25/ES dėl subjektų, vykdančių veiklą vandens, energetikos, transporto ir pašto paslaugų sektoriuose, vykdomų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/17/EB (OL L 94, 2014 3 28, p. 243).

27 straipsnis

Pareiškėjų finansinis pajėgumas

1. Be Finansinio reglamento 198 straipsnio 5 dalyje paminėtų išimčių, tikrinamas tik koordinatoriaus finansinis pajėgumas ir tik tuo atveju, jei veiksmui prašoma skirti Sąjungos finansavimo suma yra lygi 500 000 EUR arba didesnė.
2. Nepaisant 1 dalies, jei esama priežasčių abejoti finansiniu pareiškėjo pajėgumu arba jei esama didesnės rizikos, kylančios dėl dalyvavimo keliuose vykdomuose veiksmuose, finansuojamuose iš Sąjungos MTI programų lėšų, Komisija arba atitinkama finansavimo įstaiga taip pat patikrina kitų pareiškėjų arba koordinatorių finansinį pajėgumą, net jei nepasiekama 1 dalyje nurodyta prašomo finansavimo riba.
3. Jei finansinį pajėgumą struktūriškai garantuoja kitas teisės subjektas, patikrinamas to kito teisės subjekto finansinis pajėgumas.
4. Jei pareiškėjo finansinis pajėgumas menkas, Komisija arba atitinkama finansavimo įstaiga gali nustatyti, kad pareiškėjas gali dalyvauti veiksmu su sąlyga, kad pateiks susijusio subjekto pareiškimą dėl solidariosios atsakomybės.
5. Įnašas į šio reglamento 37 straipsnyje nustatytą mechanizmą laikomas pakankama garantija pagal Finansinio reglamento 152 straipsnį. Iš naudos gavėjų negali būti priimama jokia papildoma garantija ar užstatas ar reikalaujama juos pateikti.

28 straipsnis

Skyrimo kriterijai ir atranka

1. Pasiūlymas vertinamas remiantis šiais skyrimo kriterijais:
  - a) pažangumo;
  - b) poveikio;
  - c) įgyvendinimo kokybės ir efektyvumo.
2. EMTT mažai tirtų sričių mokslinių tyrimų veiksmų pasiūlymams taikomas tik 1 dalies a punkte nurodytas kriterijus.
3. Darbo programoje nustatomos išsamesnės 1 dalyje nustatytų skyrimo kriterijų taikymo taisyklės, įskaitant lyginamuosius svorius, ribas ir, kai aktualu, *ex aequo* pasiūlymų nagrinėjimo taisyklės, atsižvelgiant į kvietimų teikti pasiūlymus tikslus. *Ex aequo* pasiūlymų nagrinėjimo sąlygos gali apimti šiuos kriterijus, tik jais neapsiribojant: MVĮ, lytį ir geografinę įvairovę.
4. Komisija ir kitos finansavimo įstaigos atsižvelgia į galimybę taikyti dviejų etapų paraiškų teikimo ir vertinimo procedūrą ir, kai tikslinga, anoniminiai pasiūlymai gali būti įvertinti per pirmąjį vertinimo etapą, remiantis vienu ar daugiau 1 dalyje nurodytų skyrimo kriterijų.

29 straipsnis

Vertinimas

1. Pasiūlymus vertina vertinimo komitetas, sudarytas iš nepriklausomų išorės ekspertų.

EIC veiklos, misijų ir tinkamai pagrįstais atvejais, išdėstytais Komisijos priimtoje darbo programoje, vertinimo komiteto dalį, o koordinavimo ir paramos veiksmų atveju – jo dalį arba jį visą gali sudaryti Sąjungos institucijų ar įstaigų atstovai, kaip nurodyta Finansinio reglamento 150 straipsnyje.

Vertinimo procesą gali stebėti nepriklausomi stebėtojai.

2. Kai taikytina, vertinimo komitetas taikytinas ribas atitinkančius pasiūlymus išdėsto eilės tvarka pagal:
  - a) vertinimo balus;
  - b) tai, kiek jie padeda siekti konkrečių politikos tikslų, be kita ko, kiek jie padeda sudaryti nuoseklų projektų rinkinį, t. y. pagal programą „Pathfinder“ vykdomai veiklai, misijoms ir kitais tinkamai pagrįstais atvejais, išsamiai išdėstytais Komisijos priimtoje darbo programoje.

EIC veiklos, misijų ir kitais tinkamai pagrįstais atvejais, išdėstytais Komisijos priimtoje darbo programoje, vertinimo komitetas taip pat gali pasiūlyti pasiūlymų pakeitimų, jei tų pakeitimų reikia su projektų rinkiniu susijusio metodo nuoseklumui užtikrinti. Tie pakeitimai turi atitikti dalyvavimo sąlygas ir vienodo požiūrio principą. Programos komitetas informuojamas apie tokius atvejus.

3. Vertinimo procesas parengiamas taip, kad būtų išvengta interesų konfliktų ir šališkumo. Turi būti užtikrintas vertinimo kriterijų ir pasiūlymų vertinimų balais metodo skaidrumas.
4. Pagal Finansinio reglamento 200 straipsnio 7 dalį pareiškėjai turi gauti grįžtamąją informaciją visais vertinimo etapais ir, kai paraiška atmetama, informaciją apie paraiškos atmetimo priežastis.
5. Mažai rezultatų MTI srityje pasiekiančių šalių teisės subjektai, kurie sėkmingai dalyvavo komponente „Dalyvių skaičiaus didinimas ir kompetencijos skleidimas“, pateikę prašymą gauna jų dalyvavimą patvirtinantį dokumentą, kuris gali būti pridėdamas prie jų koordinuojamų pasiūlymų, teikiamų bendradarbiavimu grindžiamose Programos dalyse.

30 straipsnis

Vertinimo persvarstymo tvarka, klausimai ir skundai

1. Pareiškėjas gali prašyti persvarstyti vertinimą, jei mano, kad jo pasiūlymui nebuvo tinkamai taikoma taikytina vertinimo procedūra ⁽³¹⁾.
2. Galima prašyti persvarstyti tik procedūrinius vertinimo aspektus. Persvarstymo objektu negali būti pasiūlymo privalumų vertinimas.
3. Prašymas dėl vertinimo persvarstymo turi būti susijęs su konkrečiu pasiūlymu ir pateiktas per 30 dienų po vertinimo rezultatų paskelbimo.

Vertinimo persvarstymo komitetas pateikia nuomonę apie vertinimo procedūrinius aspektus; jam pirmininkauja ir į jo sudėtį įeina Komisijos arba atitinkamos finansavimo įstaigos darbuotojai, kurie nedalyvavo pasiūlymų vertinime. Vertinimo persvarstymo komitetas gali rekomenduoti:

- a) kad pasiūlymą iš naujo pirmiausia įvertintų ankstesniame vertinime nedalyvavę vertintojai arba
- b) patvirtinti pirminį vertinimą.
4. Dėl vertinimo persvarstymo neturi būti vilkinamas pasiūlymų, kuriems netaikoma ta persvarstymo procedūra, atrankos procesas.
5. Komisija užtikrina, kad būtų nustatyta tvarka, pagal kurią dalyviai galėtų tiesiogiai pateikti klausimus ir skundus, susijusius su jų dalyvavimu Programoje. Informacija apie tai, kaip užregistruoti klausimus ar skundus, skelbiama internete.

⁽³¹⁾ Ši procedūra bus paaiškinta dokumente, kuris skelbiamas prieš pradėdant vertinimo procesą.

*31 straipsnis***Laikas iki dotacijos suteikimo**

1. Nukrypstant nuo Finansinio reglamento 194 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos nustatomi šie laikotarpiai:
  - a) visi pareiškėjai apie jų paraiškų vertinimo rezultatus informuojami ne vėliau kaip per penkis mėnesius nuo galutinės išsamių pasiūlymų pateikimo dienos;
  - b) susitarimai dėl dotacijos su pareiškėjais pasirašomi ne vėliau kaip per aštuonis mėnesius nuo galutinės išsamių pasiūlymų pateikimo dienos.
2. Darbo programoje gali būti nustatyti trumpesni, nei numatyta 1 dalyje, laikotarpiai.
3. Be Finansinio reglamento 194 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje nustatytų išimčių, šio straipsnio 1 dalyje nurodyti laikotarpiai gali būti ilgesni, jei tai susiję su EMTT veiksmis, misijomis ir tais atvejais, kai veiksmai pateikiami etikos ar saugumo aspektams įvertinti ar patikrinti.

*32 straipsnis***Dotacijos įgyvendinimas**

1. Jei naudos gavėjas nevykdo su techniniu veiksmo įgyvendinimu susijusių pareigų, kiti naudos gavėjai turi vykdyti tas pareigas be papildomo Sąjungos finansavimo, išskyrus atvejus, kai jie aiškiai atleidžiami nuo tos pareigos. Kiekvienas naudos gavėjas, laikydamasis su mechanizmu susijusių nuostatų, finansiškai atsako tik už savo skolą.
2. Susitarime dėl dotacijos gali būti nustatytos tarpinės reikšmės ir susijusios išankstinio finansavimo dalys. Jei tarpinės reikšmės nepasiekiamos, veiksmas gali būti sustabdytas, iš dalies pakeistas arba, tinkamai pagrįstais atvejais, nutrauktas.
3. Veiksmas taip pat gali būti nutrauktas, jei numatomi jo rezultatai yra nebeaktualūs Sąjungai dėl mokslinių ar technologinių priežasčių, o programos „Accelerator“ atveju – ir dėl ekonominių priežasčių, arba, EIC ir misijų atveju – ir dėl jų nebeaktualumo, atsižvelgiant į likusią veiksmų rinkinio dalį. Komisija, prieš priimdama sprendimą nutraukti veiksmą, pagal Finansinio reglamento 133 straipsnį taiko procedūrą, kurioje dalyvauja veiksmo koordinatorius ir, jei tinkama, nepriklausomi išorės ekspertai.

*33 straipsnis***Susitarimai dėl dotacijos**

1. Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, parengia Komisijos ar atitinkamos finansavimo įstaigos ir naudos gavėjų tipinius susitarimus dėl dotacijos pagal šį reglamentą. Jeigu reikia padaryti svarbių tipinio susitarimo dėl dotacijos pakeitimų, be kita ko, atsižvelgiant į tolesnį supaprastinimą naudos gavėjams, Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, atitinkamai tą tipinį susitarimą dėl dotacijos patikslina.
2. Susitarimais dėl dotacijos nustatomos naudos gavėjų ir Komisijos arba atitinkamos finansavimo įstaigos teisės ir pareigos pagal šį reglamentą. Susitarimais taip pat nustatomos teisės subjektų, kurie tampa naudos gavėjais įgyvendinant veiksmą, teisės ir pareigos, taip pat koordinatoriaus vaidmuo ir užduotys.

*34 straipsnis***Finansavimo normos**

1. Visai vykdant veiksmą finansuojamai veiklai taikoma viena finansavimo norma. Didžiausia norma kiekvienam veiksmui nustatoma darbo programoje.

2. Gali būti kompensuojama iki 100 % visų tinkamų finansuoti veiksmo pagal Programą išlaidų, išskyrus:
  - a) inovacijų veiksmus, kurių atveju gali būti kompensuojama iki 70 % visų tinkamų finansuoti išlaidų, išskyrus ne pelno teisės subjektus, kurių atveju gali būti kompensuojama iki 100 % visų tinkamų finansuoti išlaidų;
  - b) programos bendro finansavimo veiksmus, kurių atveju gali būti kompensuojama bent 30 % visų tinkamų finansuoti išlaidų, o nustatytais ir tinkamai pagrįstais atvejais iki 70 % visų tinkamų finansuoti išlaidų.
3. Šiame straipsnyje nustatytos finansavimo normos taikomos ir veiksams, kurie ar kurių dalis finansuojami taikant fiksuotąją normą, vieneto įkainius ar vienkartinę išmoką.

35 straipsnis

Netiesioginės išlaidos

1. Netiesioginės tinkamos finansuoti išlaidos sudaro 25 % visų tiesioginių tinkamų finansuoti išlaidų, išskyrus tiesiogines tinkamas finansuoti subrangos išlaidas, finansinę paramą trečiosioms šalims ir visus vieneto įkainius ar vienkartinę išmoką, į kurias įeina netiesioginės išlaidos.

Kai tikslinga, į vieneto įkainius ar vienkartinę išmoką įeinančios netiesioginės išlaidos apskaičiuojamos taikant pirmoje pastraipoje nurodytą fiksuotąją normą, išskyrus prekių bei paslaugų, už kurias išrašomos vidaus sąskaitos faktūros, vieneto įkainius, kurie apskaičiuojami remiantis faktinėmis išlaidomis pagal įprastus naudos gavėjų išlaidų apskaitos metodus.

2. Nepaisant 1 dalies, jei tai numatyta darbo programoje, netiesioginės išlaidos gali būti deklaruojamos kaip vienkartinė išmoka arba vieneto įkainis.

36 straipsnis

Tinkamos finansuoti išlaidos

1. Be Finansinio reglamento 186 straipsnyje nustatytų kriterijų, tinkamos finansuoti yra naudos gavėjų, kuriems mokamas su projektais susietas atlyginimas, personalo išlaidos, jei jos neviršija atlyginimo, kuris būtų mokamas asmeniui už darbą nacionalinių programų lėšomis finansuojamuose MTI projektuose, įskaitant socialinio draudimo įmoką ir kitas išlaidas, susijusias su veiksmą atlikti paskirtų darbuotojų atlyginimu, numatytas nacionalinėje teisėje ar darbo sutartyje.
2. Nukrypstant nuo Finansinio reglamento 190 straipsnio 1 dalies, tinkamos finansuoti yra su ištekiais, kuriuos nepiniginiiais įnašais suteikia trečiosios šalys, susijusios išlaidos, jei jos neviršija trečiosios šalies tiesioginių tinkamų finansuoti išlaidų sumos.
3. Nukrypstant nuo Finansinio reglamento 192 straipsnio, naudojantis rezultatais gautos pajamos nelaikomos veiksmo įplaukais.
4. Naudos gavėjai gali naudoti savo įprastus apskaitos metodus išlaidoms, patirtoms vykdant veiksmą, nustatyti ir deklaruoti pagal visas susitarime dėl dotacijos nustatytas sąlygas laikantis šio reglamento ir Finansinio reglamento 186 straipsnio.
5. Nukrypstant nuo Finansinio reglamento 203 straipsnio 4 dalies, finansinių ataskaitų sertifikatą privaloma pateikti išmokant likutį, jei suma, kurią prašoma padengti kaip faktines išlaidas ir vieneto įkainius, apskaičiuotus pagal įprastus išlaidų apskaitos metodus, yra lygi 325 000 EUR arba didesnė.

Finansinių ataskaitų sertifikatą gali išduoti patvirtintas išorės auditorius, o viešųjų įstaigų atveju – kompetentingas ir nepriklausomas valstybės pareigūnas laikantis Finansinio reglamento 203 straipsnio 4 dalies.

6. Kai tikslinga, programos „Marie Skłodowskos-Curie veiksmai“ mokymų ir judumo veiksmų atveju Sąjungos įnašas skiriamas tinkamai atsižvelgiant į visas papildomas naudos gavėjo išlaidas, susijusias su motinystės atostogomis, vaiko priežiūros atostogomis, laikinojo nedarbingumo atostogomis, specialiomis atostogomis ar tyrėją samdančios priimančiosios organizacijos pasikeitimu arba tyrėjo šeimos statuso pasikeitimu per susitarimo dėl dotacijos galiojimo laikotarpį.

7. Išlaidos, susijusios su atvirąja prieiga, įskaitant duomenų valdymo planus, yra tinkamos kompensuoti, kaip toliau numatyta susitarime dėl dotacijos.

37 straipsnis

Savidraudos mechanizmas

1. Sukuriamas Savidraudos mechanizmas (toliau – mechanizmas), kuris pakeičia pagal Reglamento (ES) Nr. 1290/2013 38 straipsnį įsteigtą fondą ir perima jo teises bei pareigas. Mechanizmo lėšomis dengiama rizika, susijusi su naudos gavėjų mokėtinų sumų nesusigrąžinimu:

- a) Komisijai pagal Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. 1982/2006/EB ⁽³²⁾;
- b) Komisijai ir Sąjungos įstaigoms pagal programą „Horizontas 2020“;
- c) Komisijai ir finansavimo įstaigoms pagal Programą.

Pirmos pastraipos c punkte nurodytoms finansavimo įstaigoms kylanti rizika gali būti dengiama taikant netiesioginio rizikos padengimo sistemą, nustatytą taikytiname susitarime, atsižvelgiant į finansavimo įstaigos pobūdį.

2. Mechanizmą valdo Sąjunga, atstovaujama Komisijos, kuri veikia kaip vykdomoji atstovė. Komisija nustato konkrečias mechanizmo veikimo taisykles.

3. Naudos gavėjai teikia įnašą, lygų 5 % veiksmui skirtos Sąjungos finansavimo sumos. Remdamasi skaidriais periodinio vertinimo rezultatais, Komisija gali padidinti tą įnašą iki 8 % arba sumažinti jį iki mažiau nei 5 %. Naudos gavėjų įnašas į mechanizmą išskaičiuojamas iš pradinio išankstinio finansavimo sumos ir sumokamas mechanizmui naudos gavėjų vardu. Tas įnašas negali viršyti pradinio išankstinio finansavimo sumos.

4. Naudos gavėjų įnašas grąžinamas išmokant likutį.

5. Visa taikant mechanizmą gauta finansinė grąža pridedama prie mechanizmo lėšų. Jei grąža nepakankama, mechanizmas netaikomas, o Komisija arba atitinkama finansavimo įstaiga tiesiogiai susigrąžina sumas iš naudos gavėjų ar trečiųjų šalių.

6. Susigrąžintos sumos laikomos mechanizmo asignuotosiomis pajamomis, kaip tai suprantama Finansinio reglamento 21 straipsnio 5 dalyje. Įgyvendinus visas dotacijas, kurių rizika tiesiogiai ar netiesiogiai dengiama mechanizmo lėšomis, Komisija susigrąžina visas likusias sumas ir įtraukia jas į Sąjungos biudžetą, laikydamasi teisėkūros institucijų sprendimų.

7. Galimybė naudotis mechanizmu gali būti suteikta ir bet kurioje kitoje tiesiogiai valdomoje Sąjungos programoje dalyvaujantiems naudos gavėjams. Komisija patvirtina kitose programose dalyvaujančių naudos gavėjų naudojimosi mechanizmu sąlygas.

38 straipsnis

Nuosavybė ir apsauga

1. Naudos gavėjams priklauso jų sukurti rezultatai. Jie užtikrina, kad jų darbuotojų ar bet kurių kitų šalių turimomis su rezultatais susijusiomis teisėmis būtų galima naudotis taip, kad tai derėtų su susitarime dėl dotacijos nustatytais naudos gavėjų pareigomis.

Rezultatai yra dviejų ar daugiau naudos gavėjų bendra nuosavybė, jei:

- a) jie šiuos rezultatus sukūrė bendromis jėgomis ir

⁽³²⁾ 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1982/2006/EB dėl Europos bendrijos mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir demonstracinės veiklos septintosios bendrosios programos (2007–2013 m.) (OL L 412, 2006 12 30, p. 1).

b) neįmanoma:

- i) nustatyti kiekvieno naudos gavėjo atitinkamo indėlio arba
- ii) atskirti rezultatų, kai teikiama paraiška dėl jų apsaugos, ta apsauga užtikrinama arba palaikoma.

Bendraturčiai raštu susitaria dėl savo bendros nuosavybės paskirstymo ir naudojimosi ja sąlygų. Nebent konsorciumo susitarime arba bendros nuosavybės susitarime būtų susitarta kitaip, kiekvienas bendraturtis gali trečiosioms šalims suteikti neišimtinę licenciją naudotis keliems savininkams priklausančiais rezultatais (be teisės teikti sublicencijas), jei kitiems bendraturčiams apie tai iš anksto pranešama ir jiems suteikiama tinkama ir pagrįsta kompensacija. Bendraturčiai gali raštu susitarti taikyti kitoki nei bendros nuosavybės principą.

2. Sąjungos finansavimą gavę naudos gavėjai užtikrina tinkamą savo sukurtų rezultatų apsaugą, jei ji yra įmanoma ir pagrįsta, atsižvelgdami į visus aktualius aspektus, be kita ko, naudojimo komerciniais tikslais perspektyvas ir visus kitus teisėtus interesus. Priimdami sprendimą dėl apsaugos, naudos gavėjai atsižvelgia ir į teisėtus kitų veiksmė dalyvaujančių naudos gavėjų interesus.

39 straipsnis

Naudojimasis ir sklaida

1. Kiekvienas Sąjungos finansavimą gavęs naudos gavėjas deda visas pastangas, kad panaudotų savo turimus rezultatus arba kad tuos rezultatus panaudotų kitas teisės subjektas. Naudotis rezultatais gali patys naudos gavėjai arba jais gali būti naudojama netiesiogiai, visų pirma pagal 40 straipsnį perdavus rezultatų nuosavybės teises arba suteikus licenciją jais naudotis.

Darbo programoje gali būti numatyta papildomų naudojimosi pareigų.

Jei, nepaisant visų naudos gavėjo pastangų naudotis savo sukurtais rezultatais tiesiogiai arba užtikrinti, kad jais būtų naudojama netiesiogiai, jais nėra pasinaudojama per susitarime dėl dotacijos nustatytą laikotarpį, naudos gavėjas, naudodamasis atitinkama susitarime dėl dotacijos nustatyta interneto platforma, turi surasti tais rezultatais norinčių naudotis suinteresuotųjų šalių. Naudos gavėjo prašymu jis gali būti atleistas nuo šios pareigos, jei tai pagrįsta.

2. Naudos gavėjai iškart, kai įmanoma, paskelbia savo rezultatus viešai prieinamu formatu, atsižvelgdami į apribojimus, susijusius su intelektinės nuosavybės apsauga, saugumo taisyklėmis ar teisėtais interesais.

Darbo programoje gali būti numatyta papildomų sklaidos pareigų, kartu apsaugant Sąjungos ekonominius ir mokslinius interesus.

3. Naudos gavėjai užtikrina, kad atvirą prieigą prie mokslinių publikacijų būtų teikiama laikantis susitarime dėl dotacijos nustatytų sąlygų. Visų pirma naudos gavėjai užtikrina, kad jie arba autoriai išlaikytų pakankamai intelektinės nuosavybės teisių, kad galėtų laikytis jiems taikomų su atvirąja prieiga susijusių reikalavimų.

Susitarime dėl dotacijos nustatytose sąlygose paprastai reikalaujama teikti atvirąją prieigą prie mokslinių tyrimų duomenų, užtikrinant galimybę taikyti išimtis, laikantis principo „atvira, kiek įmanoma, ir uždara, kiek būtina“, atsižvelgiant į teisėtus naudos gavėjų interesus, įskaitant naudojimą komerciniais tikslais, ir kitus apribojimus, pavyzdžiui, duomenų apsaugos taisyklės, privatumą, konfidencialumą, komercines paslaptis, Sąjungos konkurencinius interesus, saugumo taisyklės ar intelektinės nuosavybės teises.

Darbo programoje gali būti numatyta papildomų paskatų ar pareigų taikyti atvirojo mokslo praktiką.

4. Visus mokslinių tyrimų duomenis, gautus vykdant veiksmą pagal Programą, naudos gavėjai tvarko laikydamiesi surandamumo, prieinamumo, sąveikumo ir pakartotinio naudojimo principų ir susitarimo dėl dotacijos sąlygų, jie taip pat parengia duomenų tvarkymo planą.

Darbo programoje pagrįstais atvejais gali būti numatyta papildomų pareigų naudotis EOSC mokslinių tyrimų duomenims saugoti ir prieigai prie jų teikti.

5. Savo sukurtus rezultatus ketinantys skleisti naudos gavėjai apie tai iš anksto praneša kitiems veiksmė dalyvaujantiems naudos gavėjams. Bet kuris kitas naudos gavėjas gali su tuo nesutikti, jei jis gali įrodyti, kad rezultatų sklaida labai pakenktų teisėtiems jo interesams, susijusiems su jo sukurtais rezultatais ar pirmine informacija. Tokiais atvejais rezultatų sklaida nėra vykdoma, nebent būtų imtasi atitinkamų veiksmų tiems teisėtiems interesams apsaugoti.

6. Jei darbo programoje nenustatyta kitaip, pasiūlymuose pateikiamas naudojimosi rezultatais ir jų sklaidos planas. Jei numatomas naudojimosi rezultatais apima produkto ar proceso projektavimą, kūrimą, gamybą ir pateikimą rinkai ar paslaugos kūrimą ir teikimą, plane pateikiama tokio naudojimosi strategija. Jei plane numatyta, kad rezultatais visų pirma bus naudojamosi neasocijuotosiose trečiojoje valstybėse, teisės subjektai turi paaiškinti, kaip tas naudojimosi vis tiek laikytinas atitinkančiu Sąjungos interesus.

Naudos gavėjai atnaujina naudojimosi rezultatais ir jų sklaidos planą veiksmo vykdymo laikotarpiu ir po jo, laikydamiesi susitarimo dėl dotacijos.

7. Komisijos arba atitinkamos finansavimo įstaigos vykdomos stebėsenos ir sklaidos tikslais naudos gavėjai pateikia visą prašomą informaciją, susijusią su naudojimosi jų sukurtais rezultatais ir jų sklaida, laikantis susitarimo dėl dotacijos. Tokia informacija skelbiama viešai, atsižvelgiant į teisėtus naudos gavėjų interesus.

40 straipsnis

Perdavimas ir licencijų suteikimas

1. Naudos gavėjai gali perduoti savo sukurtų rezultatų nuosavybės teises. Jie užtikrina, kad jų pareigos galiotų ir naujajam savininkui ir kad šis privalėtų perduoti šias pareigas paskesniems savininkams.

2. Jei dėl konkrečiai nurodytų trečiųjų šalių, įskaitant susijusius subjektus, raštu nesutarta kitaip ir jei tai yra įmanoma pagal taikytiną teisę, rezultatų nuosavybės teises ketinantys perduoti naudos gavėjai apie tai iš anksto praneša visiems kitiems naudos gavėjams, kurie dar turi prieigos prie rezultatų teises. Pranešime turi būti pateikta pakankamai informacijos apie naująjį savininką, kad tas naudos gavėjas galėtų įvertinti poveikį savo prieigos teisėms.

Jei dėl konkrečiai nurodytų trečiųjų šalių, įskaitant susijusius subjektus, raštu nesutarta kitaip, naudos gavėjas gali nesutikti, kad kitas naudos gavėjas perduotų rezultatų nuosavybės teises, jei jis gali įrodyti, kad perdavimas pakenktų jo prieigos teisėms. Tokiu atveju nuosavybės teisės neperduodamos tol, kol atitinkami naudos gavėjai nepasiekia susitarimo. Susitarime dėl dotacijos šiuo atžvilgiu nustatomi laiko apribojimai.

3. Naudos gavėjai gali suteikti licencijas ar kitaip suteikti teisę naudotis jų sukurtais rezultatais, įskaitant naudojamą išimtinėmis sąlygomis, jei tai nedaro neigiamo poveikio jų pareigų vykdymui. Išimtinės naudojimosi rezultatais licencijos gali būti suteikiamos, jeigu visi kiti atitinkami naudos gavėjai sutinka atsisakyti savo prieigos prie rezultatų teisių.

4. Pagrįstais atvejais susitarime dėl dotacijos numatoma Komisijos arba atitinkamos finansavimo įstaigos teisė nesutikti, kad rezultatų nuosavybės teisės būtų perduotos arba kad būtų suteiktos su rezultatais susijusios išimtinės licencijos, jei:

- a) rezultatų sukūrę naudos gavėjai gavo Sąjungos finansavimą;
- b) perduoti nuosavybės teises ar suteikti licencijas ketinama teisės subjektui, įsisteigusiam neasocijuotojoje trečiojoje valstybėje; ir
- c) nuosavybės teisių perdavimas ar licencijų suteikimas neatitinka Sąjungos interesų.

Jei numatyta teisė nesutikti, naudos gavėjas turi iš anksto pranešti apie savo ketinimą perleisti rezultatų nuosavybės teisę arba suteikti jiems išimtinę licenciją. Gali būti raštu atsisakyta teisės nesutikti, kad nuosavybės teisės būtų perduotos ar licencijos suteiktos konkrečiai nurodytiems teisės subjektams, jei taikomos Sąjungos interesų apsaugos priemonės.

41 straipsnis

Prieigos teisės

1. Prašymai leisti naudotis prieigos teisėmis arba prieigos teisių atsisakymai pateikiami raštu.
2. Jei su teisių suteikėju nesusitarta kitaip, prieigos teisės neapima teisės teikti sublicencijas.
3. Prieš prisijungdami prie susitarimo dėl dotacijos, naudos gavėjai informuoja vieni kitus apie visus prieigos prie jų turimos pirminės informacijos teikimo apribojimus.
4. Jei kuris nors naudos gavėjas nebedalyvauja veiksmo, tai nedaro poveikio jo pareigai suteikti prieigą.
5. Jei kuris nors naudos gavėjas nevykdo savo pareigų, naudos gavėjai gali susitarti atimti iš to naudos gavėjo prieigos teises.
6. Naudos gavėjai suteikia prieigą prie:
  - a) savo sukurtų rezultatų (nemokamai) bet kuriam kitam veiksmo dalyvaujančiam naudos gavėjui, kuriam jų reikia, kad galėtų vykdyti savo užduotis;
  - b) savo pirminės informacijos bet kuriam kitam veiksmo dalyvaujančiam naudos gavėjui, kuriam to reikia, kad galėtų vykdyti savo užduotis, atsižvelgiant į 3 dalyje nurodytus apribojimus; ta prieiga teikiama nemokamai, nebent prieš prisijungdami prie susitarimo dėl dotacijos naudos gavėjai susitarę kitaip;
  - c) savo sukurtų rezultatų ir, atsižvelgiant į 3 dalyje nurodytus apribojimus, savo pirminės informacijos bet kuriam kitam veiksmo dalyvaujančiam naudos gavėjui, kuriam jų reikia, kad galėtų naudotis savo paties sukurtais rezultatais; ta prieiga teikiama sutartomis sąžiningomis ir pagrįstomis sąlygomis.
7. Nebent naudos gavėjai susitarę kitaip, jie taip pat suteikia prieigą prie savo sukurtų rezultatų ir, atsižvelgiant į šio straipsnio 3 dalyje nurodytus apribojimus, prie savo pirminės informacijos teisės subjektui, kuris:
  - a) yra įsisteigęs valstybėje narėje ar asocijuotojoje šalyje;
  - b) yra tiesiogiai arba netiesiogiai kontroliuojamas kito naudos gavėjo arba yra tiesiogiai arba netiesiogiai kontroliuojamas to paties subjekto, kuris kontroliuoja tą naudos gavėją, arba tiesiogiai arba netiesiogiai kontroliuoja tą naudos gavėją; ir
  - c) turi turėti tą prieigą, kad galėtų naudotis to naudos gavėjo rezultatais, laikantis naudos gavėjo naudojimosi rezultatais pareigų.

Prieiga teikiama sutartomis sąžiningomis ir pagrįstomis sąlygomis.

8. Prašymas suteikti prieigą naudojimosi rezultatais tikslais gali būti pateiktas per vienus metus nuo veiksmo pabaigos, nebent naudos gavėjai susitarę dėl kitokio termino.
9. Sąjungos finansavimą gavę naudos gavėjai nemokamai suteikia prieigą prie savo sukurtų rezultatų Sąjungos institucijoms, įstaigoms, organams ar agentūroms, kad jie galėtų kurti, įgyvendinti ir stebėti tos srities politiką ar programas. Prieiga galima naudotis tik nekomerciniais ir nekonkurenciniais tikslais.

Tokios prieigos teisės netaikomos naudos gavėjų pirminei informacijai.

Sąjungos finansavimą gavę naudos gavėjai, vykdantys veiksmų grupės „Civilinė visuomenės sauga“ veiksmus, taip pat nemokamai suteikia prieigą prie savo sukurtų rezultatų valstybių narių nacionalinėms institucijoms, kad jos galėtų kurti, įgyvendinti ir stebėti tos srities politiką ar programas. Prieiga galima naudotis tik nekomerciniais ir nekonkurenciniais tikslais, o ji suteikiama pagal dvišalį susitarimą, kuriame apibrėžiamos konkrečios sąlygos, kuriomis siekiama užtikrinti, kad tomis prieigos teisėmis būtų naudojamosi tik numatytu tikslu ir kad būtų taikomi tinkami konfidencialumo įsipareigojimai. Prašymą teikianti valstybė narė, Sąjungos institucija, įstaiga, organas ar agentūra apie tokius prašymus praneša visoms valstybėms narėms.

10. Kai tikslinga, darbo programoje gali būti numatyta papildomų prieigos teisių.

*42 straipsnis***Konkrečios nuostatos**

1. EMTT veiksams, mokymo ir judumo veiksams, ikiprekybinių viešųjų pirkimų veiksams, novatoriškų sprendimų viešųjų pirkimų veiksams, programos bendro finansavimo veiksams ir koordinavimo bei paramos veiksams gali būti taikomos konkrečios nuosavybės, naudojimosi ir sklaidos, nuosavybės teisių perdavimo ir licencijų suteikimo, taip pat prieigos teisių nuostatos.
2. 1 dalyje nurodytos konkrečios taisyklės nustatomos susitarime dėl dotacijos ir jomis nekeičiami su atvirąja prieiga susiję principai ir pareigos.

*43 straipsnis***Apdovanojimai**

1. Jei šiame skyriuje nenurodyta kitaip, paskatinimo ar pripažinimo apdovanojimai pagal Programą skiriami ir valdomi pagal Finansinio reglamento IX antraštinę dalį.
2. Jei darbo programoje arba konkursų taisyklėse nenustatyta kitaip, konkurse gali dalyvauti visi teisės subjektai, nepriklausomai nuo jų įsisteigimo vietos.
3. Kai tikslinga, Komisija arba atitinkama finansavimo įstaiga apdovanojimų konkursus gali organizuoti kartu su:
  - a) kitomis Sąjungos įstaigomis;
  - b) trečiosiomis valstybėmis, be kita ko, jų mokslo ir technologijų organizacijomis ar agentūromis;
  - c) tarptautinėmis organizacijomis arba
  - d) pelno nesiekiančiais teisės subjektais.
4. Darbo programose ar konkurso taisyklėse nustatomos pareigos, susijusios su komunikacija ir, kai tikslinga, naudojimosi rezultatais ir jų sklaida, nuosavybe ir prieigos teisėmis, įskaitant licencijų suteikimo nuostatas.

*III SKYRIUS***Viešieji pirkimai***44 straipsnis***Viešieji pirkimai**

1. Jei šiame skyriuje nenurodyta kitaip, viešieji pirkimai pagal Programą vykdomi pagal Finansinio reglamento VII antraštinę dalį.
2. Viešieji pirkimai gali būti ir ikiprekybiniai viešieji pirkimai arba novatoriškų sprendimų viešieji pirkimai, kuriuos vykdo Komisijos arba atitinkamos finansavimo įstaigos savo reikmėms arba kartu su valstybių narių ir asocijuotųjų šalių perkančiosiomis organizacijomis. Tokiais atvejais taikomos 26 straipsnyje nustatytos taisyklės.

IV SKYRIUS

Derinimo operacijos ir mišrus finansavimas

45 straipsnis

Derinimo operacijos

Pagal Programą nustatytos derinimo operacijos vykdomos laikantis programos „InvestEU“ ir Finansinio reglamento X antraštinės dalies.

46 straipsnis

Mišrus finansavimas programos „Europos horizontas“ lėšomis ir mišrus finansavimas iš EIC lėšų

1. Mišraus finansavimo programos „Europos horizontas“ lėšomis arba mišraus finansavimo iš EIC lėšų komponentams, kuriuos sudaro dotacijos ir grąžintini avansai, taikomi 34–37 straipsniai.
2. Mišrus finansavimas iš EIC lėšų teikiamas pagal šio reglamento 48 straipsnį. Mišraus finansavimo iš EIC lėšų veiksmas gali būti remiamas tol, kol jis gali būti finansuojamas atliekant derinimo operaciją arba finansavimo ir investavimo operaciją, kuriai visai taikoma Sąjungos garantija pagal programą „InvestEU“. Nukrypstant nuo Finansinio reglamento 209 straipsnio, to straipsnio 2 dalyje, visų pirma jos a ir d punktuose, nustatytos sąlygos netaikomos mišraus finansavimo iš EIC lėšų skyrimo metu.
3. Mišrus finansavimas programos „Europos horizontas“ lėšomis gali būti skiriamas programos bendro finansavimo veiksmui, kurį vykdant bendroje valstybių narių ir asocijuotųjų šalių programoje numatoma naudoti finansines priemones atrinktiems veiksams remti. Tokių veiksmų vertinimas ir atranka atliekami pagal 15, 23, 24, 27, 28 ir 29 straipsnius. Mišraus finansavimo programos „Europos horizontas“ lėšomis teikimo sąlygos turi atitikti 32 straipsnį, pagal analogiją – 48 straipsnio 10 dalį ir visas papildomas bei pagrįstas darbo programoje nustatytas sąlygas.
4. Grąžintos sumos, be kita ko, grąžinti avansai ir pajamos, susiję su mišriu finansavimu programos „Europos horizontas“ lėšomis ir mišriu finansavimu iš EIC lėšų, pagal Finansinio 21 straipsnio 3 dalies f punktą ir 21 straipsnio 4 dalį laikomi vidaus asignuotosiomis pajamomis.
5. Mišrus finansavimas programos „Europos horizontas“ lėšomis ir mišrus finansavimas iš EIC lėšų teikiamas taip, kad būtų skatinamas Sąjungos konkurencingumas ir neiškraipoma konkurencija vidaus rinkoje.

47 straipsnis

Programa „Pathfinder“

1. Pagal programą „Pathfinder“ dotacijos teikiamos konsorciūmų arba pavienių naudos gavėjų įgyvendinamiems didelės rizikos pažangiesiems projektams, kuriais siekiama kurti radikalias inovacijas ir naujas rinkos galimybes. Pagal programą „Pathfinder“ remiami ankstyviausi mokslinių, technologinių ir giliųjų technologijų tyrimų ir plėtros etapai, įskaitant koncepcijos ir prototipų pagrindimą siekiant patvirtinti technologijas.

Programa „Pathfinder“ daugiausia įgyvendinama rengiant atvirą kvietimą teikti principu „iš apačios į viršų“ grindžiamus pasiūlymus, kartą per metus nustatant reguliarius galutinius terminus, ir ja numatoma konkurencingų uždavinių, padedančių suformuluoti pagrindinius strateginius tikslus, skatinančius giliosiomis technologijomis grindžiamas radikalias idėjas.

2. Programos „Pathfinder“ pereinamojo laikotarpio veikla visų rūšių tyrėjams ir novatoriams padedama plėtoti komercinio vystymo Sąjungoje būdus, pavyzdžiui, vykdyti parodomąją veiklą ir galimybių studijas, kad būtų galima įvertinti galimus verslo variantus, ir remiamas atžalinių įmonių ir startuolių steigimas.

Sprendimai dėl kvietimų teikti pasiūlymus programos „Pathfinder“ pereinamojo laikotarpio veiklai skelbimo ir turinio priimami atsižvelgiant į darbo programoje nustatytus su atitinkamu veiksnių rinkiniu susijusius tikslus ir biudžetą.

Kiekvienam pasiūlymui, jau atrinktam pagal programą „Pathfinder“ ir, kai taikoma, programos „Pathfinder“ pereinamojo laikotarpio veiklą paskelbus kvietimą teikti pasiūlymus, gali būti teikiamos papildomos 50 000 EUR neviršijančios fiksuoto dydžio dotacijos, kad būtų vykdoma papildoma veikla, įskaitant skubius koordinavimo ir paramos veiksmus, susijusius su veiksnių rinkinį įgyvendinančios naudos gavėjų bendruomenės stiprinimu, pavyzdžiui, galimų atžalinių įmonių ir potencialių rinkas kuriančių inovacijų vertinimu ar verslo plano parengimu. Pagal specialiąją programą įsteigtas Programos komitetas informuojamas apie tokius atvejus.

3. Programai „Pathfinder“ taikomi 28 straipsnyje nurodyti skyrimo kriterijai.

48 straipsnis

Programa „Accelerator“

1. Programos „Accelerator“ tikslas – iš esmės remti rinkas kuriančias inovacijas. Pagal ją remiami tik pavieniai naudos gavėjai ir daugiausia teikiamas mišrus finansavimas. Tam tikromis sąlygomis pagal ją taip pat gali būti teikiama parama tik dotacijų forma ir tik nuosavam kapitalui skirta parama.

Pagal programą „Accelerator“ teikiama šių rūšių parama:

- a) mišraus finansavimo parama MVĮ, įskaitant startuolius, o išimtiniais atvejais ir mažas vidutinės kapitalizacijos įmones, plėtojančias proveržio ir perversmines bankams nepatrauklias inovacijas;
- b) parama tik dotacijų forma, skirta MVĮ, įskaitant startuolius, plėtojantiems bet kurios rūšies inovacijas, pradedant palaipsniū inovacijomis ir baigiant proveržio bei perversminėmis inovacijomis, ir siekiantiems plėsti veiklą;
- c) taip pat gali būti teikiama tik nuosavam kapitalui skirta parama bankams nepatrauklioms MVĮ, įskaitant startuolius, kurie jau yra gavę paramą tik dotacijų forma.

Pagal programą „Accelerator“ parama tik dotacijų forma skiriama, jei tenkinamos visos šios sąlygos:

- a) projekte pateikiama informacija apie pareiškėjo pajėgumus ir ketinimą plėsti veiklą;
- b) naudos gavėjas gali būti tik startuolis arba MVĮ;
- c) pagal programą „Accelerator“ parama tik dotacijų forma naudos gavėjui gali būti suteikta tik vieną kartą Programos įgyvendinimo laikotarpiu ir negali viršyti 2,5 mln. EUR.

2. Naudos pagal programą „Accelerator“ gavėjas yra valstybėje narėje ar asocijuotojoje šalyje įsisteigęs teisės subjektas, kuris yra startuolis, MVĮ arba išimtiniais atvejais maža vidutinės kapitalizacijos įmonė, ketinanti plėsti veiklą. Pasiūlymą gali teikti naudos gavėjas arba, gavus išankstinį naudos gavėjo sutikimą, vienas ar daugiau fizinių asmenų arba teisės subjektų, ketinančių įsteigti arba remti tą naudos gavėją. Pastaruoju atveju finansavimo sutartis pasirašoma tik su naudos gavėju.

3. Vienu sprendimu dėl sutarties skyrimo numatomas ir suteikiamas visų formų Sąjungos įnašo, teikiamo iš EIC mišraus finansavimo lėšų, finansavimas.

4. Pasiūlymus pagal kiekvieno jų privalumus vertina nepriklausomi išorės ekspertai, o jų atranka finansavimui vykdoma skelbiant atvirą kvietimą teikti pasiūlymus, kuriems nustatomi galutiniai terminai; tai atliekama laikantis 27, 28 ir 29 straipsnių ir atsižvelgiant į šio straipsnio 5 dalį.

5. Pateikti pasiūlymai vertinami pagal šiuos skyrimo kriterijus:

- a) pažangumas;
- b) poveikis;
- c) su veiksmu susijusios rizikos lygis, dėl kurio būtų užkirstas kelias investicijoms, įgyvendinimo kokybė bei veiksmingumas ir poreikis gauti Sąjungos paramą.

6. Atitinkamiems pareiškėjams sutikus Komisija arba Programą įgyvendinančios finansavimo įstaigos (įskaitant EIT ŽIB) gali tiesiogiai pateikti 5 dalies a ir b punktuose nurodytus kriterijus jau atitinkantį pasiūlymą dėl inovacijų ir diegimo rinkoje veiksmo įvertinimui pagal 5 dalies c punkte nurodytą skyrimo kriterijų, jei tenkinamos visos šios sąlygos:

- a) pasiūlymas yra susijęs su bet kuriuo kitu pagal programą „Horizontas 2020“ finansuojamu veiksmu, su Programa arba, atsižvelgiant į pirmos darbo programos bandomąjį etapą – su nacionalinėmis ir (arba) regioninėmis programomis, pradedant nuo tokios sistemos poreikio nustatymo. Išsamios nuostatos nustatomos specialiojoje programoje, nurodytoje 1 straipsnio 2 dalies a punkte;
- b) pasiūlymas grindžiamas ankstesne projekto peržiūra, atlikta per ankstesnius dvejus metus, kurios metu vertintas pasiūlymo pažangumas ir poveikis, ir atsižvelgiama į darbo programoje išsamiau nustatytas sąlygas ir procedūras.

7. Pažangumo ženklas gali būti suteikiamas, jei tenkinamos šios kumuliacinės sąlygos:

- a) naudos gavėjas yra startuolis, MVĮ arba maža vidutinės kapitalizacijos įmonė;
- b) pasiūlymas atitinka reikalavimus ir buvo pripažintas tinkamu pagal 5 dalies a ir b punktuose nurodytiems skyrimo kriterijams taikomas ribas;
- c) veikla atitiktų inovacijų veiksmo reikalavimus.

8. Palankiai įvertintam pasiūlymui nepriklausomi išorės ekspertai pasiūlo skirti atitinkamą paramą pagal programą „Accelerator“, atsižvelgdami į patiriamą riziką ir į išteklius bei laiką, reikalingus norint pateikti inovaciją rinkai ir ją joje diegti.

Komisija dėl pagrįstų priežasčių gali atmesti nepriklausomų išorės ekspertų atrinktą pasiūlymą, įskaitant su Sąjungos politikos tikslais susijusių reikalavimų nesilaikymą. Programos komitetas informuojamas apie tokio atmetimo priežastis.

9. Paramos pagal programą „Accelerator“ komponentas, kurį sudaro dotacija ar grąžintinas avansas, negali viršyti 70 % visų atrinkto inovacijų veiksmo tinkamų finansuoti išlaidų.

10. Su nuosavu kapitalu ir grąžintina parama susijusių paramos pagal programą „Accelerator“ komponentų įgyvendinimo sąlygos nustatytos Sprendime (ES) 2021/764.

11. Sutartyje dėl atrinkto veiksmo nustatomos konkrečios išmatuojamos tarpinės reikšmės ir atitinkamos paramos pagal programą „Accelerator“ išankstinio finansavimo sumos ir mokėjimai dalimis.

EIC mišraus finansavimo atveju su inovacijų veiksmu susijusi veikla gali būti pradėta ir pirmoji dotacijos išankstinio finansavimo suma arba grąžintinas avansas sumokėti prieš pradedant įgyvendinti kitus skirto EIC mišraus finansavimo komponentus. Tų komponentų įgyvendinimas priklauso nuo to, ar pasiektos sutartyje nustatytos konkrečios tarpinės reikšmės.

12. Jei išmatuojamos tarpinės reikšmės nepasiekiamos, remiantis sutartimi veiksmas sustabdomas, iš dalies pakeičiamas arba tinkamai pagrįstais atvejais nutraukiamas. Jis gali būti nutrauktas ir tuo atveju, jei neįmanoma užtikrinti numatyto diegimo rinkoje, visų pirma Sąjungoje.

Išimtiniais atvejais ir remdamasi EIC valdybos rekomendacijomis, Komisija gali nuspręsti padidinti paramą pagal programą „Accelerator“ atsižvelgdama į nepriklausomų išorės ekspertų atliktos projekto peržiūros rezultatus. Programos komitetas informuojamas apie tokius atvejus.

V SKYRIUS

Ekspertai

49 straipsnis

Nepriklausomų išorės ekspertų skyrimas

1. Siekiant sudaryti kandidatų duomenų bazę, nepriklausomi išorės ekspertai nustatomi ir atrinkami skelbiant kvietimus pareikšti susidomėjimą, skirtus fiziniams arba atitinkamoms organizacijoms, pavyzdžiui, mokslinių tyrimų agentūroms, mokslinių tyrimų įstaigoms, universitetams, standartizacijos organizacijoms, pilietinės visuomenės organizacijoms ar įmonėms.

Nukrypstant nuo Finansinio reglamento 237 straipsnio 3 dalies, Komisija ar atitinkama finansavimo įstaiga gali išimtiniais ir tinkamai pagrįstais atvejais skaidriai atrinkti bet kurį tinkamų įgūdžių turintį ekspertą, neįtrauktą į duomenų bazę, su sąlyga, kad paskelbus kvietimą pareikšti susidomėjimą tinkamų išorės ekspertų nenustatyta.

Tokie ekspertai deklaruoja savo nepriklausomumą ir gebėjimą padėti siekti Programos tikslų.

2. Pagal Finansinio reglamento 237 straipsnio 2 ir 3 dalis atlygis nepriklausomiems išorės ekspertams mokamas pagal standartines sąlygas. Pagrįstais ir išimtiniais atvejais, remiantis atitinkamais rinkos standartais gali būti mokamas standartinėse sąlygose numatytą dydį viršijantis atlygis, visų pirma tam tikriems aukšto lygio ekspertams. Toks atlygis įtraukiamas į Programos išlaidas.

3. Be Finansinio reglamento 38 straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytos informacijos, Komisijos arba finansavimo įstaigos interneto svetainėje bent kartą per metus skelbiami individualiai paskirtų nepriklausomų išorės ekspertų, vertinančių paraiškas dėl dotacijų, vardai ir pavardės ir jų kompetencijos sritys. Ši informacija renkama, tvarkoma ir skelbiama laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1725 ⁽³³⁾.

4. Komisija ar atitinkama finansavimo įstaiga imasi tinkamų priemonių, kad būtų užkirstas kelias interesų konfliktams, susijusiems su nepriklausomų išorės ekspertų dalyvavimu, pagal Finansinio reglamento 61 straipsnį ir 150 straipsnio 5 dalį.

Komisija ar atitinkama finansavimo įstaiga užtikrina, kad ekspertas, kuriam kilo interesų konfliktas, susijęs su klausimu, kuriuo jis prašomas pateikti nuomonę, nevertintų to konkretaus klausimo, dėl jo nekonsultuotų ar nepadėtų jį sprendžiant.

5. Skirdama nepriklausomus išorės ekspertus Komisija arba atitinkama finansavimo įstaiga imasi atitinkamų priemonių užtikrinti, kad ekspertų ir vertinimo grupių sudėtis būtų subalansuota įgūdžių, patirties, žinių, be kita ko, specializacijos, visų pirma SHM srityje, geografinės įvairovės ir lyčių požiūriu, atsižvelgiant į padėtį veiksmo srityje.

6. Kai tikslinga, siekiant užtikrinti vertinimo kokybę, kiekvieną pasiūlymą turi įvertinti atitinkamas skaičius nepriklausomų išorės ekspertų.

7. Informacija apie visų nepriklausomų išorės ekspertų atlygio dydį pateikiama Europos Parlamentui ir Tarybai.

III ANTRAŠTINĖ DALIS

SU PROGRAMA SUSIJUSI STEBĖSENA, KOMUNIKACIJA, VERTINIMAS IR KONTROLĖ

50 straipsnis

Stebėseną ir ataskaitų teikimas

1. Komisija nuolat atlieka Programos, 1 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytos specialiosios programos ir EIT veiklos valdymo ir įgyvendinimo stebėseną. Siekiant padidinti skaidrumą, duomenys taip pat skelbiami viešai prieinamu būdu Komisijos tinklalapyje, atsižvelgiant į naujausią jų redakciją. Visų pirma, duomenys apie projektus, finansuojamus iš EMTT, Europos partnerystės, misijų, EIC ir EIT lėšų, įtraukiami į tą pačią duomenų bazę.

⁽³³⁾ 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39).

Į duomenų bazę įtraukiama:

- a) per nustatytą laiką pasiektini rodikliai, skirti Programos veiklos pažangos, padarytos siekiant 3 straipsnyje nurodytų tikslų, metinei ataskaitai pateikti, kaip išdėstyta V priede atsižvelgiant į poveikio trajektorijas;
- b) informacija apie SHM integravimo lygį, žemesniojo ir aukštesniojo technologinio pasirengimo lygių santykį bendradarbiavimu grindžiamų mokslinių tyrimų srityje, dalyvių skaičių didinančių šalių dalyvavimo pažangą, bendruose projektuose dalyvaujančių konsorciūmų geografinę sudėtį, tyrėjų atlyginimų raidą, dviejų etapų pasiūlymų teikimo ir vertinimo procedūros taikymą, priemones, kuriomis siekiama palengvinti Europos MTI bendradarbiavimo ryšius, vertinimo persvarstymo tvarkos taikymą ir skundų skaičių bei rūšis, klimato kaitos aspekto integravimo lygį ir susijusias išlaidas, MVĮ dalyvavimą, privačiojo sektoriaus dalyvavimą, dalyvavimą finansuojamuose veiksmuose, vertinimo grupėse, valdybose ir patariamiosiose grupėse pagal lytį, pažangumo ženklus, Europos partnerystes ir bendro finansavimo normą, papildomą ir sudėtinį finansavimą iš kitų Sąjungos programų, mokslinių tyrimų infrastruktūros objektus, laiką iki dotacijos suteikimo, tarptautinio bendradarbiavimo lygį, piliečių dalyvavimą ir pilietinės visuomenės dalyvavimą;
- c) projektų lygmeniu suskirstytų išlaidų dydis, kad būtų galima atlikti konkrečią analizę, įskaitant išlaidas pagal intervencines sritis;
- d) paraiškų perteklius, visų pirma pasiūlymų skaičių apskritai ir su kiekvienu kvietimu teikti pasiūlymus susijusių pasiūlymų skaičių, jų vidutinį balą, kokybės ribas viršijančių ir jų nesiekiančių pasiūlymų dalį.

2. Siekiant užtikrinti veiksmingą programos tikslų įgyvendinimo pažangos vertinimą, Komisijai pagal 55 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamas V priedas, kiek tai susiję su poveikio trajektorijų rodikliais, jei tai laikoma reikalinga, ir nustatomos pradinės ir siektinos reikšmės, taip pat kuriais šis reglamentas papildomas nuostatomis dėl stebėsenos ir vertinimo sistemos sukūrimo.

3. Atsiskaitymo už veiklą sistema užtikrinama, kad Programos veiklos įgyvendinimo ir rezultatų stebėsenos duomenys būtų renkami ekonomiškai, efektyviai ir laiku, nedidinant naudos gavėjų administracinės naštos. Tuo tikslu Sąjungos lėšų gavėjams, be kita ko, veiksmuose dalyvaujančių tyrėjų lygmeniu, kad būtų galima atsekti jų karjerą ir judumą, ir, kai tinkama, valstybėms narėms nustatomi proporcingi ataskaitų teikimo reikalavimai.

4. Kiekybinius duomenis kiek įmanoma papildo Komisijos ir Sąjungos arba nacionalinių finansavimo įstaigų atlikta kokybinė analizė.

5. Priemonės, kuriomis siekiama palengvinti Europos MTI bendradarbiavimo ryšius, stebimos ir peržiūrimos vykdamas darbo programas.

51 straipsnis

Informavimas, komunikacija, viešinimas, naudojimasis rezultatais ir jų sklaida

1. Sąjungos lėšų gavėjai nurodo tų lėšų kilmę ir užtikrina Sąjungos finansavimo matomumą (visų pirma viešindami veiksmus ir jų rezultatus, taip pat ir dėl apdovanojimų), teikdami nuoseklia, veiksmingą ir proporcingą tikslinę informaciją įvairiai auditorijai, įskaitant žiniasklaidą ir visuomenę.

2. Komisija vykdo informavimo ir komunikacijos veiksmus, susijusius su Programa, remiantis Programa vykdytais veiksmais ir gautais rezultatais. Be to, ji laiku teikia išsamią informaciją valstybėms narėms ir naudos gavėjams. Suinteresuotiems subjektams teikiamos įrodymais pagrįstos derinimo paslaugos, sukurtos remiantis analitiniais duomenimis ir tinklų panašumais, siekiant suformuoti konsorciūmus bendriems projektams įgyvendinti, ypač daug dėmesio skiriant tam, kad būtų nustatytos tinklaveikos galimybės mažai rezultatų MTI srityje pasiekiančių valstybių narių teisės subjektams. Remiantis tokios analizės rezultatais, gali būti organizuojami tiksliniai derinimo renginiai atsižvelgiant į konkrečius kvietimus teikti pasiūlymus.

3. Komisija taip pat parengia naudojimosi rezultatais ir jų sklaidos strategiją, kurios tikslas – didinti Programos MTI rezultatų bei žinių prieinamumą ir sklaidą, kad būtų paspartintas jų panaudojimas siekiant juos pritaikyti rinkoje ir padidinti Programos poveikį.

4. Programai skirtais finansiniais ištekliais taip pat prisidedama prie institucinio informavimo apie Sąjungos politinius prioritetus, taip pat prie informavimo, komunikacijos, viešinimo, naudojimosi rezultatais ir jų sklaidos veiklos, tiek, kiek tie prioritetai yra susiję su 3 straipsnyje nurodytais tikslais.

52 straipsnis

Programos vertinimas

1. Programos vertinimai atliekami laiku, kad jų rezultatais būtų galima remtis sprendimų dėl Programos, kitos bendrosios programos ir kitų su MTI susijusių iniciatyvų priėmimo procese.
2. Tarpinis Programos vertinimas atliekamas padedant nepriklausomiems ekspertams, atrinktiems remiantis skaidriu procesu, kai turima pakankamai informacijos apie Programos įgyvendinimą, bet praėjus ne daugiau kaip ketveriems metams nuo to įgyvendinimo pradžios. Šis vertinimas apima rinkinio analizę ir ilgalaikio ankstesnių bendrųjų programų poveikio vertinimą ir atitinkamai sudaro pagrindą Programos koregavimui arba perorientavimui. Jį atliekant įvertinamas Programos veiksmingumas, efektyvumas, aktualumas, darna ir Sąjungos pridėtinė vertė.
3. Baigiant įgyvendinti Programą, bet praėjus ne daugiau kaip ketveriems metams po 1 straipsnyje nurodyto laikotarpio pabaigos, Komisija atlieka galutinį Programos vertinimą. Atliekant šį vertinimą įvertinamas ir ilgalaikis ankstesnių bendrųjų programų poveikis.
4. Vertinimų išvadas ir savo pastabas Komisija paskelbia bei išplatina ir jas pristato Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui bei Regionų komitetui.

53 straipsnis

Auditai

1. Programos kontrolės sistema užtikrinama tinkama pasitikėjimo ir kontrolės pusiausvyra, atsižvelgiant į administracines ir kitas kontrolės išlaidas, patiriamas visais, ypač naudos gavėjų, lygmenimis. Visu Programos laikotarpiu taikomos aiškios, nuoseklios ir darnios audito taisyklės.
2. Programos audito strategija grindžiama visos Programos išlaidų reprezentatyviosios imties finansiniu auditu. Reprezentatyvioji imtis papildoma intimi, sudaryta remiantis su išlaidomis susijusios rizikos vertinimu. Iš skirtingų Sąjungos programų lėšų bendrai finansuojamų veiksmų auditas atliekamas tik kartą ir apima visas susijusias programas bei kiekvienai jų taikytinas taisykles.
3. Be to, Komisija arba atitinkama finansavimo įstaiga gali remtis naudos gavėjų lygmens sistemų ir procesų auditais. Tie auditai tam tikrų rūšių naudos gavėjams nėra privalomi, o jų metu nagrinėjamos naudos gavėjo sistemos ir procesai, papildant tai sandorių auditu. Auditą atlieka kompetentingas nepriklausomas auditorius, turintis reikiamą kvalifikaciją atlikti teisės aktuose nustatytus apskaitos dokumentų auditus pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/43/EB⁽³⁴⁾. Komisija arba atitinkama finansavimo įstaiga gali naudotis sistemų ir procesų auditu, kad nustatytų bendrą patikimo išlaidų finansinio valdymo patikimumo lygį ir persvarstytų *ex post* auditų mastą ir finansinių ataskaitų sertifikatus.
4. Pagal Finansinio reglamento 127 straipsnį Komisija arba atitinkama finansavimo įstaiga gali remtis Sąjungos įnašų naudojimo auditais, atliktais kitų nepriklausomų ir kompetentingų asmenų ar subjektų, įskaitant asmenis ar subjektus, kurie nėra įgalioti Sąjungos institucijų ar įstaigų.
5. Auditai gali būti atliekami ne vėliau kaip per dvejus metus po likučio išmokėjimo.

⁽³⁴⁾ 2006 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/43/EB dėl teisės aktų nustatyto metinės finansinės atskaitomybės ir konsoliduotos finansinės atskaitomybės audito, iš dalies keičianti Tarybos direktyvas 78/660/EEB ir 83/349/EEB bei panaikinanti Tarybos direktyvą 84/253/EEB (OL L 157, 2006 6 9, p. 87).

6. Komisija skelbia audito gaires, kuriomis siekiama užtikrinti patikimą ir vienodą audito procedūrų ir taisyklių taikymą ir aiškinimą per visą Programos laikotarpį.

54 straipsnis

Sąjungos finansinių interesų apsauga

Jei Programos veikloje pagal tarptautinį susitarimą priimto sprendimo arba kitos teisinės priemonės pagrindu dalyvauja trečioji valstybė, ji suteikia būtinas teises ir prieigą, reikalingas atsakingam leidimus suteikiančiam pareigūnui, OLAF ir Audito Rūmams, kad jie galėtų visapusiškai veikti pagal savo atitinkamą kompetenciją. OLAF atveju tokios teisės apima teisę atlikti tyrimus, įskaitant patikrinimus ir inspektavimus vietoje, kaip numatyta Reglamente (ES, Euratomas) Nr. 883/2013.

55 straipsnis

Igaliojimų delegavimas

1. Igaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. 50 straipsnio 2 dalyje nurodyti igaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami iki 2028 m. gruodžio 31 d.
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 50 straipsnio 2 dalyje nurodytus deleguotuosius igaliojimus. Sprendimu dėl igaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti igaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.
5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
6. Pagal 50 straipsnio 2 dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

IV ANTRAŠTINĖ DALIS

PEREINAMOJO LAIKOTARPIO IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

56 straipsnis

Panaikinimas

Reglamentai (ES) Nr. 1290/2013 ir (ES) Nr. 1291/2013 panaikinami nuo 2021 m. sausio 1 d.

57 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Šiuo reglamentu nedaroma poveikio pagal Reglamentus (ES) Nr. 1290/2013 ir (ES) Nr. 1291/2013 pradėtų veiksmų tęsimui ar jų pakeitimui, ir tie reglamentai toliau taikomi tiems veiksams tol, kol jie užbaigiami. Pagal Reglamentą (ES) Nr. 1290/2013 ir pagal atitinkamus finansavimo įstaigų pagrindinius aktus priimti darbo planai ir juose numatyti veiksmai taip pat yra toliau reglamentuojami Reglamento (ES) Nr. 1290/2013 ir tų pagrindinių aktų tol, kol jie įgyvendinami.
2. Programos finansinio paketo lėšomis taip pat gali būti dengiamos techninės ir administracinės paramos išlaidos, būtinos siekiant užtikrinti perėjimą nuo priemonių, patvirtintų pagal Reglamentą (ES) Nr. 1291/2013, prie Programos.

58 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną.

Jis taikomas nuo 2021 m. sausio 1 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2021 m. balandžio 28 d.

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas
D. M. SASSOLI

Tarybos vardu
Pirmininkė
A. P. ZACARIAS

I PRIEDAS

BENDROS VEIKLOS KRYPTYS

Šio reglamento 3 straipsnyje nurodytų bendrojo ir konkrečių tikslų įgyvendinant visą Programą siekiama vykdam veiksmus, susijusius su šiame priede ir šio reglamento II priede, taip pat Sprendimo (ES) 2021/764 I priede apibūdintomis intervencinėmis sritimis ir bendromis veiklos kryptimis.

1) I veiklos sritis „Pažangus mokslas“

Vykdam toliau nurodytą veiklą, šioje veiklos srityje, laikantis 4 straipsnio, skatinama mokslinė kompetencija, į Europą pritraukiama talentingiausių darbuotojų, teikiama tinkama parama pradedantiems tyrėjams ir padedama kurti bei skleisti mokslinę kompetenciją, kokybiškas žinias, metodikas ir įgūdžius, technologijas ir pasaulinių uždavinių socialinėje, aplinkos ir ekonomikos srityse sprendimus. Šia veikla taip pat prisidedama prie kitų 3 straipsnyje nurodytų konkrečių Programos tikslų.

- a) EMTT: patrauklaus ir lankstaus finansavimo teikimas siekiant suteikti galimybių talentingiems ir kūrybingiems individualiems tyrėjams, daug dėmesio skiriant pradedantiems tyrėjams, ir jų grupėms vykdyti perspektyviausius mažai tirtų sričių mokslinius tyrimus, neatsižvelgiant į jų pilietybę bei kilmės šalį ir konkuruojant visoje Sąjungoje vien tik pagal pažangumo kriterijų.

Intervencinės sritys: mažai tirtų sričių mokslas.

- b) Programa „Marie Skłodowskos-Curie veiksmai“: naujų žinių ir įgūdžių teikimas tyrėjams, sudarant jiems sąlygas judėti tarp valstybių, sektorių ir dalykų bei įgyti patirties, stiprinant mokymo ir karjeros raidos sistemas, taip pat formuojant ir tobulinant įdarbinimo sistemas institucijų ir nacionaliniu lygmenimis, atsižvelgiant į Europos mokslininkų chartiją ir mokslininkų įdarbinimo elgesio kodeksą; pagal programą „Marie Skłodowskos-Curie veiksmai“ vykdoma veikla padeda kloti pagrindus pažangiausių Europos mokslinių tyrimų aplinkai visoje Europoje, prisidedant prie darbo vietų kūrimo, ekonomikos augimo bei investicijų skatinimo ir dabartinių bei būsimų visuomenės uždavinių sprendimo.

Intervencinės sritys: kompetencijos puoselėjimas užtikrinant tyrėjų judumą tarp valstybių, sektorių ir dalykų; naujų įgūdžių skatinimas itin kokybiškai rengiant tyrėjus; žmogiškųjų išteklių stiprinimas ir įgūdžių ugdymas visoje EMTE; sinergijos gerinimas ir palankesnių sąlygų jai sudarymas; visuomenės informavimo skatinimas.

- c) Mokslinių tyrimų infrastruktūros objektai: Europos aprūpinimas pasaulinio lygio tvariais mokslinių tyrimų infrastruktūros objektais, kurie būtų atviri ir prieinami geriausiems tyrėjams Europoje ir už jos ribų. Skatinimas naudoti esamus mokslinių tyrimų infrastruktūros objektus, be kita ko, finansuojamus iš fondų pagal Sąjungos sanglaudos politiką. Vykdam šią veiklą ir susijusios Sąjungos politikos bei tarptautinio bendradarbiavimo veiklą, didinamas mokslinių tyrimų infrastruktūros potencialas remti mokslinę pažangą bei inovacijas ir sudaryti sąlygas atvirajam ir pažangiam mokslui, laikantis FAIR principų.

Intervencinės sritys: Europos mokslinių tyrimų infrastruktūros objektų aplinkos konsolidavimas ir plėtojimas; mokslinių tyrimų infrastruktūros objektų atvėrimas, integravimas ir susiejimas; mokslinių tyrimų infrastruktūros objektų potencialas inovacijų srityje ir veikla inovacijų bei mokymo srityse; Europos mokslinių tyrimų infrastruktūros politikos ir tarptautinio bendradarbiavimo stiprinimas.

2) II veiklos sritis „Pasauliniai uždaviniai ir Europos pramonės konkurencingumas“

Vykdam toliau nurodytą veiklą, šioje veiklos srityje, laikantis 4 straipsnio, padedama kurti ir geriau skleisti kokybiškas naujas žinias, technologijas ir tvarius sprendimus, didinamas Europos pramonės konkurencingumas, didinamas MTI poveikis įvairių sričių Sąjungos politikos formavimui, rėmimui ir įgyvendinimui ir, siekiant spręsti pasaulinius uždavinius, pramonė, visų pirma MVĮ bei startuoliai, ir visuomenė skatinami novatoriškus sprendimus. Šia veikla prisidedama ir prie kitų konkrečių Programos tikslų, kaip nurodyta 3 straipsnyje.

SHM visapusiškai integruojami į visas veiksmų grupes, įskaitant konkrečią ir tikslią veiklą.

Siekiant užtikrinti kuo lankstesnį poveikį ir kuo didesnę sinergiją, MTI veikla suskirstyta į šešias veiksmų grupes, kurias tarpusavyje sieja visos Europos mokslinių tyrimų infrastruktūros objektai ir kurios atskirai ir kartu skatina tarpdalykinį, tarpsektorinį, įvairias politikos sritis apimančią, tarpvalstybinį ir tarptautinį bendradarbiavimą. Į Programos II veiklos sritį bus įtraukta įvairių technologinio pasirengimo lygių, įskaitant žemesnius technologinio pasirengimo lygius, veikla.

Kiekviena veiksmų grupė padeda siekti kelių DVT; ir daugelio šių tikslų padeda siekti daugiau nei viena veiksmų grupė.

Igyvendinama su toliau nurodytomis veiksmų grupėmis susijusi MTI veikla:

- a) veiksmų grupė „Sveikata“: visų amžiaus grupių piliečių sveikatos ir gerovės gerinimas ir apsauga kuriant naujas žinias, plėtojant novatoriškus sprendimus ir užtikrinant, kad, kai aktualu, būtų integruojamas lyčių aspektas, siekiant užtikrinti ligų prevenciją, diagnostavimą, stebėseną, ligonių priežiūrą bei gydymą ir sveikatos technologijų kūrimą; pavojų sveikatai mažinimas, gyventojų apsauga ir sveikatinimas bei gerovės skatinimas, taip pat ir darbo vietose; visuomenės sveikatos sistemų ekonominio efektyvumo, nešališkumo ir tvarumo didinimas; su skurdu susijusių ligų prevencija ir gydymas; pagalba ir sąlygų sudarymas pacientams dalyvauti sveikatos priežiūros procese ir patiems ja rūpintis.

Intervencinės sritys: sveikata visą gyvenimą; aplinkos ir socialiniai sveikatą lemiantys veiksniai; neužkrečiamosios ir retosios ligos; infekcinės ligos, įskaitant su skurdu susijusias ligas ir apleistas ligas; sveikatos priežiūrai ir slaugai skirtos priemonės, technologijos ir skaitmeniniai sprendimai, įskaitant individualizuotąją mediciną; sveikatos priežiūros sistemos.

- b) veiksmų grupė „Kultūra, kūrybiškumas ir įtrauki visuomenė“: demokratinių vertybių, įskaitant teisinės valstybės principą ir pagrindines teises; stiprinimas, mūsų kultūros paveldo apsauga; kultūros ir kūrybos sektorių potencialo ištyrimas ir įtraukčiai bei ekonomikos augimui palankių socialinių bei ekonominių pokyčių skatinimas, įskaitant migracijos valdymą ir migrantų integraciją.

Intervencinės sritys: demokratija ir valdymas; kultūra, kultūros paveldas ir kūrybiškumas; socialiniai ir ekonominiai pokyčiai.

- c) veiksmų grupė „Civilinė visuomenės sauga“: reagavimas į iššūkius, kylančius dėl nuolatinės grėsmės saugumui, įskaitant kibernetinius nusikaltimus, taip pat į gaivalines ir žmogaus sukeltas nelaimes.

Intervencinės sritys: nelaimėms atsparios visuomenės; apsauga ir saugumas; kibernetinis saugumas.

- d) veiksmų grupė „Skaitmeninė ekonomika, pramonė ir kosmosas“: pajėgumų didinimas ir Europos suverenumo užtikrinimas bazinių skaitmeninio ir gamybos didelio poveikio technologijų ir kosminių technologijų srityje, visoje vertės grandinėje, siekiant sukurti konkurencingą, skaitmeninę, mažo anglies dioksido kiekio technologijų ir žiedinę pramonę; tvaraus žaliavų tiekimo užtikrinimas; pažangiųjų medžiagų kūrimas ir sąlygų daryti pažangą ir diegti su tuo susijusias inovacijas sprendžiant pasaulinius visuomenės uždavinius sudarymas.

Intervencinės sritys: gamybos technologijos; bazinės skaitmeninės technologijos, įskaitant kvantines technologijas; naujos didelio poveikio technologijos; pažangiosios medžiagos; dirbtinis intelektas ir robotika; naujos kartos internetas; pažangusis skaičiavimas ir didieji duomenys; žiedinė pramonė; mažo anglies dioksido kiekio ir švarios pramonės šakos; kosmosas, įskaitant Žemės stebėjimą.

- e) veiksmų grupė „Klimatas, energetika ir judumas“: kova su klimato kaita stengiantis aiškiau suvokti jos priežastis, raidą, riziką, poveikį ir su ja susijusias galimybes ir užtikrinant, kad energetikos ir transporto sektoriai mažiau kenktų klimatui ir aplinkai, būtų veiksmingesni, konkurencingesni, pažangesni, saugesni ir atsparesni, atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir energijos vartojimo efektyvumo skatinimas, Sąjungos atsparumo išorės sukrėtimams didinimas ir socialinės elgsenos pritaikymas atsižvelgiant į DVT.

Intervencinės sritys: klimato mokslas ir sprendimai; energijos tiekimas; energetikos sistemos ir tinklai; pastatai ir pramonės objektai, susiję su energetikos pertvarka; bendruomenės ir miestai; pramonės konkurencingumas transporto sektoriuje; netaisūs, saugus ir prieinamas transportas ir judumas; pažangus judumas; energijos kaupimas.

- f) veiksmų grupė „Maistas, bioekonomika, gamtos išteklių, žemės ūkis ir aplinka“: aplinkos apsauga, gamtos ir biologinių žemės, vidaus vandenų ir jūros išteklių atkūrimas, tvarus valdymas ir tausaus naudojimas siekiant sustabdyti biologines įvairovės nykimą, užtikrinti aprūpinimą maistu ir mitybos saugumą visiems ir perėjimą prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų, efektyvaus išteklių naudojimo ir žiedinės ekonomikos bei darnios bioekonomikos.

Intervencinės sritys: aplinkos stebėjimas; biologinė įvairovė ir gamtos išteklių; žemės ūkis, miškininkystė ir kaimo vietovės; jūros, vandenynai ir vidaus vandenys; maisto sistemos; biologinių inovacijų sistemos Sąjungos bioekonomikoje; žiedinės sistemos.

- g) nebranduoliniai tiesioginiai JTC veiksmai: kokybiškų mokslinių įrodymų rinkimas siekiant užtikrinti veiksmingą ir prieinamą tinkamą viešąją politiką. Rengiant naujas tinkamai suformuluotas Sąjungos iniciatyvas ir pasiūlymus dėl teisės aktų, būtina remtis skaidriais, išsamiais ir subalansuotais įrodymais, o įgyvendinant politiką reikalingi įrodymai, kad politiką būtų galima vertinti ir stebėti. JRC teikia Sąjungos politikai nepriklausomus mokslinius įrodymus ir techninę paramą visais politikos ciklo etapais. Savo mokslinius tyrimus JRC daugiausia orientuoja į Sąjungos politikos prioritetus.

Intervencinės sritys: žinių pagrindo politikos rengimui stiprinimas; globaliniai iššūkiai (sveikata; kultūra, kūrybiškumas ir įtrauki visuomenė; civilinė visuomenės sauga; skaitmeninė ekonomika, pramonė ir kosmosas; klimatas, energetika ir judumas; maistas, bioekonomika, gamtos išteklių, žemės ūkis ir aplinka); inovacijos, ekonominė plėtra ir konkurencingumas; mokslinė kompetencija; teritorinė plėtra ir parama valstybėms narėms ir regionams.

3) III veiklos sritis „Novatoriška Europa“

Vykdamas toliau nurodytą veiklą, šioje veiklos srityje, laikantis 4 straipsnio, skatinamos visų rūšių inovacijos, įskaitant netechnologines inovacijas, visų pirma MVĮ, įskaitant startuolius, sudarant palankesnes sąlygas technologinei plėtrai, parodomajai veiklai ir žinių perdavimui, ir padedama aktyviau diegti novatoriškus sprendimus. Šia veikla prisidedama ir prie kitų 3 straipsnyje nurodytų konkrečių Programos tikslų. EIC pirmiausia įgyvendinama dviem priemonėmis: programa „Pathfinder“, įgyvendinama daugiausia vykdamas bendradarbiavimu grindžiamus mokslinius tyrimus, ir programa „Accelerator“.

- a) EIC: daugiausia proveržio ir perversminėms inovacijoms skirta veikla, ypač daug dėmesio skiriant rinkas kuriančioms inovacijoms ir kartu remiant visų rūšių inovacijas, įskaitant palaipsnes inovacijas.

Intervencinės sritys: pažangių mokslinių tyrimų programa „Pathfinder“, pagal kurią remiamos ateities ir atsirandančios proveržio, rinkas kuriančios ir (arba) giliosios technologijos; programa „Accelerator“, kuria panaikinamas finansavimo, susijusio su perėjimu nuo MTI veiklos paskutinių etapų prie įsisavinimo rinkoje, trūkumas siekiant padėti veiksmingai diegti proveržio inovacijas, rinkas kuriančias inovacijas ir plėsti įmonių veiklą tais atvejais, kai rinkoje nėra teikiamas perspektyvus finansavimas; papildoma EIC veikla, pavyzdžiui, apdovanojimai bei stipendijos, ir įmonėms skirtos pridėtinės vertės paslaugos.

- b) Europos inovacijų ekosistemos

Intervencinės sritys: veikla, visų pirma įskaitant ryšių su nacionaliniais ir regioniniais inovacijų diegimo subjektais užmezgimą, kai aktualu, bendradarbiaujant su EIT, ir paramą, kuria valstybėms narėms, regionams ir asocijuotosioms šalims padedama įgyvendinti bendras tarpvalstybines inovacijų programas, pradedant keitimusi praktika ir žiniomis apie inovacijų reglamentavimą ir inovacijų veiklai reikalingų socialinių emocinių įgūdžių ugdymu ir baigiant mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla, įskaitant atvirąsias arba vartotojams skirtas inovacijas, siekiant didinti Europos inovacijų sistemos veiksmingumą. Tai turėtų būti įgyvendinama užtikrinant sinergiją, be kita ko, su ERDF parama inovacijų ekosistemoms ir su pažangiosios specializacijos klausimais susijusioms tarpregioninėms partnerystėms.

- c) Europos inovacijos ir technologijos institutas

Intervencinės sritys (apibrėžtos II priede): visos Europos tvarios inovacijų ekosistemos; inovacijų ir verslumo įgūdžiai mokymosi visą gyvenimą perspektyvoje, įskaitant visos Europos aukštojo mokslo institucijų pajėgumų stiprinimą; nauji rinkos sprendimai pasauliniams uždaviniams spręsti; veiklos, vykdomos pagal Programą, sinergija ir pridėtinė vertė.

4) Programos dalis „Dalyvių skaičiaus didinimas ir EMTE stiprinimas“

Vykdamas toliau nurodytą veiklą, šioje dalyje siekiama konkrečių 3 straipsnio 2 dalies d punkte nustatytų tikslų. Šia veikla prisidedama ir prie kitų 3 straipsnyje nurodytų konkrečių Programos tikslų. Pagal šią dalį, kuria stiprinama visa Programa, bus remiama veikla, padedanti pritraukti talentingų darbuotojų, didinti protų apykaitą ir užkirsti kelią protų nutekėjimui, kurti labiau žiniomis ir lyčių lygybe pagrįstą novatorišką Europą, lenkiančią kitus pasaulio konkurentus, stiprinti tarpvalstybinį bendradarbiavimą ir tokiu būdu optimizuoti visos Europos šalių pranašumus bei potencialą ir sukurti tinkamai veikiančią EMTE, kurioje būtų užtikrintas laisvas subalansuotas žinių ir aukštos kvalifikacijos darbo jėgos judėjimas, kurioje MTI rezultatai būtų plačiai skleidžiami informuotiems piliečiams, kurie juos suprastų ir jais pasitikėtų, o tie rezultatai duotų naudą visai visuomenei, ir kurioje Sąjungos politika, visų pirma MTI politika, būtų grindžiama kokybiškais moksliniais įrodymais.

Pagal šią dalį taip pat remiama veikla, kuria siekiama gerinti mažai rezultatų MTI srityje pasiekiančių šalių teisės subjektų teikiamų pasiūlymų kokybę, pavyzdžiui, atliekant profesionalius patikrinimus ir teikiant konsultacijas iki pasiūlymo pateikimo, ir intensyvinti nacionalinių informacijos centrų veiklą siekiant remti tarptautinę tinklaveiką, taip pat veiklą, kuria siekiama remti teisės subjektus mažai rezultatų MTI srityje pasiekiančiose šalyse, prisijungiančius prie jau atrinktų bendradarbiavimu grindžiamų projektų, kuriuose tokių šalių teisės subjektai nedalyvauja.

Intervencinės sritys: dalyvių skaičiaus didinimas ir kompetencijos skleidimas, be kita ko, pasitelkiant tokias iniciatyvas kaip susiejimas (angl. *teaming*), porinės veiklos vykdymas (angl. *twinning*), „EMTE pirmininkai“, Europos bendradarbiavimas mokslo ir technologijos srityje (COST), kompetencijos iniciatyvos ir vykdančią veiklą, kuria skatinama protų apykaita; Europos MTI sistemos reformavimas ir gerinimas, be kita ko, pavyzdžiui, remiant nacionalinės MTI politikos reformą, užtikrinant karjerai patrauklią aplinką ir remiant lyčių aspektą bei piliečių mokslą.

II PRIEDAS

EUROPOS INOVACIJOS IR TECHNOLOGIJOS INSTITUTAS (EIT)

Igyvendinant EIT veiklos programą taikomos šios nuostatos:

1) Pagrindimas

Aukšto lygio grupės (P. Lamy pirmininkaujama aukšto lygio grupė) ataskaitoje dėl Sąjungos MTI poveikio didinimo aiškiai nurodoma, kad kelias į priekį yra „rengimas ateičiai ir investicijos į žmones, kurie gali pakeisti padėtį“. Visų pirma Europos aukštojo mokslo institucijos raginamos skatinti verslumą, šalinti drausminius apribojimus ir instituciškai įtvirtinti stiprų tarpdalykinį akademinės bendruomenės ir pramonės bendradarbiavimą. Remiantis naujausių tyrimų rezultatais, prieiga prie talentingų žmonių yra pats svarbiausias veiksnys, lemiantis Europos startuolių steigėjų vietos pasirinkimą. Verslumo ugdymui, mokymo galimybės ir kūrybinių igūdžių ugdymui tenka svarbus vaidmuo rengiant būsimus novatorius ir plėtojant esamų novatorių galimybes plėsti savo verslą ir pasiekti didesnę sėkmę. Prieiga prie verslo talentų kartu su galimybėmis naudotis profesinėmis paslaugomis, kapitalu ir rinkomis Sąjungos lygmeniu ir pagrindinių inovacijų diegimo subjektų sutelkimas kartu siekiant bendro tikslo yra pagrindinės inovacijų ekosistemos puoselėjimo sudedamosios dalys. Reikia koordinuoti pastangas visoje Sąjungoje, siekiant sukurti tarpusavyje susietų Sąjungos mastu veikiančių verslininkų grupių ir ekosistemų kritinę masę.

EIT yra šiuo metu didžiausia integruota Europos inovacijų ekosistema, kurioje susibūrę partneriai iš verslo, mokslinių tyrimų, švietimo ir kitų sričių. EIT toliau remia savo ŽIB, kurios yra didelės apimties Europos partnerystės, sprendžiančios konkrečius pasaulinius uždavinius, ir stiprina jas supančias inovacijų ekosistemas. EIT šio tikslo siekia skatindamas aukščiausio lygio švietimo ir MTI integravimą, taip kurdamas inovacijoms palankią aplinką, ir skatindamas bei remdamas naują verslininkų kartą bei skatindamas novatoriškų bendrovių steigimą, užtikrindamas glaudžią sinergiją ir veiklos papildomumą su EIC.

Visoje Europoje vis dar reikia dėti pastangas, kad būtų kuriamos ekosistemos, kuriose galėtų lengvai bendrauti tyrėjai, novatoriai, pramonės sektoriaus ir vyriausybių atstovai. Iš tiesų, inovacijų ekosistemos vis dar neveikia optimaliai dėl tam tikrų toliau išvardytų priežasčių:

- a) inovacijų srities subjektų tarpusavio sąveikai vis dar trukdo tarp jų kylančios organizacinės, reglamentavimo ir kultūrinės kliūtys;
- b) pastangų stiprinti inovacijų ekosistemas poveikį padidins koordinavimas ir aiškiai sutelktas dėmesys į konkrečius tikslus bei poveikį.

Siekiant spręsti būsimus visuomenės uždavinius, pasinaudoti naujų technologijų teikiamomis galimybėmis ir prisidėti prie aplinkai palankaus ir tvaraus ekonomikos augimo, darbo vietų kūrimo, konkurencingumo ir Europos piliečių gerovės, reikia toliau stiprinti Europos gebėjimus diegti inovacijas stiprinant esamą bendradarbiavimą ir inovacijoms palankią aplinką ir skatinant kurti naują bendradarbiavimą ir inovacijoms palankią aplinką, stiprinant akademinės bendruomenės ir mokslinių tyrimų sektoriaus inovacinius pajėgumus, remiant naujos kartos verslininkus, skatinant novatoriškų įmonių kūrimą ir plėtrą, taip pat užtikrinant, kad Sąjungos finansuojama MTI veikla, visų pirma EIT finansavimas, būtų labiau matomi ir pripažįstami plačiojoje visuomenėje.

Dėl inovacijų diegimo uždavinių pobūdžio ir masto reikia užtikrinti subjektų ir išteklių sąsajas ir sutelkimą Europos mastu, skatinant tarpvalstybinį bendradarbiavimą. Būtina panaikinti atskyrą tarp dalykų bei vertybių grandinėse ir skatinti kurti palankią aplinką veiksmingam keitimuisi žiniomis ir ekspertine patirtimi bei verslo talentų ugdymui ir pritraukimui. EIT strategine inovacijų darbotvarka užtikrinamas suderinamumas su Programos uždaviniais ir EIC veiklos papildomumas.

2) Intervencinės sritys

2.1. Visos Europos tvarios inovacijų ekosistemos

Pagal EIT reglamentą ir EIT strateginę inovacijų darbotvarkę EIT atlieka tvirtesnę vaidmenį stiprinant uždavinių sprendimu grindžiamas tvarias inovacijų ekosistemas visoje Europoje. Visų pirma EIT toliau veikia pirmiausia per savo ŽIB, plačios apimties Europos partnerystes, skirtas konkrečioms visuomenės uždaviniams spręsti. Jis toliau stiprina aplink esančias inovacijų ekosistemas, atverdama jas ir skatindamas mokslinių tyrimų, inovacijų ir švietimo integravimą. Be to, EIT stiprina inovacijų ekosistemas visoje Europoje, plėsdamas savo regioninę inovacijų sistemą (RIS). EIT dirba su inovacijų ekosistemomis, turinčiomis didelį inovacijų potencialą, pagrįstą strategija, teminiu suderinimu ir numatytu poveikiu, užtikrindamas glaudžią sinergiją su pažangiosios specializacijos strategijomis ir platformomis.

Bendros kryptys:

- a) esamų ŽIB veiksmingumo ir atvirumo naujiems partneriams stiprinimas sudarant sąlygas ilgainiui pereiti prie savarankiškumo ir poreikio steigti naujas ŽIB pasauliniams uždaviniams spręsti nagrinėjimas. Konkrečios teminės sritys apibrėžtos EIT strateginėje inovacijų darbotvarkėje, atsižvelgiant į strateginį planavimą;
- b) EIT strateginėje inovacijų darbotvarkėje nurodytų valstybių regionų skatinimas siekti pažangumo, kai tikslinga, glaudžiai bendradarbiaujant su struktūriniais fondais ir kitomis atitinkamomis Sąjungos programomis.

2.2. Inovacijų ir verslumo įgūdžiai mokymosi visą gyvenimą perspektyvoje, įskaitant aukštojo mokslo institucijų pajėgumų stiprinimą visoje Europoje

EIT švietimo veikla stiprinama, kad būtų skatinamos inovacijos ir verslumas pasitelkiant kryptingą švietimą ir mokymą. Didesnis dėmesys žmogiškojo kapitalo plėtojimui grindžiamas esamų EIT ŽIB švietimo programų plėtra siekiant ir toliau teikti studentams ir specialistams aukštos kokybės mokymo programas, pagrįstas inovacijomis, kūrybiškumu ir verslumu, visų pirma atsižvelgiant į Sąjungos pramonės strategiją ir įgūdžių strategiją. Tai gali apimti tyrėjus ir novatorius, remiamus pagal kitas Programos dalis, visų pirma programą „Marie Skłodowska-Curie veiksmi“. EIT taip pat remia visos Europos aukštojo mokslo institucijų modernizavimą ir jų integravimą į inovacijų ekosistemas, motyvuodamas ir didindamas jų verslumo potencialą bei gebėjimus ir skatindamas jas geriau numatyti naujų įgūdžių poreikius.

Bendros kryptys:

- a) novatoriškų mokymo programų, kuriose atsižvelgiama į būsimus visuomenės ir pramonės poreikius, ir kompleksinių programų rengimas; šios programos bus siūlomos studentams, verslininkams ir specialistams visoje Europoje bei už jos ribų, o jose specializuotos bei konkrečių sektorių žinios bus suderintos su į inovacijas orientuotais ir verslumo įgūdžiais, pvz., aukštųjų technologijų įgūdžiais, susijusiais su skaitmeninėmis ir tvariomis bazinėmis didelio poveikio technologijomis;
- b) EIT ženklo stiprinimas ir plėtojimas siekiant gerinti įvairių aukštojo mokslo institucijų, mokslinių tyrimų centrų ir įmonių partnerystėmis grindžiamų EIT švietimo programų matomumą ir pripažinimą, kartu gerinant jų bendrą kokybę siūlant patirtinio mokymosi programas ir tikslingą verslumo ugdymą bei tarptautinį, tarpžinybinį ir tarpsektorinį judumą;
- c) aukštojo mokslo sektoriaus inovacijų ir verslumo gebėjimų plėtojimas, panaudojant ir skatinant EIT bendrijos ekspertinę patirtį susieti švietimą, mokslinius tyrimus ir verslą;
- d) EIT absolventų bendruomenės vaidmens, kaip sektino pavyzdžio naujiems studentams ir stiprios priemonės, skirtos informuoti apie EIT įtaką, stiprinimas.

2.3. Nauji rinkos sprendimai pasauliniams uždaviniams spręsti

EIT, užtikrindamas lyčių aspekto integravimą, sudaro palankesnes sąlygas verslininkams, novatoriams, tyrėjams, pedagogams, studentams ir kitiems inovacijų diegimo subjektams, juos įgalina ir apdovanoja, kad jie dirbtų kartu tarpdalykinėse grupėse – kurtų idėjas ir jas paverstų tiek palaipsnėmis, tiek perversminėmis inovacijomis. Veiklai būdingas atvirų inovacijų ir tarpvalstybinis požiūris, daugiausia dėmesio skiriant tam, kad būtų įtraukta atitinkama žinių trikampio veikla, kuri gali lemti jų sėkmę (pvz., projektų vykdytojai gali pagerinti galimybes susisiekti su konkrečios kvalifikacijos absolventais, svarbiais naudotojais, novatoriškų idėjų turinčiais startuoliais, atitinkamo papildomo turto turinčiomis užsienio įmonėmis ir pan.).

Bendros kryptys:

- a) parama naujų produktų, paslaugų ir rinkos galimybių kūrimui užtikrinant žinių trikampio dalyvių bendradarbiavimą siekiant surasti pasaulinių uždavinių sprendimo būdų;
- b) visapusiškas visos inovacijų vertės grandinės – nuo studento iki verslininko, nuo idėjos iki produkto, nuo laboratorijos iki kliento – integravimas. Tai apima paramą startuoliams ir veiklą plečiančioms įmonėms;

- c) aukšto lygio paslaugų teikimas ir parama novatoriškoms įmonėms, įskaitant techninę pagalbą prekių ar paslaugų koregavimui, esminę mentorystę, pagalbą išsaugant tikslinius klientus ir didinant kapitalą, siekiant greitai pasiekti rinką ir pagreitinti savo augimo procesą.

2.4. Sinergija su Programa ir pridėtinė vertė

EIT deda daugiau pastangų, siekdamas pasinaudoti esamų ŽIB tarpusavio sinergija ir papildomumu bei sinergija ir papildomumu su kitais subjektais ir iniciatyvomis Sąjungos bei pasaulio lygmenimis ir plėsti turimą bendradarbiaujančių organizacijų tinklą tiek strateginiu, tiek veiklos lygmenimis vengiant veiklos dubliavimo.

Bendros kryptys:

- a) glaudus bendradarbiavimas su EIC ir programa „InvestEU“ siekiant supaprastinti paramą (t. y. finansavimą ir paslaugas), teikiamą novatoriškoms įmonėms tiek startuolių, tiek veiklos plėtimo etapuose, visų pirma per ŽIB;
- b) EIT veiklos planavimas ir įgyvendinimas siekiant kuo labiau padidinti sinergiją ir papildomumą su kitomis Programos dalimis;
- c) bendradarbiavimas su valstybėmis narėmis tiek nacionaliniu, tiek regionų lygmenimis, pradedant struktūrinį dialogą ir koordinuojant pastangas, kad būtų užtikrinta sinergija su nacionalinėmis ir regioninėmis iniciatyvomis, įskaitant pažangiosios specializacijos strategijas, be kita ko, galimai įgyvendinant veiklos sritį „Europos inovacijų ekosistema“, siekiant nustatyti geriausios praktikos ir mokymosi pavyzdžius, jais dalytis ir juos skleisti;
- d) dalijimasis novatoriškos praktikos ir mokymosi pavyzdžiais bei jų sklaida visoje Europoje ir už jos ribų siekiant prisidėti prie Europos inovacijų politikos, derinant veiklą su kitomis Programos dalimis;
- e) indėlis į diskusijas dėl inovacijų politikos ir prisidėjimas prie Sąjungos politikos prioritetų nustatymo ir įgyvendinimo, nuolat bendradarbiaujant su visomis atitinkamomis Komisijos tarnybomis, kitomis Sąjungos programomis bei jų suinteresuotosiomis šalimis ir toliau nagrinėjant politikos iniciatyvų įgyvendinimo galimybes;
- f) sinergijos su kitomis Sąjungos programomis, įskaitant tas, kuriomis remiamas žmogiškojo kapitalo plėtojimas ir inovacijos (pvz., COST, „ESF+“, ERPF, programa „Erasmus +“, „Kūrybiška Europa“ ir „COSME Plus“ / bendroji rinka, programa „InvestEU“), panaudojimas;
- g) strateginių aljansų su svarbiausiais inovacijų diegimo subjektais kūrimas Sąjungos bei tarptautiniu lygmeniu ir pagalba ŽIB plėtoti bendradarbiavimą ir sąsajas su svarbiausiais trečiųjų valstybių žinių trikampio partneriais, siekiant atverti naujas rinkas, skirtas ŽIB remiamiems sprendimams, ir pritraukti finansavimą bei talentingų darbuotojų iš užsienio. Trečiųjų valstybių dalyvavimas skatinamas laikantis abipusiškumo ir abipusės naudos principų.

III PRIEDAS

EUROPOS PARTNERYSTĖS

Europos partnerystės atrenkamos ir įgyvendinamos, stebimos, vertinamos, jų veikla laipsniškai nutraukiama arba atnaujinama remiantis toliau nurodytais kriterijais:

1. Atranka

Įrodymas, kad įgyvendinant Europos partnerystę būtų veiksmingiau pasiekti susiję Programos tikslai užtikrinant partnerių dalyvavimą ir įsipareigojimų laikymąsi, ypač siekis padaryti akivaizdų poveikį Sąjungai ir jos piliečiams, visų pirma siekiant įgyvendinti su pasauliniais uždaviniais ir MTI susijusius tikslus, užtikrinti Sąjungos konkurencingumą, tvarumą ir padėti stiprinti EMTE ir, kai aktualu, tarptautinius įsipareigojimus.

Pagal SESV 185 straipsnį kuriamoje institucionalizuotojoje Europos partnerystėje privalo dalyvauti bent 40 % valstybių narių:

- a) Europos partnerystės suderinamumas ir sinergija su Sąjungos MTI aplinka, kiek įmanoma laikantis Programos taisyklių;
- b) Europos partnerystės skaidrumas ir atvirumas, susiję su prioritetų ir tikslų nustatymu tikėtinų rezultatų bei poveikio atžvilgiu ir su partnerių bei suinteresuotųjų šalių iš visos vertės grandinės, iš įvairių sektorių, įvairaus išsilavinimo ir dalykų specialistų, o kai tai tikslinga ir nekliudo Europos konkurencingumui – ir tarptautinių partnerių bei suinteresuotųjų šalių dalyvavimu. Aiškios MVĮ dalyvavimo skatinimo ir rezultatų tvarkos bei naudojimosi jais, visų pirma MVĮ, be kita ko, per tarpininkavimo organizacijas, sąlygos;
- c) *ex ante* įrodytas Europos partnerystės papildomumas ir kryptingumas, įskaitant bendrą strateginę Europos partnerystės tikslo viziją. Ta vizija visų pirma apima:
  - i) išmatuojamų tikėtinų produktų, rezultatų ir poveikio ir konkrečių su jais susijusių terminų nustatymą, įskaitant pagrindinę ekonominę ir (arba) visuomeninę vertę Sąjungai;
  - ii) tikėtino kokybinio ir reikšmingo kiekybinio svorto poveikio įrodymą, įskaitant pagrindinių veiklos rezultatų rodiklių matavimo metodą;
  - iii) principus, kuriais siekiama užtikrinti įgyvendinimo lankstumą ir galimybes prisitaikyti prie politikos, visuomenės ir (arba) rinkos poreikių pokyčių arba mokslo pažangos, siekiant padidinti politikos suderinamumą regionų, nacionaliniu ir Sąjungos lygmenimis;
  - iv) pasitraukimo strategijas ir laipsniško Programos veiklos nutraukimo priemones;
- d) *ex ante* įrodytas ilgalaikis partnerių įsipareigojimas, įskaitant minimalią viešųjų ir (arba) privačiųjų investicijų dalį.

Pagal SESV 185 arba 187 straipsnį sukurtų institucionalizuotųjų Europos partnerystės atveju finansiniai ir (arba) nepiniginiai partnerių, išskyrus Sąjungą, įnašai sudaro ne mažiau kaip 50 % ir gali siekti iki 75 % bendrų tos Europos partnerystės biudžetinių įsipareigojimų. Kiekvienoje tokioje institucionalizuotojoje Europos partnerystėje dalyvaujančių partnerių, išskyrus Sąjungą, įnašai bus teikiami kaip finansiniai įnašai. Partnerių, išskyrus Sąjungą ir dalyvaujančias valstybes, finansiniais įnašais turėtų būti siekiama visų pirma padengti administracines išlaidas ir su veiklos koordinavimu, parama ir kita nekonkurencine veikla susijusias išlaidas.

2) Įgyvendinimas:

- a) sisteminis požiūris, kuriuo užtikrinamas aktyvus ir ankstyvas valstybių narių dalyvavimas ir numatomas Europos partnerystės poveikis lanksčiai įgyvendinant bendrus didelės Sąjungos pridėtinės vertės veiksmus, apimančius ne tik bendrus kvietimus teikti pasiūlymus dėl MTI veiklos, bet ir veiksmus, be kita ko, susijusius su rezultatų pritaikymu rinkoje, reglamentavimo sistemoje ar politikoje;
- b) tinkamos priemonės, kuriomis įgyvendinant iniciatyvą užtikrinamas nuolatinis atvirumas ir skaidrumas, visų pirma prioritetų nustatymo ir dalyvavimo kvietimuose teikti pasiūlymus atžvilgiu, informavimas apie valdymo veikimą, Sąjungos matomumas, komunikacijos ir informavimo priemonės, naudojimas rezultatais ir jų sklaida, įskaitant visą vertės grandinę apimančią aiškią strategiją, susijusią su atvirąja prieiga ir (arba) naudotojais; tinkamos MVĮ informavimo ir jų dalyvavimo skatinimo priemonės;

- c) su kitų atitinkamų MTI iniciatyvų vykdytojais vykdoma koordinavimo arba bendra veikla, kuria užtikrinamas optimalus jungčių lygis ir veiksminga sinergija, be kita ko, siekiant įveikti galimas įgyvendinimo kliūtis nacionaliniu lygmeniu ir padidinti išlaidų efektyvumą;
- d) kiekvieno partnerio pagal nacionalines nuostatas priimti visą iniciatyvos įgyvendinimo trukmę apimantys išpareigojimai dėl finansinių ir (arba) nepiniginių įnašų;
- e) institucionalizuotosios Europos partnerystė atveju – priegios prie rezultatų ir kitos su veiksmu susijusios informacijos teikimas Komisijai, kad ji galėtų rengti, įgyvendinti ir stebėti įvairių sričių Sąjungos politiką ar programas.

3. Stebėseną:

- a) 50 straipsnyje nustatytus reikalavimus atitinkanti stebėsenos sistema, kurios tikslas – stebėti pažangą, daromą įgyvendinant konkrečius politikos tikslus ir siekiant rezultatų bei pagrindinių veiklos rezultatų rodiklių, ir kuri suteikia galimybę bėgant laikui vertinti laimėjimus, poveikį ir galimą poreikį taikyti taisomąsias priemones;
- b) periodiškai teikiamos specialios ataskaitos dėl kiekybinio ir kokybinio svorto poveikio, be kita ko, dėl išpareigotų ir faktiškai suteiktų finansinių ir nepiniginių įnašų, matomumo ir užimamos vietos tarptautinėje arenoje, poveikio privačiojo sektoriaus investicijų rizikai, susijusiai su MTI;
- c) išsami informacija apie vertinimo procesą ir visų kvietimų teikti pasiūlymus, susijusius su Europos partnerystėmis, rezultatus, kuri turi būti pateikta laiku ir prieinama bendroje e. duomenų bazėje.

4. Vertinimas, laipsniškas veiklos nutraukimas ir atnaujinimas:

- a) Sąjungos ir nacionaliniu lygmenimis padaryto poveikio, palyginti su apibrėžtomis siektinomis reikšmėmis ir pagrindiniais veiklos rezultatų rodikliais, vertinimas, kuriuo prisidedama prie 52 straipsnyje nurodyto Programos vertinimo, be kita ko, vertinimas, koks politikos intervencijos būdas būtų veiksmingiausias vykdant veiksmus ateityje; pozicijos dėl galimo Europos partnerystės atnaujinimo, atsižvelgiant į bendrą Europos partnerystės aplinką ir jos politikos prioritetus;
  - b) neatnaujinus veiklos, tinkamos priemonės, kuriomis užtikrinamas laipsniškas Programos finansavimo nutraukimas laikantis su *ex ante* teisiškai išpareigojusiais partneriais sutartų sąlygų ir terminų, nedarant poveikio galimam tolesniam tarptautiniam finansavimui pagal nacionalines ar kitas Sąjungos programas ir nedarant poveikio privačiosioms investicijoms ir vykdomiems projektams.
-

IV PRIEDAS

SINERGIJA SU KITOMIS SAJUNGOS PROGRAMOMIS

Sinergija su kitomis Sąjungos programomis grindžiama programų koncepcijų bei tikslų tarpusavio papildomumu ir finansavimo taisyklių bei procesų įgyvendinimo lygmeniu suderinamumu.

Programos lėšos naudojamos tik MTI veiklai finansuoti. Strateginio planavimo procese užtikrinamas įvairių Sąjungos programų prioritetų suderinimas ir užtikrinamos nuoseklios finansavimo galimybės įvairiais MTI ciklo etapais. Sinergija su kitomis Sąjungos programomis ir politika naudojama, be kita ko, įgyvendinant misijas ir Europos partnerystes.

Įgyvendinant Programą gautų mokslinių tyrimų rezultatų ir sukurtų novatoriškų sprendimų diegimas palengvinamas teikiant paramą pagal kitas Sąjungos programas, visų pirma įgyvendinant naudojimosi rezultatais ir jų sklaidos strategijas, pasitelkiant žinių perdavimą, papildomo ir sudėtinio finansavimo šaltinius ir papildomas politikos priemones. Mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla finansuojama taikant suderintas taisykles, parengtas siekiant užtikrinti Sąjungos pridėtinę vertę, kad būtų išvengta dubliavimosi su įvairiomis Sąjungos programomis ir būtų siekiama kuo didesnio veiksmingumo ir administracinio supaprastinimo.

Kaip ši sinergija taikoma Programos ir įvairių Sąjungos programų sąveikai, išsamiau nustatoma toliau išdėstytose dalyse:

1. Sinergija su Europos žemės ūkio garantijų fondu (EŽŪGF) ir Europos žemės ūkio fondu kaimo plėtrai (EŽŪFKP) pagal bendrą žemės ūkio politiką (BŽŪP) užtikrinama, kad:
  - a) būtų nustatyti, pavyzdžiui, įgyvendinant Europos inovacijų partnerystę žemės ūkio našumo ir tvarumo srityje, Sąjungos žemės ūkio sektoriaus ir kaimo vietovių MTI poreikiai, į kuriuos būtų atsižvelgta atliekant Programos strateginį planavimą ir darbo programose;
  - b) BŽŪP būtų tinkamiausiai panaudojami MTI veiklos rezultatai ir skatinama naudoti, diegti ir platinti novatoriškus sprendimus, sukurtus, be kita ko, vykdant pagal bendrąsias MTI programas finansuojamus projektus, įgyvendinant Europos inovacijų partnerystę žemės ūkio našumo ir tvarumo srityje ir atitinkamų EIT ŽIB veiklą;
  - c) iš EŽŪFKP lėšų būtų remiamas su Programos rezultatais susijusių žinių ir sprendimų panaudojimas ir sklaida, taip kuriant dinamiškesnį ūkininkavimo sektorių ir atveriant naujų kaimo vietovių plėtros galimybių.
2. Sinergija su Europos jūrų reikalų, žuvininkystės ir akvakultūros fondu (EJRŽAF) užtikrinama, kad:
  - a) Programa ir EJRŽAF būtų glaudžiai tarpusavyje susiję, nes į jūrų ir integruotos jūrų politikos Sąjungos MTI poreikius turi būti atsižvelgiama atliekant Programos strateginį planavimą;
  - b) iš EJRŽAF lėšų būtų remiamas naujų technologijų ir novatoriškų produktų, procesų ir paslaugų, visų pirma sukurtų įgyvendinant Programą, įsisavinimas jūrų ir integruotos jūrų politikos srityje; EJRŽAF lėšomis taip pat būtų skatinamas duomenų rinkimas, tvarkymas ir stebėseną vietoje ir užtikrinama atitinkamų pagal Programą remiamų veiksmų rezultatų sklaida, o tai savo ruožtu padėtų įgyvendinti bendrą žuvininkystės politiką, ES integruotą jūrų politiką, tarptautinio vandenynų valdymo veiklą ir tarptautinius įsipareigojimus.
3. Sinergija su Europos regioninės plėtros fondu (ERPF) užtikrinama, kad:
  - a) alternatyviojo ir kaupiamojo finansavimo ERPF ir Programos lėšomis priemonėmis būtų remiama veikla, kuria užtikrinama visų pirma pažangiosios specializacijos strategijų ir mokslinių tyrimų bei inovacijų srities kompetencijos sąsaja, įskaitant bendras tarpregionines ir tarptautines programas ir visos Europos mokslinių tyrimų infrastruktūros objektus, siekiant stiprinti Europos mokslinių tyrimų erdvę ir padėti įgyvendinti darnaus vystymosi tikslus;
  - b) ERPF veikla, be kita ko, būtų orientuojama į regioninių ir vietos MTI ekosistemų, tinklų ir pramonės pertvarkos plėtojimą ir stiprinimą, įskaitant paramą MTI pajėgumų stiprinimui, rezultatų pritaikymui, naujų technologijų ir novatoriškų bei klimatui nekenkiančių sprendimų, sukurtų įgyvendinant bendrąsias MTI programas, įsisavinimui per ERPF.

4. Sinergija su „Europos socialiniu fondu +“ (ESF+) užtikrinama, kad:
  - a) ESF+ galėtų padėti, pasitelkiant nacionalines ar regionines programas, integruoti ir išplėtoti Programos lėšomis remiamas novatoriškas mokymo programas, kad žmonės įgytų įgūdžių ir kompetencijų, reikalingų atsižvelgiant į kintančius darbo rinkos poreikius;
  - b) alternatyviojo ir derinamojo finansavimo ESF+ lėšomis priemonės galėtų būti naudojamos remti Programos veiklai, kuria skatinamas žmogiškojo kapitalo plėtojimas MTI srityje, siekiant stiprinti EMTE;
  - c) ESF+ lėšomis būtų integruojamos novatoriškos technologijos ir nauji verslo modeliai bei sprendimai, visų pirma sukurti įgyvendinant Programą, siekiant padėti kurti novatoriškas, veiksmingas ir tvarias sveikatos apsaugos sistemas, o Europos piliečiams sudaryti palankesnes sąlygas naudotis geresne ir saugesne sveikatos priežiūra.
5. Sinergija su programa „ES – sveikatos labui“ užtikrinama, kad:
  - a) atliekant Programos strateginį planavimą būtų identifikuoti ir nustatyti Sąjungos MTI poreikiai sveikatos srityje;
  - b) programa „ES – sveikatos labui“ turi padėti užtikrinti geriausią mokslinių tyrimų rezultatų, visų pirma gautų įgyvendinant Programą, panaudojimą.
6. Sinergija su Europos infrastruktūros tinklų priemone (EITP) užtikrinama, kad:
  - a) atliekant Programos strateginį planavimą būtų nustatyti ir nurodyti Sąjungos transporto, energetikos ir skaitmeninio sektoriaus MTI poreikiai;
  - b) EITP lėšomis būtų remiamas novatoriškų naujų technologijų ir sprendimų, visų pirma sukurtų įgyvendinant bendrąsias MTI programas, plataus masto įsisavinimas ir diegimas transporto, energetikos ir skaitmeninės fizinės infrastruktūros objektų srityse;
  - c) būtų sudarytos palankesnės sąlygos keistis Programos ir EITP projektų informacija ir duomenimis, pavyzdžiui, akcentuojant įgyvendinant Programą sukurtas, rinkai pateikti gerai parengtas technologijas, kurias būtų galima toliau diegti naudojantis EITP.
7. Sinergija su Skaitmeninės Europos programa (SEP) užtikrinama, kad:
  - a) atsižvelgiant į tai, kad kelios Programoje ir SEP nustatytos teminės sritys yra panašios, remtinų veiksmų rūšys, numatomi jų rezultatai ir jų vykdymo logika būtų skirtingi ir papildytų vieni kitus;
  - b) atliekant Programos strateginį planavimą būtų identifikuoti ir nustatyti su skaitmeniniais aspektais susiję MTI poreikiai; tai apima, pavyzdžiui, su itin našiomis kompiuterinėmis sistemomis, dirbtiniu intelektu, kibernetiniu saugumu, paskirstytojo registro technologijomis, kvantinėmis technologijomis susijusius MTI, kuriais skaitmeninės technologijos derinamos su kitomis didelio poveikio technologijomis ir netechnologinėmis inovacijomis, paramą bendrovių, kuriančių proveržio inovacijas (daugeliu atveju bus derinamos skaitmeninės ir fizinės technologijos), veiklos plėtimui ir paramą skaitmeninės mokslinių tyrimų infrastruktūros objektams;
  - c) SEP daugiausia dėmesio būtų skiriama didelio masto skaitmeninių pajėgumų ir infrastruktūros plėtojimui, pavyzdžiui, itin našių kompiuterinių sistemų, dirbtinio intelekto, kibernetinio saugumo, paskirstytojo registro technologijų, kvantinių technologijų ir aukšto lygio skaitmeninių įgūdžių srityse, siekiant užtikrinti, kad, laikantis tam tikros Sąjungos sistemos viešojo intereso srityse (kaip antai sveikatos apsaugos, viešojo administravimo, teisingumo ir švietimo) ar srityse, kuriose esama rinkos nepakankamumo (pavyzdžiui, įmonių, visų pirma MVĮ, skaitmeninimo), būtų visoje Sąjungoje plačiu mastu pritaikyti ir diegiami ypatingos svarbos esami arba išbandyti novatoriški skaitmeniniai sprendimai; SEP būtų daugiausia įgyvendinama kartu su valstybėmis narėmis darant koordinuojamas ir strategines investicijas (visų pirma rengiant bendrus viešuosius pirkimus) į skaitmeninius pajėgumus, kuriais bus dalijamasi visoje Sąjungoje, ir į Sąjungos masto veiksmus, kuriais remiamas sąveikumas ir standartizavimas, vykdomi kuriant bendrąją skaitmeninę rinką;
  - d) SEP pajėgumais ir infrastruktūros objektais galėtų naudotis MTI bendruomenė, be kita ko, tam, kad galėtų vykdyti pagal Programą remiamą veiklą, įskaitant bandymų, eksperimentavimo ir parodomąją veiklą, visuose sektoriuose ir dalykuose;
  - e) SEP būtų užtikrintas laipsniškas įgyvendinant Programą sukurtų naujų skaitmeninių technologijų įsisavinimas ir diegimas;
  - f) Programos iniciatyvos, kuriomis siekiama parengti įgūdžių ir gebėjimų ugdymo programas, be kita ko, įgyvendinamas atitinkamose EIT ŽIB, būtų papildomos SEP lėšomis remiama aukšto lygio skaitmeninių įgūdžių srities pajėgumų plėtojimo veikla;
  - g) veiktų patikimi abiejų programų strateginio programavimo, veiklos procedūrų ir valdymo struktūrų koordinavimo mechanizmai.

8. Sinergija su Bendrosios rinkos programa užtikrinama, kad:
- Bendrosios rinkos programa būtų sprendžiamos MVĮ poveikį darančios rinkos nepakankamumo problemos, būtų skatinamas verslumas, bendrovių steigimas ir augimas ir kad būtų užtikrintas Bendrosios rinkos programos ir novatoriškoms bendrovėms skirtų tiek EIT, tiek EIC veiksmų papildomumas, be kita ko, MVĮ skirtų paramos paslaugų srityje, visų pirma tais atvejais, kai rinkoje nėra teikiamas perspektyvus finansavimas;
  - Europos įmonių tinklas, be kitų esamų MVĮ rėmimo struktūrų (pavyzdžiui, nacionalinių informacijos centrų, inovacijų agentūrų, skaitmeninių inovacijų centrų, kompetencijos centrų, inkubatorių), galėtų teikti paramos paslaugas pagal Programą, įskaitant vadovaujant EIC.
9. Sinergija su Aplinkos ir klimato politikos programa (LIFE) užtikrinama, kad:
- atliekant Programos strateginį planavimą būtų identifikuoti ir nustatyti MTI siekiant įveikti aplinkos, klimato ir energetikos sričių iššūkius, poreikiai;
  - LIFE toliau padėtų įgyvendinti Sąjungos aplinkos, klimato ir atitinkamą energetikos politiką ir teisės aktus, be kita ko, skatintų įsisavinti ir taikyti Programos MTI rezultatus ir padėtų juos diegti nacionaliniu, tarpregioniniu ir regioniniu mastu, kai jie gali padėti išspręsti aplinkos, klimato arba perėjimo prie švarios energijos klausimus. Konkrečiai, įgyvendinant LIFE, toliau būtų skatinama sinergija su Programa skiriant papildomų balų vertinamiems pasiūlymams, kuriuose numatoma pritaikyti Programos rezultatus;
  - LIFE standartiniais veiksmų projektais būtų remiamas Sąjungos aplinkos ir klimato politikos įgyvendinimui tinkamų technologijų ar metodikų plėtojimas, bandymai ir parodomoji veikla; vėliau šias technologijas ir metodikas būtų galima diegti plačiu mastu, naudojantis finansavimu iš kitų šaltinių, įskaitant Programos lėšas. EIT, taip pat EIC galėtų teikti paramą naujų proveržio idėjų, kurių gali kilti įgyvendinant programos LIFE projektus, plėtojimui ir komercializacijai.
10. Sinergija su programa „Erasmus+“ užtikrinama, kad:
- veiklai, skirtai Europos aukštojo mokslo institucijoms stiprinti, modernizuoti ir pertvarkyti, remti būtų naudojami bendri ištekliai iš Programos, be kita ko, iš EIT, lėšų ir iš programos „Erasmus+“ lėšų. Kai tikslinga, pagal Programą būtų papildoma pagal programą „Erasmus+“ teikiama parama Europos universitetų tinklų iniciatyvai mokslinių tyrimų srityje, kuri yra naujų bendrų ir integruotų ilgalaikių ir tvarių švietimo ir MTI strategijų, grindžiamų tarpdalykiniu ir tarpsektoriniu požiūriu siekiant, kad žinių trikampis taptų realybe, dalis; EIT veikla galėtų papildyti strategijas, įgyvendintinas pagal Europos universitetų iniciatyvą;
  - pagal Programą ir programą „Erasmus+“ būtų skatinama švietimo ir mokslinių tyrimų integravimas, aukštojo mokslo institucijoms sudarant palankesnes sąlygas rengti ir diegti bendras švietimo, MTI strategijas ir tinklus, švietimo sistemas, mokytojus ir dėstytojus informuojant apie naujausias mokslinių tyrimų išvadas ir praktiką, kad visi studentai ir aukštojo mokslo institucijų darbuotojai, visų pirma tyrėjai, galėtų įgyti tiesioginės mokslinių tyrimų patirties, ir remti kitą veiklą, kuria integruojamas aukštasis mokslas ir MTI.
11. Sinergija su Sąjungos kosmoso programa užtikrinama, kad:
- atliekant Programos strateginį planavimą būtų identifikuoti ir nustatyti Sąjungos kosmoso programos ir kosmoso pradinės ir galutinės grandies sektorių Sąjungoje MTI poreikiai; kosmoso mokslinių tyrimų veiksmams pagal Programą būtų įgyvendinami, kai tikslinga, atsižvelgiant į Sąjungos Kosmoso programoje nustatytas viešųjų pirkimų ir teisės subjektų tinkamumo finansuoti nuostatas;
  - pagal Sąjungos kosmoso programą kaip viešoji gėrybė teikiamais palydovų duomenimis ir paslaugomis būtų naudojamos siekiant sukurti proveržio sprendimus vykdant MTI veiklą (be kita ko, pagal Programą), visų pirma susijusių su tvariais maisto ir gamtos ištekliais, klimato stebėseną, atmosferos, sausumos, pakrančių ir jūrų aplinka, išmaniaisiais miestais, susietuoju ir automatizuotu judumu, saugumu ir nelaimių valdymu;
  - pagal programą „Copernicus“ teikiamomis priegais prie duomenų ir informacijos paslaugomis būtų prisidedama prie EOSC ir taip palengvinama tyrėjų, mokslininkų ir novatorių prieiga prie „Copernicus“ duomenų; mokslinių tyrimų infrastruktūros objektai, visų pirma *in situ* stebėjimo tinklai, būtų labai svarbūs *in situ* stebėjimo infrastruktūros, būtinos „Copernicus“ paslaugoms teikti, elementai, o teikiant „Copernicus“ paslaugas parengiama informacija būtų naudinga mokslinių tyrimų infrastruktūros objektams.

12. Sinergija su Kaimynystės, vystymosi ir tarptautinio bendradarbiavimo priemone (KVTBP) ir Pasirengimo narystei paramos priemone (PNPP III) užtikrinama, kad:
  - a) atliekant Programos strateginį planavimą būtų identifikuoti MTI poreikiai KVTBP ir PNPP III srityse, laikantis DVT;
  - b) pagal Programą vykdoma MTI veikla, kurioje dalyvauja trečiosios valstybės, ir tiksliniai tarptautinio bendradarbiavimo veiksmai būtų derinami ir siejami su tuo pačiu metu pagal KVTBP ir PNPP III vykdomų rezultatų pritaikymo rinkoje ir pajėgumų plėtojimo veiksmų kryptimis, atsižvelgiant į bendrai apibrėžtus intervencijos poreikius ir sritis.
13. Sinergija su Vidaus saugumo fondu ir sienų valdymo priemone, įtraukta į Integruoto sienų valdymo fondą, užtikrinama, kad:
  - a) atliekant Programos strateginį planavimą būtų identifikuoti ir nustatyti saugumo ir integruoto sienų valdymo mokslinių tyrimų ir inovacijų poreikiai;
  - b) Vidaus saugumo fondo ir Integruoto sienų valdymo fondo lėšomis būtų remiamas naujų novatoriškų technologijų ir sprendimų, visų pirma sukurtų įgyvendinant bendrąsias MTI programas, diegimas saugumo mokslinių tyrimų srityje.
14. Sinergija su programa „InvestEU“ užtikrinama, kad:
  - a) pagal Programą novatoriams, kuriems būdinga didelė rizika ir kuriems rinkoje nėra teikiamas pakankamas ir perspektyvus finansavimas, būtų teikiamas programos „Europos horizontas“ mišrus finansavimas ir EIC mišrus finansavimas; tuo pačiu metu pagal Programą būtų remiamas veiksmingas mišraus finansavimo privačiojo komponento teikimas per fondus ir tarpininkus, remiamus programos „InvestEU“ ir kitų subjektų lėšomis, ir veiksmingas valdymas;
  - b) MTI ir MVĮ skirtos programos „InvestEU“ finansinės priemonės būtų sugrupuotos, visų pirma pagal specialią MTI finansavimo kryptį ir pagal produktus, diegiamus pagal MVĮ finansavimo kryptį, taip padedant įgyvendinti abiejų programų tikslus, taip pat nustatant tvirtus abiejų programų tarpusavio papildomumo ryšius;
  - c) pagal Programą būtų teikiama tinkama parama, kuri padėtų perorientuoti EIC lėšomis finansuoti netinkamus bankams patrauklius projektus, kad, kai aktualu, juos būtų galima finansuoti programos „InvestEU“ lėšomis.
15. Sinergija su Apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos inovacijų fondu (toliau – Inovacijų fondas) užtikrinama, kad:
  - a) Inovacijų fondo lėšos būtų tikslingai skiriamos inovacijoms, susijusioms su mažo anglies dioksido kiekio technologijomis ir procesais, įskaitant aplinkai saugų anglies dioksido surinkimą ir naudojimą, kurie padeda gerokai sušvelninti klimato kaitą, taip pat produktams, kuriais pakeičiami daug anglies dioksido išskiriantys produktai, pastangoms skatinti pramonės objektų, kuriais siekiama užtikrinti aplinkai saugų CO₂ surinkimą ir geologinį saugojimą, statybą bei eksploatavimą ir novatoriškoms atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijoms bei energijos kaupimo technologijoms, taip pat sudaryti sąlygas ir teikti paskatas „žalesniems“ produktams;
  - b) Programos, ypač jos II ir III veiklos sričių, lėšomis būtų finansuojamas technologijų, įskaitant proveržio technologijas, galinčių padėti pasiekti Sąjungos poveikio klimatui neutralumo ir energetikos bei pramonės pertvarkos tikslus, plėtojimas ir parodomoji veikla;
  - c) Inovacijų fondo lėšomis būtų galima teikti paramą tinkamų finansuoti projektų, kurie galėjo gauti paramą pagal Programą, parodomosios veiklos etapui su sąlyga, kad tenkinami to fondo atrankos bei sutarčių skyrimo kriterijai, ir bus nustatomi tvirti abiejų programų tarpusavio papildomumo ryšiai.
16. Sinergija su Teisingos pertvarkos mechanizmu užtikrinama, kad:
  - a) atliekant Programos strateginį planavimą būtų identifikuoti MTI poreikiai, kad būtų remiama teisinga ir sąžininga pertvarka siekiant užtikrinti poveikio klimatui neutralumą;
  - b) būtų skatinamas novatoriškų ir klimatui palankių sprendimų, visų pirma sukurtų įgyvendinant Programą, įsisavinimas ir diegimas.
17. Sinergija su Euratomo mokslinių tyrimų ir mokymo programa užtikrinama, kad:
  - a) pagal Programą ir Euratomo mokslinių tyrimų ir mokymo programą būtų parengti visapusiški švietimo ir mokymo rėmimo veiksmai (įskaitant programą „Marie Skłodowska-Curie veiksmai“), kad Europoje būtų neprarandami ir ugdomi reikiami įgūdžiai;

- b) pagal Programą ir Euratomo mokslinių tyrimų ir mokymo programą būtų rengiami bendri mokslinių tyrimų veiksmai, kuriais daugiausia dėmesio būtų skiriama horizontaliesiems saugaus ir patikimo ne energijos gamybos reikmėms skirto jonizuojančiosios spinduliuotės naudojimo tokiose srityse kaip medicina, pramonė, žemės ūkis, kosmosas, klimato kaita, saugumas bei avarinė parengtis ir indėlis į branduolinį mokslą, aspektams.
18. Galima sinergija su Europos gynybos fondu yra naudinga civiliniams ir gynybos srities moksliniams tyrimams, kad būtų išvengta bereikalingo dubliavimo, ir laikantis 5 straipsnio ir 7 straipsnio 1 dalies.
19. Atliekant Programos strateginį planavimą turi būti identifikuoti MTI poreikiai kultūros ir kūrybos politikos srityje ir taip skatinama sinergija su programa „Kūrybiška Europa“.
20. Sinergija su Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemone užtikrinama, kad:
- a) atliekant Programos strateginį planavimą būtų identifikuoti MTI poreikiai siekiant remti valstybių narių ekonomiką ir visuomenę, kad jos taptų atsparesnės ir geriau pasirengusios ateičiai;
- b) būtų remiamas novatoriškų sprendimų, visų pirma sukurtų įgyvendinant Programą, įsisavinimas ir diegimas.
-

V PRIEDAS

PAGRINDINIAI POVEIKIO TRAJEKTORIJŲ RODIKLIAI

Stebint pažangą, kaip siekiama 3 straipsnyje nurodytų Programos tikslų, remiamasi poveikio trajektorijomis ir susijusiais pagrindiniais poveikio trajektorijų rodikliais. Poveikio trajektorijos priklauso nuo laiko ir jas galima išreikšti trimis papildomomis nelineariomis investicijų į MTI pobūdį atspindinčiomis poveikio kategorijomis: poveikio mokslui, visuomenei ir technologijoms arba ekonomikai. Kiekvienai iš šių poveikio kategorijų naudojami pakaitiniai rodikliai, kad būtų galima stebėti pažangą, atskirai nurodant trumpalaikį, vidutinės ir ilgesnės trukmės poveikį, įskaitant laikotarpį po Programos įgyvendinimo, numatant galimybę suskirstyti duomenis, be kita ko, pagal valstybes nares bei asocijuotąsias šalis. Šie rodikliai renkami taikant kiekybines ir kokybines metodikas. Atskiromis Programos dalimis prie tų rodiklių prisidedama nevienodu mastu ir taikant skirtingus mechanizmus. Kai aktualu, atskiroms Programos dalims stebėti gali būti naudojami papildomi rodikliai.

Su visomis Programos dalimis ir visais įgyvendinimo mechanizmais susiję tinkamo detalumo mikroduomenys, kuriais remiantis apskaičiuojami pagrindiniai poveikio trajektorijų rodikliai, renkami centralizuotai ir suderintai, užtikrinant, kad naudos gavėjams tektų kuo mažesnę ataskaitų teikimo našta.

Be pagrindinių poveikio trajektorijų rodiklių, duomenys apie optimizuotus Programos rezultatus siekiant stiprinti EMTE, skatinti visų valstybių narių kompetencija pagrįstą dalyvavimą Programoje, taip pat palengvinti bendradarbiavimo ryšius Europos MTI srityje, renkami ir pateikiami beveik tikruoju laiku kaip įgyvendinimo ir valdymo duomenų dalis, kaip nurodyta 50 straipsnyje. Tai apima bendradarbiavimo ryšių, tinklo analitinių duomenų, duomenų apie pasiūlymus, paraiškas, dalyvavimą, projektus, pareiškėjus ir dalyvius (įskaitant duomenis apie organizacijos rūšį (pvz., pilietinės visuomenės organizacijas, MVĮ ir privatųjį sektorių), šalių (pvz., konkrečią šalių grupių klasifikaciją, kaip antai, valstybės narės, asocijuotosios šalys ir trečiosios valstybės), lytį, vaidmenį projekte, mokslo sritį arba sektorių, įskaitant socialinius ir humanitarinius mokslus) stebėseną ir klimato kaitos aspekto integravimo lygio stebėseną bei susijusias išlaidas.

Poveikio mokslui trajektorijų rodikliai

Tikimasi, kad Programa padarys poveikį mokslui: bus kuriamos naujos kokybiškos žinios, stiprinamas MTI srities žmogiškasis kapitalas ir skatinama žinių sklaida bei atvirasis mokslas. Pažanga, daroma siekiant užtikrinti šį poveikį, stebima naudojant pakaitinius rodiklius, susietus su toliau nustatytais trimis pagrindinėmis poveikio trajektorijomis.

1 lentelė

Siekiant poveikio mokslui	Trumpasis laikotarpis	Vidutinės trukmės laikotarpis	Ilgesnės trukmės laikotarpis
Naujų kokybiškų žinių kūrimas	Publikacijos: vykdam Programą parengtų kitų tyrėjų recenzuotų mokslinių publikacijų skaičius	Citavimas: dėl Programos parengtų kitų tyrėjų recenzuotų konkrečios srities publikacijų svertinis citavimo indeksas	Pasaulinio lygio mokslas: vykdam Programos finansuojamus projektus parengtų kitų tyrėjų recenzuotų publikacijų, kuriomis daromas esminis indėlis į konkrečias mokslo sritis, skaičius ir dalis
MTI srities žmogiškojo kapitalo stiprinimas	Igūdžiai: igūdžių tobulinimo veikloje (mokymo, mentorystės ir (arba) ugdomojo vadovavimo, judumo ir prieigos prie MTI infrastruktūros objektų teikimo), vykdytoje įgyvendinant Programos finansuojamus projektus, dalyvavusių tyrėjų skaičius	Karjera: tyrėjų, kurie tobulino igūdžius pagal Programą ir dėl to padarė didesnę individualų poveikį savo MTI srityje, skaičius ir dalis	Darbo sąlygos: tyrėjų, kurie tobulino igūdžius pagal Programą ir dėl to užsitikrino geresnes darbo sąlygas, įskaitant jų atlyginimus, skaičius ir dalis

Siekiant poveikio mokslui	Trumpasis laikotarpis	Vidutinės trukmės laikotarpis	Ilgesnės trukmės laikotarpis
Žinių sklaidos ir atvirojo mokslo skatinimas	Dalijimasis žiniomis: vykdytos mokslinių tyrimų veiklos produktų (atvirųjų duomenų, publikacijų, programinės įrangos ir kt.), kuriais pasidalyta per atvirųjų žinių infrastruktūros objektus, dalis pagal Programą	Žinių sklaida: aktyviai naudojamų ir (arba) cituojamų pagal Programą vykdytos mokslinių tyrimų veiklos produktų, prie kurių teikiama atviroji prieiga, dalis	Nauji bendradarbiavimo ryšiai: Programos naudos gavėjų, užmezgusių naujų tarpdalykinio ir (arba) tarpsektorinio bendradarbiavimo ryšių su subjektais, kurie naudojami pagal Programą jų vykdytos MTI veiklos produktais, prie kurių teikiama atviroji prieiga, dalis

Poveikio visuomenei trajektorijų rodikliai

Numatoma, kad Programa bus daromas poveikis visuomenei: vykdam MTI veiklą įgyvendinami Sąjungos politikos prioritetai ir sprendžiami pasauliniai uždaviniai, įskaitant DVT, laikantis Darbotvarkės iki 2030 m. principų ir Paryžiaus susitarimo tikslų, įgyvendinant MTI misijas ir Europos partnerystes užtikrinama nauda bei poveikis ir stiprinamas inovacijų pritaikymas visuomenėje, taip galiausiai padedant didinti žmonių gerovę. Pažanga, daroma siekiant užtikrinti šį poveikį, stebima naudojant pakaitinius rodiklius, susietus su toliau nustatytais trimis pagrindinėmis poveikio trajektorijomis.

2 lentelė

Siekiant poveikio visuomenei	Trumpasis laikotarpis	Vidutinės trukmės laikotarpis	Ilgesnės trukmės laikotarpis
Sąjungos politikos prioritetų įgyvendinimas ir pasaulinių uždavinių sprendimas vykdam MTI veiklą	Rezultatai: rezultatų, kuriais siekiama įgyvendinti nustatytus Sąjungos politikos prioritetus ir spręsti pasaulinius uždavinius (įskaitant DVT), skaičius ir dalis (daugialypis aspektas: kiekvieno nustatyto prioriteto atveju) Įskaitant: su klimatu susijusių rezultatų, kuriais siekiama vykdyti Sąjungos įsipareigojimus pagal Paryžiaus susitarimą, skaičių ir dalį	Sprendimai: inovacijų ir mokslinių tyrimų produktų, kuriais siekiama įgyvendinti nustatytus Sąjungos politikos prioritetus ir spręsti pasaulinius uždavinius (įskaitant DVT), skaičius ir dalis (daugialypis aspektas: kiekvieno nustatyto prioriteto atveju) Įskaitant: su klimatu susijusių inovacijų ir mokslinių tyrimų produktų, kuriais siekiama vykdyti Sąjungos įsipareigojimus pagal Paryžiaus susitarimą, skaičių ir dalį	Nauda: apskaičiuotas bendras naudojimosi pagal Programą finansuotos veiklos rezultatais poveikis pastangoms įgyvendinti nustatytus Sąjungos politikos prioritetus ir spręsti pasaulinius uždavinius (įskaitant DVT), be kita ko, indėlis į politikos ir teisės formavimo ciklą (pvz., normos ir standartai) (daugialypis aspektas: kiekvieno nustatyto prioriteto atveju) Įskaitant: apskaičiuotas bendras naudojimosi pagal Programą finansuotos su klimatu susijusios veiklos rezultatais poveikis Sąjungos įsipareigojimų pagal Paryžiaus susitarimą vykdymui, be kita ko, indėlis į politikos ir teisės formavimo ciklą (pvz., normos ir standartai)
MTI misijų naudos ir poveikio užtikrinimas	MTI misijų rezultatai: konkrečių MTI misijų rezultatai (daugialypis aspektas: kiekvienos nustatytos misijos atveju)	MTI misijų produktai: konkrečių MTI misijų produktai (daugialypis aspektas: kiekvienos nustatytos misijos atveju)	Pasiektos MTI misijų siektinos reikšmės: pasiektos konkrečių MTI misijų siektinos reikšmės (daugialypis aspektas: kiekvienos nustatytos misijos atveju)

Siekiant poveikio visuomenei	Trumpasis laikotarpis	Vidutinės trukmės laikotarpis	Ilgesnės trukmės laikotarpis
MTI pritaikymo visuomenėje skatinimas	Bendras kūrimas: Programos finansuotų projektų, kuriuose dalyvaujantys Sąjungos piliečiai ir galutiniai naudotojai padeda bendrai kurti MTI turinį, skaičius ir dalis	Dalyvavimas: Programoje dalyvavusių teisės subjektų, kurie pasibaigus Programos finansuotiems projektams faktiškai taiko piliečių ir galutinių naudotojų dalyvavimo skatinimo mechanizmus, skaičius ir dalis	MTI pritaikymas visuomenėje: pagal Programą bendrai sukurtų mokslinių tyrimų rezultatų ir novatoriškų spendimų pritaikymas ir informavimas apie juos

Poveikio technologijoms ir ekonomikai trajektorijų rodikliai

Numatoma, kad Programa bus daromas poveikis technologijoms ir ekonomikai, ypač Sąjungos viduje: skatinamas įmonių, ypač MVĮ, įskaitant startuolius, steigimas bei augimas ir tiesioginių bei netiesioginių darbo vietų kūrimas, ypač Sąjungos viduje, taip pat pritraukiama investicijų į MTI. Pažanga, daroma siekiant užtikrinti šį poveikį, stebima naudojant pakaitinius rodiklius, susietus su toliau nustatytais trimis pagrindinėmis poveikio trajektorijomis.

3 lentelė

Siekiant poveikio technologijoms / ekonomikai	Trumpasis laikotarpis	Vidutinės trukmės laikotarpis	Ilgesnės trukmės laikotarpis
Inovacijomis pagrįsto ekonomikos augimo skatinimas	Novatoriški rezultatai: pagal Programą sukurtų novatoriškų produktų, procesų ar metodų (pagal inovacijų rūšis) skaičius ir intelektualinės nuosavybės teisių (INT) paraiškų skaičius	Inovacijos: įgyvendinant Programos finansuotus projektus sukurtų inovacijų (pagal inovacijų rūšis), be kita ko, susijusių su suteiktomis INT, skaičius	Ekonomikos augimas: pagal Programą inovacijas sukūrusių įmonių steigimasis, augimas ir rinkos dalis
Papildomų ir geresnių darbo vietų kūrimas	Remiamos darbo vietos: Programoje dalyvavusių teisės subjektų projektui įgyvendinti sukurtų viso etato ekvivalento darbo vietų ir išlaikytų darbo vietų skaičius (pagal darbo vietų rūšis)	Tvarios darbo vietos: pasibaigus Programos finansuotam projektui dalyvavusių teisės subjektų sukurtų viso etatoekvivalento darbo vietų skaičius (pagal darbo vietų rūšis)	Visos darbo vietos: tiesioginių ir netiesioginių darbo vietų, sukurtų ar išlaikytų skleidžiant Programos rezultatus, skaičius (pagal darbo vietų rūšis)
Investicijų į MTI pritraukimas	Bendros investicijos: viešųjų ir privačiųjų investicijų, kurias padėjo pritraukti pradinės investicijos iš Programos lėšų, suma	Plėtra: pritrauktų viešųjų ir privačiųjų investicijų, skirtų naudojimuisi Programos rezultatais arba jų plėtojimui, suma (įskaitant tiesiogines užsienio investicijas)	Indėlis į 3 % tikslo įgyvendinimą: Sąjungos dėl Programos padaryta pažanga siekiant 3 % BVP tikslo

VI PRIEDAS

SRITYS, KURIOSE PAGAL SESV 185 ARBA 187 STRAIPSNĮ BŪTŲ GALIMA KURTI MISIJAS IR INSTITUCIONALIZUOTĄSIAS EUROPOS PARTNERYSTES

Pagal šio reglamento 8 ir 12 straipsnius šiame priede išdėstytos sritys, kuriose pagal SESV 185 arba 187 straipsnį būtų galima kurti misijas ir Europos partnerystes.

I. Sritis, kuriose galima kurti misijas:

- Misijų 1 sritis: prisitaikymas prie klimato kaitos, įskaitant visuomenės transformaciją.
- Misijų 2 sritis: vėžys.
- Misijų 3 sritis: gyvybingi vandenynai, jūros, pakrančių bei vidaus vandenys.
- Misijų 4 sritis: neutralaus poveikio klimatui ir pažangieji miestai.
- Misijų 5 sritis: gera dirvožemio būklė ir maistas.

Kiekvienos misijos atveju turi būti laikomasi šio reglamento 8 straipsnio 4 dalyje nustatytų principų.

II. Sritis, kuriose pagal 185 arba 187 straipsnį būtų galima kurti institucionalizuotąsias Europos partnerystes:

- Partnerysčių 1 sritis: spartesnis sveikatos srities inovacijų vystymas ir saugesnis jų naudojimas Europos pacientams, taip pat visuotinė sveikata.
- Partnerysčių 2 sritis: pažanga bazinių skaitmeninių bei didelio poveikio technologijų srityje ir jų naudojimo skatinimas, įskaitant tokias naujas technologijas kaip dirbtinis intelektas, fotonika ir kvantinės technologijos, bet jomis neapsiribojant.
- Partnerysčių 3 sritis: Europos lyderystė metrologijos srityje, įskaitant integruotą metrologijos sistemą.
- Partnerysčių 4 sritis: spartesnis Sąjungos oro eismo, aviacijos ir geležinkelių konkurencingumo, saugos ir aplinkosauginio veiksmingumo didinimas.
- Partnerysčių 5 sritis: tvarūs, įtraukūs ir žiediniai biologiniai sprendimai.
- Partnerysčių 6 sritis: vandenilio ir tvaraus energijos kaupimo technologijos, paliekančios mažesnę aplinkosauginį pėdsaką ir mažiau imlios energijai.
- Partnerysčių 7 sritis: švarūs, susieti, sąveikieji, autonominiai ir automatizuoti sprendimai, skirti būsimiems žmonių ir prekių judumo poreikiams.
- Partnerysčių 8 sritis: novatoriškos ir intensyvią MTTP veiklą vykdančios MVI.

Užbaigus vertinimo, ar vienoje iš pirmiau nurodytų partnerysčių sričių reikalinga institucionalizuotoji Europos partnerystė, procesą gali būti parengtas teisėkūros pasiūlymas, vadovaujantis Komisijos iniciatyvos teise. Kitais atvejais atitinkamoje Europos partnerysčių srityje taip pat gali būti sukurta partnerystė, vadovaujantis šio reglamento 10 straipsnio 1 dalies a punktu arba 10 straipsnio 1 dalies b punktu, arba ji gali būti įgyvendinama skelbiant kitus kvietimus teikti pasiūlymus pagal Programą

Kadangi galimos institucionalizuotųjų Europos partnerysčių sritys apima plačias temines sritis, remiantis įvertintais poreikiais jos gali būti įgyvendinamos vykdan daugiau kaip vieną Europos partnerystę.
